

അദ്ധ്യായം 31. ഭാഷാസാഹിത്യം (പദ്യം)

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം II

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2

ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വര അയ്യർ

(മലയാളം: സാഹിത്യചരിത്രം)

First published in print media 1953.

The electronic versions have been released under the provisions of [Creative Commons Attribution By Share Alike](#) license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in [L^AT_EX](#) in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using [X_YL^AT_EX](#) from [T_EXLive](#) 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by [Rachana Institute of Typography](#). The font used for Latin script was [Linux Libertine](#) developed by Philipp H. Poll.

The production infrastructure of [River Valley Technologies](#) has been made use of in the production of these digital editions.

Cover: [Shakuntala](#), (she looks back at her lover, pretending to remove a thorn from her foot), an oil painting by [Raja Ravi Varma](#). The image is taken from [Wikimedia Commons](#) and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

31	ഭാഷാസാഹിത്യം (പദ്യം)	1
1	തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യപരമ്പര .	2
2	വലിയ കോപ്പ (ഗോപാല) സ്വാമികൾ	3
3	കരുണാകരനെഴുത്തച്ഛൻ	4
4	സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛൻ	5
5	ദേവഗുരു	6
6	പരാപരഗുരു	7
7	ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛൻ	8
8	സ്താനപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്	9
9	നാഗാനന്ദം കിളിപ്പാട്ട്	10
10	കൃഷ്ണലീല പാട്ട്	11
11	രാമാശ്വമേധം കിളിപ്പാട്ട്	12
12	ഭാരതം സംക്ഷേപം കിളിപ്പാട്ട്	13
13	ശ്രീരാമസ്വർഗ്ഗാരോഹണം കിളിപ്പാട്ട് .	14
14	ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്	15
15	നാസാച്ഛേദം കിളിപ്പാട്ട്	16
16	പുത്രകാമേഷ്ടി കിളിപ്പാട്ട്	17
17	രാമായണം കിളിപ്പാട്ട്	18
18	നാസികേതുപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്	19
19	മാർക്കണ്ഡേയപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്	20
20	ചിത്രഗുപ്തചരിതം കിളിപ്പാട്ട്	21
21	കിരാതാർജ്ജുനീയം കിളിപ്പാട്ട്	22
22	പാണ്ഡവശങ്കരം (സങ്കീർത്തനം)	23
23	പാർവതീപാണിഗ്രഹണം ആറുവൃത്തം	24
24	കുചേലവൃത്തം നാലുവൃത്തം	25
25	മറ്റൊരു രാമായണം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം	26
26	ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം നാലുവൃത്തം	27
27	സംക്ഷിപ്തസങ്കീർത്തനങ്ങൾ	28
28	പൂന്താനത്തിന്റെ ഭാഷാകൃതികൾ	29
29	ജ്ഞാനപ്പാന	30
30	സ്തോത്രങ്ങൾ	31
31	ഘനസംഘം	32
32	മറ്റു കീർത്തനങ്ങൾ	33
33	സഭാപ്രവേശം പാന	34
34	കനകകിരീടം പാട്ട് (വടക്കൻ)	35
35	കനകകിരീടം (തെക്കൻ)	36
36	മറ്റു ചില സ്തോത്രങ്ങൾ	37
37	ദേവനാരായണഗാനങ്ങൾ	38
38	മാർഗ്ഗംകളിപ്പാട്ട്	39
39	പാക്കനാർ തൊള്ളായിരം	40

— 31 —

ഭാഷാസാഹിത്യം (പദ്യം)

(കൊല്ലം എട്ടാം ശതകം)

1 തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യപരമ്പര

തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനേയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യപരമ്പരയിൽപ്പെട്ട ചിലരേയും ചേർത്തു താഴെക്കാണുന്ന ഒരു പഴയ വന്ദനശ്ലോകമുണ്ട്:

“വന്ദേഹം ഗുരുസമ്പ്രദായമനിശം തുഞ്ചത്തെഴും ശ്രീഗുരും
വന്ദേ ശ്രീകരുണാകരഞ്ച പരമം ശ്രീസൂര്യനാരായണം
വന്ദേ ദേവഗുരും പരാപരഗുരും ഗോപാലശ്രീമദ്ഗുരും
വന്ദേ നിത്യമനന്തപൂർണ്ണമമലം വന്ദേ സമസ്താൻ ഗുരൂൻ.”

ഈ ശ്ലോകത്തിൽ നാമനിർദ്ദിഷ്ടന്മാരായ ഗുരുക്കന്മാർ കരുണാകരനെഴുത്തച്ഛനും ദേവ (തേവ്യ) നെഴുത്തച്ഛനും ഗോപാല(കോപ്പ) നെഴുത്തച്ഛനുമാണ്. പരാപരഗുരു എന്ന ബിരുദത്തോടുകൂടി ഇവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ മറ്റൊരെഴുത്തച്ഛൻകൂടി ഉണ്ടായിരുന്നതായും സങ്കല്പിക്കാം. ഇവരിൽ കരുണാകരനും സൂര്യനാരായണനും തുഞ്ചന്റെ നേരെ ശിഷ്യന്മാരായിരുന്നു. ദേവഗുരുശിഷ്യനെന്നും പ്രശിഷ്യനെന്നും രണ്ടു പക്ഷമുണ്ട്. ചിറ്റൂർ എഴുവത്തുവിട്ടിൽ വലിയ കോപ്പസ്വാമിയെന്നും ചെറിയ കോപ്പസ്വാമിയെന്നും രണ്ടുപേരുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അവരിൽ വലിയ കോപ്പസ്വാമി തുഞ്ചന്റെ സമവയസ്കനും ശിഷ്യനുമായിരുന്നു എന്നും ചെറിയ കോപ്പസ്വാമി മരിച്ചതു 985-ലാണെന്നും ചിലർ പറയുന്നു. ആകെക്കൂടി മി. പുതുക്കുളങ്ങര രാമചന്ദ്രമേനോന്റെ ഗവേഷണമല്ലാതെ ഈ ഘട്ടത്തിൽ അധികമൊന്നും ശരണീകരണീയമല്ലാത്തതും ആ ഗവേഷണം കല്യാണസുന്ദരരേഖ തുടങ്ങി ചില അയഥാർത്ഥപ്രമാണങ്ങളുടെ സമ്മിശ്രണം നിമിത്തം പ്രായേണ അവിശ്വസനീയവുമാകുന്നു. അതുകൊണ്ട് പ്രസ്തുത വിഷയത്തെ ഏറ്റവും ഭയചകിതനായാണ് ഞാൻ സ്മർശിക്കുവാൻ ആരംഭിക്കുന്നത്.

2 വലിയ കോപ്പ (ഗോപാല) സ്വാമികൾ

എഴുത്തച്ഛൻ ആദ്യകാലത്തു ചിറ്റൂരിൽ ആതിഥേയനായിരുന്ന വലിയ കോപ്പസ്വാമി 'മന്നവൻകവി' എന്ന പേരിൽ ഉത്തരരമായണത്തെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു ഗാനം രചിച്ചുവെന്നും ആ കൃതിയെ എഴുത്തച്ഛൻ പ്രശംസിച്ചുവെന്നും അതുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം ഉത്തരരമായണം കിളിപ്പാട്ടു നിർമ്മിച്ചതെന്നും മി. മേനോൻ പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതെല്ലാം വിശ്വസിക്കുവാൻ അനപലപനീയങ്ങളായ അന്യലക്ഷ്യങ്ങൾ ആവശ്യകമായിരിക്കുന്നു. മന്നവൻകവിയിൽനിന്നു ചില വരികൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു:

“മന്നവനും മൈഥിലിയെ വെടിഞ്ഞശേഷം
മാതാക്കൾ താനുമായിട്ടിരുന്ന കാലം
ജാനകിയുമുഷിതന്റെയാശ്രമത്തിൽ
ജന്മമതായിരിക്കുന്നാൾ ഭക്തിയോടെ
മന്നവനെ വേറിട്ടു ജാനകിയും
മഹർഷിക്കു പുപ്പുരിച്ചങ്ങിരുന്ന കാലം
അന്നരസം പകർന്നുതല്ലോ സീതയ്ക്കപ്പോ-
ളവൾക്കു ഗർഭം തികഞ്ഞു പത്തു മാസമായി.”

... ..

“മന്നവനേ! പെരുവഴിയിലകപ്പെട്ടേൻ ഞാൻ
മണിയറയിൽ നിന്നോടു വേറിട്ടയ്യോ!
ജനകരാജപുരത്തിങ്കൽ വളർന്നെന്നല്ലോ,
ജനനിയെയുമറിയുന്നില്ലൊരനാളും കേൾ;
നിനവെനിക്കു നിന്നെയൊഴിഞ്ഞാരുമില്ലേ,
നിർമ്മലനേ മറ്റൊന്നറിയുന്നില്ലേ;
എനിക്കു വരും വേദനകൾ പൊറുക്കുന്നില്ലേ;
എൻ പരനേയെന്നു നൊന്തു വിളിക്കുന്നാളേ.”

ഈ കവിതാരീതിക്കു സാമാന്യം പഴക്കമില്ലെന്നില്ല.

3 കരുണാകരനെഴുത്തച്ഛൻ

കരുണാകരൻ ജാതിയിൽ നായരായിരുന്നു. അദ്ദേഹം തുഞ്ചന്റെ പ്രഥമശിഷ്യനായിരുന്നുവെന്നും അദ്ദേഹം എഴുത്തച്ഛനെ തുടർന്നു തുഞ്ചൻ പറമ്പിൽ പാഠശാല നടത്തിയെന്നും ഒടുവിൽ നെടുവിരിപ്പുസ്വരൂപത്തിൽ (സാമൂതിരിക്കോവിലകം) ഇളയതമ്പുരാന്റെ ഗുരുനാഥനായി വള്ളുവനാട്ടുള്ള ആ തമ്പുരാന്റെ കോവിലകത്തു താമസിച്ചു എന്നും ചിലർ പറയുന്നു. ഇതിനെല്ലാം ഐതിഹ്യമേ ആസ്പദമായുള്ളു. ഏതായാലും അദ്ദേഹം തുഞ്ചനോടുകൂടി ചിറ്റൂരിൽ ദീർഘകാലം താമസിച്ചതായി തോന്നുന്നില്ല. അവിടെ ആചാര്യന്റെ അനന്തരഗാമിയായിത്തീർന്നതു സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛനായിരുന്നു. ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണം കിളിപ്പാട്ടും വേതാളചരിതം കിളിപ്പാട്ടും കരുണാകരനെഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികളാണെന്നു സർവ്വാധികാര്യക്കാർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും വേതാളചരിത്രം കല്ലേക്കുളങ്ങര രാഘവപ്പിഷാരടിയുടെ കൃതിയാണെന്ന് അതിൽപ്പിന്നീടു നിസ്സംശയമായി തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ളതും ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണം തുഞ്ചന്റെ കൃതിയായി പരിഗണിക്കണമെന്നു ഞാൻ മുൻപുതന്നെ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുമാകുന്നു. രാമചന്ദ്രമേനോൻ ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം എന്നൊരു കിളിപ്പാട്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റേതെന്നുള്ള പ്രസ്താവനയോടുകൂടി പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ ഗ്രന്ഥത്തിൽ “രാമാനന്ദാഗ്രഹാരവർത്തിയായ് മഹാശാസ്ത്രധാമാവായ്” എന്നുതുടങ്ങി ഒരു ഭാഗമുള്ളതു ഞാൻ മുൻപ് ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ ഭാഗം പ്രക്ഷിപ്തം എന്നാണ് എനിയ്ക്കു തോന്നുന്നത്; എന്തെന്നാൽ അതിലേയും തുഞ്ചന്റെ കൃതികളിലേയും ഭാഷയ്ക്കുതമ്മിൽ പഴക്കം സംബന്ധിച്ചു ഗണനീയമായ വ്യത്യാസം കാണുന്നു. തല്ലാലം അവിജ്ഞാതകർത്തൃകമാണ് ആ കിളിപ്പാട്ട് എന്നു സങ്കല്പിക്കുകയാണ് നല്ലത്.

ശിവരാത്രിമാഹാത്മ്യം സരസമായ ഒരു കൃതിയാണ്. ഗ്രന്ഥകാരൻ ഗണപതി, സരസ്വതി, ശ്രീകൃഷ്ണൻ, ‘കണ്ഡപുരനാഥ’നായ തൃക്കണ്ടിയൂർ ശിവൻ എന്നീ ദേവതകളെ വന്ദിക്കുകയും, തന്റെ ഗ്രന്ഥം ‘പുതുറയെന്ന മനോർമ്മ നവൻ പിണങ്ങുവോർക്കന്തകൻ കൃപാലയനാജ്ഞയാ വിരചിതം എന്നു പറയുകയും ചെയ്യുന്നു. കവിത രണ്ടു ഭാഗമായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പാദവിഭാഗമുള്ള കിളിപ്പാട്ടുകളിൽ നാലുഖണ്ഡങ്ങൾ സാധാരണയായി കാണാറുണ്ട്. പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥത്തിൽ അതിൽനിന്നു വ്യത്യസ്തമായ ഒരു രീതി എങ്ങനെ വന്നുചേർന്നുവെന്നു വെളിവാകുന്നില്ല. ആദ്യന്തം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്ന വൃത്തം കേകതന്നെയാണ്. ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിച്ചു കവിതയുടെ സ്വരൂപം പ്രദർശിപ്പിക്കാമെന്ന് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു:

“പ്രാണത്രാണാർത്ഥമഥ ഹൃദയദേശത്തിൽ വാഴും
 ക്ഷോണീദേവനും തത്ര കാണായി ശുഭദേശം.
 സുഖദാനം ചെയ്തീടും മന്ദമാരുതനോടും
 ശുകകോകിലകേകീമധുപനാദത്തോടും
 അഖിലജനാനന്ദപ്രദമാമുദ്യാനവും
 മകരന്ദവും തുകി മണമാർന്നന്ദിനം
 ചമ്പകസൽകസുമശോഭിതപദങ്ങളും
 ... ..

സകലമൃഗകലവിഹഗലീലകളും
 നിഖിലശോകം കളഞ്ഞവിടം കണ്ടുകണ്ട-
 ങ്ങകമേ സന്തോഷം പൂണ്ടടുത്തു ചെല്ലുന്നേരം
 കമുദകവലയകമലകല്ഹാരവും
 വിമലസലിലവും നിറഞ്ഞ തടാകവും
 ... ..

അതുതം കണ്ടനേരമുൾപ്പുവിലുണ്ടാകയാ-
 ലിപ്പൊഴേ കളിക്കണമെന്നവനൊരുമ്പെട്ടാൻ.
 അപ്പൊഴുതവിടേയ്ക്കു വന്നിതു കളിപ്പാനായ്
 വിദ്രമം കലർന്നോരു ചണ്ഡാലത്തരുണിയും.
 സുദ്രവാമവൾ തത്ര വിപ്രനെക്കണ്ടനേര-
 മദ്രത്തെക്കണ്ട ബകോടപ്പേടതന്നെപ്പോലെ
 ഉൽഹല്ലുപുഷ്പം കണ്ട ഷൾപ്പദപ്പേടപോലെ
 അദ്രവാഹനതനയദ്രാതാവിനെക്കണ്ട
 കർബുരത്തരുണിയാം ഹിഡിംബിതന്നെപ്പോലെ
 അദ്രശ്യാമളരൂപനായ രാമനെക്കണ്ട
 ദർപ്പകാതുരയായ ശൂർപ്പണഖയെപ്പോലെ
 അതുതം കലർന്നതിനറ്റമില്ലെന്നു ചൊല്ലാം.
 ഉൽഹല്ലാക്ഷിയുമാനന്ദന തന്നെത്താൻ മറ-
 നല്ലനേരം നിന്നിതു സാലഭഞ്ജികപോലെ.”

4 സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛൻ

സൂര്യനാരായണൻ അഥവാ സൂരി എഴുത്തച്ഛൻ തരകസമുദായത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളായിരുന്നു എന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. തരകന്മാർ മക്കത്തായികളാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തറവാടായ ചോഴിയത്തു കുടുംബം ഇന്നുമുണ്ട്. അതു മംഗലംകുന്ന് എന്ന സ്ഥലത്താണ്. സൂര്യനാരായണൻ ഒരു യോഗിയും കർമ്മകുശലനും വളരെക്കാലം ചിറ്റൂർ ഗുരുമഠത്തിൽ താമസിച്ച ശിഷ്യന്മാർക്കു ജ്ഞാനോപദേശം ചെയ്തു ഗുരുനാഥനുമായിരുന്നു എന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി പക്ഷാന്തരമുണ്ടാകുവാൻ തരമില്ല. എന്നാൽ അദ്ദേഹത്തെ കവിയെന്നു പറയാമോ എന്നു സംശയമുണ്ട്. സ്താനപുരാണം കിളിപ്പാട്ടു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയാണെന്നു ചിലർ അനുമാനിച്ചുവരുന്നതു പ്രമാദമാണെന്ന് ഇപ്പോൾ തെളിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതു പാലക്കാട്ടു രാജവംശത്തിലേ ഒരംഗമായിരുന്ന ഗോദവർമ്മരാജാവിന്റെ നിബന്ധമാണ്. ഒരു പഴയതാളിയോലദ്രവ്യത്തിന്റെ അവസാനത്തിൽ

“ഗോദവർമ്മാ യശോരാശിരശ്യാരികലദ്രുഷണം
ഗുഹസ്യ ചരിതം ധീമാനകരോന്മജ്ജഭാഷയാ”

എന്നൊരു ശ്ലോകം കാണുന്നുണ്ട്, ‘അശ്യാരി’ എന്ന പദത്തിനു വാഹദ്വിഷത്തു് അഥവാ എരുമ എന്നർത്ഥം. (എരുമയൂർ) ഏമൂർ ഭഗവതി പാലക്കാട്ടു രാജാക്കന്മാരുടെ പരദേവതയാണ്. അതിനെ ആസ്പദമാക്കിയാകുന്നു ഗോദവർമ്മരാജാവു തന്നെപ്പറ്റി അശ്യാരികലദ്രുഷണം എന്നു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. അദ്ദേഹവും എഴുത്തച്ഛന്റെ ശിഷ്യപരമ്പരയിൽപ്പെട്ട ഒരു കവിയാണെന്നു പറയുന്നു. കാലമേതെന്നറിവില്ല. ഒൻപതാം ശതകമായിരിക്കുവാനിടയുണ്ട്. അങ്ങനെ സൂരി എഴുത്തച്ഛനും സ്താനപുരാണവും തമ്മിലുള്ള ബന്ധം വേരറ്റുപോകുന്നു. തത്ത്വജ്ഞാനാമൃതം എന്ന പേരിൽ ഫലശ്രുതിയോടുകൂടി ശാർദൂലവിക്രീഡിതവൃത്തത്തിൽ വിരചിതങ്ങളായ പതിനെട്ടു പദ്യങ്ങൾ സമസ്തകേരളസാഹിത്യപരിഷത്തോടൊന്നിടയിൽ രാമചന്ദ്രമേനോൻ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയുടെ കർത്തൃത്വം അദ്ദേഹം സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛനായി ഏല്പിക്കുന്നുവെങ്കിലും അതിനു യുക്തി കാണുന്നില്ല. പ്രസ്തുത പദ്യങ്ങൾ തുലോം വിരസങ്ങളാകുന്നു. രണ്ടെണ്ണം താഴെച്ചേർക്കാം:

“ചിത്തായ്നിന്നുവിളങ്ങി ലോകമഖിലം
കാലത്രയാബാധ്യമായ്
സത്തായ് ഷൾഗുണസാക്ഷിയായനുദിനം സർവസ്യ
ചാധാരമായ്
ചിത്താംഭോരുഹമായതിന്നു രവിയായാനന്ദമായ്
ബോധമായ്
നിത്യം മേവുമനന്തമൂർത്തിമമലം ശ്രീമൽഗുരും ഭാവയേ.
അസ്സീയെന്നു ഭവിച്ച കാലമുദരേ പെട്ടോരു ദുഃഖങ്ങളോ
എത്താ ചൊല്വതിനിന്നു സന്തതമഹം
ചിന്തിപ്പിനെല്ലാവരും
പത്താംമാസമതായ കാലമൊരനാൾ കർമ്മേണ
സംജായതേ
ചിത്തേ സംഭവദുഃഖമോർത്തു സതതം കാമാരിപാദം ഭജേ.”

കർമ്മേണ തുടങ്ങിയ സ്ഖലിതങ്ങളുടെ കഥയിരിക്കട്ടെ, ‘സ്മരിക്കുന്നു’ എന്നതിനു ‘സ്മര്യതേ’ എന്നും പ്രാപിക്കുന്നു എന്നതിന് ‘പ്രാപ്യതേ’ എന്നും മറ്റും പ്രയോഗിക്കുന്ന കവിക്ക് സംസ്കൃതത്തിൽ കർത്തരി-കർമ്മണിപ്രയോഗങ്ങളേദോപോലും അറിവില്ലെന്നു വിശദമാകുന്നു. ഭാഗ്യവശാൽ സൂരി എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതിയല്ല തത്ത്വജ്ഞാനാമൃതം എന്നതിന് അതിൽത്തന്നെ ലക്ഷ്യമുണ്ട്.

“ഏവം ശ്രുത്യനുഭൂതിയുക്തിയിവയാലാത്മാഹമിത്യാദരാൽ
ഭാവം ബോധിതനായ മൽഗുരുവരം കാരുണ്യവാരാനിധിം
ദേവം പൂർണ്ണമനന്തചിൽഘനമജം ഗോപാലകാവ്യം ശിവം
സേവ്യാനാമഭികാമദം സുഖമയം ബോധസ്വരൂപം ഭജേ”

എന്ന പദ്യത്തിൽനിന്നു കവിയുടെ ഗുരുവിന്റെ പേർ ഗോപാലൻ എന്നായിരുന്നു എന്നും സങ്കല്പിക്കാം. ആകെ കൂടി നോക്കുമ്പോൾ സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛന്റെ യാതൊരു കൃതിയും നമുക്ക് ഇതുവരെ ലഭിച്ചിട്ടില്ല എന്നു തന്നെ പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഭാഗവതത്തിൽ കാളിയമർദ്ദനത്തിനുമേലുള്ള ഭാഗം എഴുതിച്ചേർത്തതു് അദ്ദേഹമാണെന്നു പറവാൻ ആസ്പദമൊന്നുമില്ലല്ലോ.

5 ദേവഗുരു

ദേവൻ (തേവ്യ) എഴുത്തച്ഛനും ജാതിയിൽ തരകനായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വകയായി വേദാന്തസാരമെന്നും വിജ്ഞാനരത്നമെന്നും രണ്ടു കിളിപ്പാട്ടുകളുണ്ടെന്നു രാമചന്ദ്രമേനോൻ പറയുന്നു. വിജ്ഞാനരത്നം അച്ചടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്കൃതവൃത്തനിബദ്ധമായ അതിൽ “സ്വാമിൻ! യോഗീന്ദ്ര! ഭ്രമൻ! ഗുരുവര! ഭഗവൽഭക്ത! കാരുണ്യസിന്ധോ! ശ്രീമൽ ശ്രീ സൂര്യനാരായണ പരപരമാനന്ദസാന്ദ്ര സ്വരൂപ!” എന്നു കവി സൂരി എഴുത്തച്ഛനെ അഭിസംബോധനം ചെയ്തിരിക്കുന്നതായി കാണുന്നു. കവിതയ്ക്കു വലിയ ആസ്വാദ്യതയില്ലെങ്കിലും പല വേദാന്തരഹസ്യങ്ങൾ അതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ആകെയുള്ള ഇരുപത്തൊന്നു ശ്ലോകങ്ങളിൽ മൂന്നെണ്ണം അടിയിൽച്ചേർക്കുന്നു:

“ഓരോരോ ജന്മജന്മാന്തരമതിലുള്ളവായുള്ള
പുണ്യാതിരേകാൽ
സാരം മാനുഷ്യജന്മം സകലസുഖകരം പ്രാപ്തമായ്
വന്നതിപ്പോൾ
നേരോടാരാഞ്ഞതോർത്താൽ
ജനിമൃതിഭയസംസാരദുഷ്പൂരമാമി-
പ്പാരാവാരം കടപ്പാൻ തരണി ഗുരു കടത്തീടുവാൻ
കർണ്ണധാരൻ?”

“മിഥ്യാഭൂതം പ്രപഞ്ചം ജഡമുടനന്തുതം ദുഃഖഭാവം
നിനച്ചാൽ
നിത്യം ബ്രഹ്മൈവ സത്യം നിഖിലസുഖമയം
സച്ചിദാനന്ദസാന്ദ്രം
ശ്രുത്യന്താർത്ഥപ്രമുഗ്ധം സുലഭമസുലഭം ബാലിശാനാം
പരോക്ഷം
പ്രത്യക്ഷം സർവഗത്യാൽ പ്രതിവിമലമലം
ഭാതിവേദസ്വരൂപം.”

“അക്കാണായ ഗുഹാതലത്തിലൊരു സന്യാസി
മഹാമന്ത്രവും
നീക്കത്തുക്കു വരാതെ നോക്കിയിരുപത്തോരായിരം
പിന്നെയും
ആക്കത്തോടടുത്തുമിങ്ങനെ ജപിച്ചിടുന്ന മന്ത്രാർത്ഥമ-
ങ്ങോർക്കുന്നോർക്കൊരു മന്ത്രതന്ത്രമപരം
ചിന്തിപ്പതെന്തിന്നഹോ!”

എന്നൊരു ശ്ലോകം ആ കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. അത് എഴുത്തച്ഛനെ പരാമർശിക്കുന്നതാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നു. അതിനു തെളിവൊന്നുമില്ല. “സുജ്ഞാനപ്രദമാകയാലിതിനു പേർ വിജ്ഞാനരത്നം മുദാ” എന്നു കവി പറയുന്നു.

വേദാന്തസാരം കിളിപ്പാട്ട് എന്നൊരു ഗ്രന്ഥംകൂടി ദേവഗുരുനിർമ്മിതമായി ഉണ്ടെന്ന് ഉപന്യസിച്ചുകൊണ്ട് അതിൽ നിന്നു താഴെക്കാണുന്ന വരികൾ രാമചന്ദ്രമേനോൻ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

“ശോകനാശിനിതന്റെ വടക്കേത്തീരം നല്ല
യോഗികൾക്കാവസിപ്പാനെത്രയോ ശാന്തം യോഗ്യം
ചിൽപുരിനാഥ തന്റെ ദിവ്യതേജോവൈഭവാ-
ലത്തുതമാകമൈശ്വര്യങ്ങൾക്കാവാസസ്ഥാനം.
തത്ര ശ്രീരാമാനന്ദാഭിഖ്യമാമഗ്രഹാരം
വർത്തിപ്പു വിശ്വോത്തരം പരിപാവനം സാരം.
ആത്മാരാമനായ് രാമനാമാവാമസ്തൽഗുരു-
വാത്മബോധം ദർശിപ്പോർക്കേകുവാൻകരുണയാ
തത്രസ്ഥസ്വസ്ഥാപിതപർണ്ണശാലാന്തരത്തിൽ
നിത്യതുപ്തനായ് സമാധിസ്ഥനായ്മരുവുന്നു.
തൻതിരുവടിതന്റെ ചേവടിത്തളിർ രണ്ടു-
മന്തരംഗത്തിലോർത്തു കമ്പിട്ടുകൂപ്പിടുന്നേൻ.
തൽപാദദാസന്മാരാമാചാര്യദ്വയത്തെയും
മല്ലജ്ഞാനിവൻ ഭക്ത്യാ കൈവണങ്ങിയശേഷം
ആദിശ്രീഗുരുവരുളിച്ചെയ്ത ദിവ്യങ്ങളാം
വേദാന്തസാരങ്ങളെസ്സംക്ഷേപിച്ചോതീടുനേൻ.”

ഈ കൃതികളുടെ പ്രണേതൃത്വത്തിന്റെ സത്യാവസ്ഥയെപ്പറ്റി തൽകാലം ഒന്നും പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

6 പരാപരഗുരു

പരാപരഗുരുവിന്റെ കൃതിയാണെന്നുള്ള പ്രസ്താവനയോടു കൂടി 'ആത്മബോധം' എന്ന പേരിൽ കിളിപ്പാട്ടുരീതിയിലുള്ള ഒരു ഭാഷാഗാനം രാമചന്ദ്രമേനോൻ പരിഷ്കരണമാസികം പതിന്നൊന്നാം പുസ്തകത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു ശങ്കരാചാര്യരുടെ ആത്മബോധമെന്ന വേദാന്തഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഭാഷാനുവാദമാണ്. ആ കൃതിയെ പരാപരഗുരുവിൽ ആരോപിക്കുന്നതിനു യാതൊരു തെളിവും അദ്ദേഹം കാണിച്ചിട്ടില്ല. അതിൽനിന്നു മാതൃകയായി ചിലവരികൾ ഉദ്ധരിക്കാം:

“ഭവനപ്രസിദ്ധമാത്മബോധഗ്രന്ഥത്തെ
 നവകേരളഭാഷാഗാനമാക്കുവാനായി
 ശിവനേ, ഭവനേ, ശങ്കരനേ, ഹരനേ, നീ-
 യിവനെക്കടാക്ഷിപ്പാൻ തൃക്കഴൽ കൂപ്പീടുനേൻ.

വൻതപം ചെയ്തുകൊണ്ടു താപമൊക്കവേ നീക്കി-
 ശ്ശാന്തരായേറ്റം രാഗദ്വേഷാദിരഹിതരായ്
 സന്തതം മോക്ഷകാമന്മാരായോർക്കുള്ളതാണീ-
 സ്സന്തതാനന്ദമേകമാത്മബോധമാം ഗ്രന്ഥം.

അന്യസാധനങ്ങളെക്കാളും മോക്ഷാർത്ഥികൾക്കു
 ധന്യസാധനം ബോധമെന്നതൊന്നത്രേ നൂനം.
 വീതിഹോത്രനെന്നിയേ പചിക്കാവതല്ലൊന്നും
 സാധിക്കയില്ല ജ്ഞാനംകൂടാതെ മോക്ഷമാർക്കും.

കർമ്മകാണ്ഡപ്രോക്തങ്ങളായ് വിവിധങ്ങളായ
 കർമ്മങ്ങൾ വിരോധിച്ചിട്ടുള്ളവയല്ലെന്നാലും
 അവിദ്യാനിവർത്തനം കർമ്മകാണ്ഡോക്തക്രിയാ-
 പ്രവൃത്തനൊരിക്കലുമുണ്ടാകയില്ലാ ദൃഢം.”

7 ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛൻ

ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛനെയാണ് വലിയ കോപ്പസ്വാമി കളെന്നു പറയുന്നത് എന്നും അദ്ദേഹം തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛനേക്കാൾ വയോധികനായിരുന്നു എന്നും അദ്ദേഹത്തിനു മുൻപുതന്നെ അന്തരിച്ചു എന്നും ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. അതു ശരിയാണെങ്കിൽ സൂര്യനാരായണനെഴുത്തച്ഛന്റെ മരണാനന്തരം അദ്ദേഹം ഗുരുമാത്തിന്റെ ആധിപത്യം സ്വീകരിച്ചു എന്നുള്ള ഐതിഹ്യത്തിന് ഉപപത്തിയില്ലാതെ വരുന്നു. പരമാർത്ഥം ആർക്കും അറിവില്ല. ചെറിയ കോപ്പസ്വാമികളുടെ വകയായ ചില ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ രാമാനന്ദൻ, കരുണാകരൻ, സൂര്യനാരായണൻ, ദേവൻ എന്നീ നാലു ഗുരുക്കന്മാരെപ്പറ്റിയെ വന്ദിച്ചുകാണുന്നുള്ളുവത്രേ. ആ കോപ്പസ്വാമി അന്തരിച്ചത് 985-ലുമാണ്. അങ്ങനെയാണെങ്കിൽ ചെറിയ കോപ്പസ്വാമിതന്നെയായിരിക്കുമോ ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛൻ? അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാലാനന്തരമായിരിക്കുമോ 'വന്ദേഹം ഗുരുസമ്പ്രദായം' എന്ന ശ്ലോകത്തിന്റെ ആവിർഭാവം? ആ ശ്ലോകം എഴുവത്തു രാമച്ചപ്പണ്ടാരം എന്നൊരാളുടെ കൃതിയാണെന്നും ചെറിയ കോപ്പസ്വാമിയുടെ ശിഷ്യനായ അദ്ദേഹം 1007-ആണ്ടാണ് മരിച്ചതെന്നും രാമചന്ദ്രമേനോൻ പറയുന്നു. ആ പ്രസ്താവന ശരിയാണെങ്കിൽ വലിയ കോപ്പസ്വാമിയെ 'വന്ദേഹം' എന്ന ശ്ലോകത്തിൽ സ്മരിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ചെറിയ കോപ്പസ്വാമിയെയാണ് 'ഗോപാലശ്രീമൽഗുരു' എന്ന പദംകൊണ്ടു രാമച്ചപ്പണ്ടാരം നിർദ്ദേശിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും നിർണ്ണയിക്കാം. അപ്പോൾ ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛന്റെ കാലം ക്രി. പി. പത്താം ശതകത്തിലാണെന്നു സിദ്ധിക്കുന്നു. എന്നാൽ ചെറിയ കോപ്പസ്വാമി എന്നു പറയുന്നതു പതിനൊന്നാം ശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഭീമത്തു കോപ്പമേനോനെയാണെന്നും പത്താം ശതകത്തിൽ കോപ്പസ്വാമി എന്ന പേരിൽ ഒരാൾ എഴുവത്തുവീട്ടിൽ ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നും പറയുന്നവരുണ്ട്. ഭീമത്തു കോപ്പമേനോൻ 1040-ൽ ഗുരുമാം നവീകരിക്കുകയും 1085-ൽ മരിക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹവും എഴുവത്തുകുടുംബത്തിൽപ്പെട്ട ആൾതന്നെ. അതിനു മുൻപു 'ഗോപാലശ്രീമൽഗുരു' എന്ന പദത്താൽ നിർദ്ദിഷ്ടനായ ഒരു കോപ്പസ്വാമി ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നും അത് എഴുത്തച്ഛന്റെ സമകാലികനായ വലിയ കോപ്പസ്വാമിയല്ലെന്നും സിദ്ധമാണ്. അതുകൊണ്ടു പത്താം ശതകത്തിൽ കോപ്പസ്വാമിയെന്ന പേരിൽ മറ്റൊരാൾ ജീവിച്ചിരിക്കണമെന്നു വന്നുകൂടുന്നു.

ഗോപാലനെഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതിയാണ് പാർവതീസ്വയംവരം കിളിപ്പാട്ടെന്നും ചിലർ പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിനു തെളിവൊന്നുമില്ല. മച്ചാട്ടിയതിന്റെ കൃതിയാണെന്നാണ് മറ്റു ചിലരുടെ പക്ഷം. മച്ചാട്ടിയതു പത്താം ശതകത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്നു. ആരുടെ കൃതിയായാലും പാർവതീസ്വയംവരം പത്താം ശതകത്തിൽ വിരചിതമാണെന്ന് ഭാഷാരീതികൊണ്ടു വെളിവാകുന്നതിനാൽ അതിനെപ്പറ്റി അന്യത്ര പ്രസ്താവിച്ചുകൊള്ളാം. ഗോദവർമ്മരാജാവിന്റെ സ്താനുപരാണത്തെ മാത്രമേ ഇവിടെ പരാമർശിക്കുന്നുള്ളൂ.

8 സ്തോത്രപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്

മൂലം

എൺപത്തൊരായിരത്തിലധികം ശ്ലോകങ്ങളുള്ള ഒരു മഹാപുരാണമാണ് സ്തോത്രം. ഇതരപുരാണങ്ങളിൽ ഒന്നിനും ഇത്രമാത്രം ദൈർഘ്യമില്ല. കിളിപ്പാട്ടുകാരൻ ആശ്രയിച്ചിട്ടുള്ളത് ആ ഗ്രന്ഥമല്ല; അതിൽ ശങ്കരസംഹിതയെന്ന പന്ത്രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളുള്ള ഒരു പുരാണം പില്ലാലങ്ങളിൻ ആരോ കൂട്ടിച്ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. അതിലെ പ്രഥമഖണ്ഡത്തിനു ശിവരഹസ്യം എന്നു പേർ പറയുന്നു. അതിൽ ഉല്പത്തികാണ്ഡം, അസൂരകാണ്ഡം, മഹേന്ദ്രകാണ്ഡം, യുദ്ധകാണ്ഡം, ദേവകാണ്ഡം, ദക്ഷകാണ്ഡം, ഉപദേശകാണ്ഡം എന്നിങ്ങനെ ഏഴു കാണ്ഡങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. ആദ്യത്തെ ആറുകാണ്ഡങ്ങൾ കാഞ്ചിപുരം കച്ചിയപ്പ ശിവാചാര്യരും ഏഴാമത്തെ കാണ്ഡം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യൻ കോനേരിയപ്പമുതലിയാരും ക്രി. പി. 1500-ആണ്ടിടയ്ക്കു തമിഴിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തു. കച്ചിയപ്പ ശിവാചാര്യരുടെ കാവ്യത്തിന്റെ പേർ (സ്തോത്ര) കന്തപുരാണം എന്നാകുന്നു. കിളിപ്പാട്ടുകാരൻ ശങ്കരസംഹിതയ്ക്കു പുറമേ കച്ചിയപ്പരുടെ കൃതിയേയും ഉപജീവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതു സംഭവകാണ്ഡം, ആസൂരകാണ്ഡം, വീരമാഹേന്ദ്രകാണ്ഡം, യുദ്ധകാണ്ഡം, ദേവകാണ്ഡം എന്നിങ്ങനെ അഞ്ചു കാണ്ഡങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. വീരമാഹേന്ദ്രകാണ്ഡത്തിനു തമിഴിൽ മാഹേന്ദ്രകാണ്ഡമെന്നുതന്നെയാണ് പേർ. ദക്ഷകാണ്ഡം രാമായണത്തിൽ ഉത്തരകാണ്ഡംപോലെ, പൂർവകഥാപ്രതിപാദകമായ ഒരു ഭാഗമാകയാലായിരിക്കണം അതു ഗ്രന്ഥകാരൻ വിട്ടിരിക്കുന്നത്. ഒന്നും മൂന്നും കാണ്ഡങ്ങൾ കേകയിലും രണ്ടും നാലും കാണ്ഡങ്ങൾ കാകളിയിലുമാണ് നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്. കവിതന്റെ വന്ദനത്തിനു വിഷയമാക്കിയിട്ടുള്ളവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ “വേദമുച്ചരിച്ചിടും ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്മാരും മേദൂരന്മാരായിടും മൽഗുരുനാഥന്മാരും” കൂടി ഉൾപ്പെടുന്നുണ്ട്. ആ ഗുരുനാഥന്മാർ ആരെന്ന് അറിയുന്നില്ല.

കവിതാരീതി

സ്തോത്രപുരാണത്തിലെ കവിത അപകൃഷ്ടമാണ്. പ്രാചീനങ്ങളായ ശുക്ലഗാനങ്ങളിൽ അതിനെക്കാൾ വിരസവും സ്പെലിതജടിലവുമായ ഒരു കൃതി കണ്ടെത്തുവാൻ പ്രയാസമുണ്ടെന്നുപോലും പറയാം. മനോഹരമായ ശങ്കരസംഹിത അത്രമാത്രം വികൃതമായി ഭാഷയിൽ സംക്ഷേപിച്ച കവി അശേഷം അഭിനന്ദനീയനല്ല. പ്രസ്തുത പുരാണകഥ മറ്റാരും കിളിപ്പാട്ടായി രചിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതല്ലാതെ അതിന്റെ നിലനില്പിനു വേറെ യാതൊരു കാരണവും ഞാൻ കാണുന്നില്ല. ‘കല്യാണരൂപിയായ പാർവതി’, ‘കൃഷ്ണദ്വൈപായനേന്ന്’, ‘വൈയാകരണാദികൾ പാഠം ചെയ്തു’, ‘കൃത്തിവാസൻ’, ‘രക്ഷിതാത്മൻ’ ഇങ്ങനെയുള്ള അപശബ്ദങ്ങൾ ഇതിൽനിന്ന് എത്ര വേണമെങ്കിലും പ്രദർശിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയുന്നതാണ്. ‘വീരവിനോടു’, ‘പരിചിനോടു’ ‘ഇഹ’ മുതലായ നിരർത്ഥകപദങ്ങൾ എവിടെയും അനുവാചകന്മാർക്ക് ഉദ്യോഗജനകങ്ങളായി നഗ്നനർത്തനം ചെയ്യുന്നു. താഴെക്കാണുന്നവ ദേവകാണ്ഡത്തിലെ ചില വരികളാണ്:

“വീരവിനോടുമരികിൽ മരുവിന നിജസഹോദരൻ
 വീരബാഹുവിനെ നോക്കിയരുൾചെയ്തു.
 അമരരിപു വീരവിനോടു വിമലതരപട്ടണേ-
 യൻപോടു ചെന്നു നീയൊന്നു ചെയ്യിടുക.
 അമരപരിവൃദ്ധസുതനെ വീരവാടു വരുത്തുക
 അല്ലൽപുണ്ടുള്ളൊരു ദേവജനത്തെയും.
 ഇഹ വചനമിതി സപദി നിജശിരസി കൈക്കൊണ്ടു
 ഗാഢകുതുകം കടന്നുചെന്നാദരാൽ
 വീരവിനോടു ദിതിജപുരി കനിവിനോടു പുക്കടൻ
 വീരബാഹുജയന്താദികളെക്കണ്ടു.”

പോരേ? കവിയുടെ അക്ഷന്തവ്യമായ സാഹസത്തിന് ഇതിൽ പരം എന്തു ലക്ഷ്യം വേണം? ഗോദവർമ്മാവിന്റെ ‘യശോരാശിത്വവും’ ‘ധീമത്തവ്യവും’ കവിതയെ ആസ്പദീകരിച്ചല്ലെന്നുള്ളതു സിദ്ധമാണ്. അദ്ദേഹം സ്തോത്രപുരാണം രചിച്ചിട്ടുള്ളതു മഞ്ജുഭാഷയിലുമല്ല. ഘൃണാക്ഷരന്യായേന ഏതാനും ചില വരികൾ അങ്ങിങ്ങു അസ്വാരസ്യം ഇല്ലാത്തവയായും ഇല്ലെന്നില്ല. അവയുടെ ഒരു മാതൃക അടിയിൽ ചേർക്കുന്നു. സുബ്രഹ്മണ്യന്റെ ബാലക്രിഡയാണ് പ്രമേയം.

“അങ്ങനെ കുറഞ്ഞൊന്നു ചെല്ലുന്ന കാലത്തിങ്കൽ
 മംഗലശീലൻ ഗുഹൻ നടന്നു തുടങ്ങിനാൻ.
 ഭംഗിയിൽ സോദരന്മാരായുള്ള വീരരുമാ-
 യംഗങ്ങൾതന്നിൽ നല്ല ഭൂഷണങ്ങളും പൂണ്ടു,
 അങ്ങോടിങ്ങോടുമോടിക്കളിച്ചു തുടങ്ങിനാൻ
 കിങ്ങിണി ശബ്ദിക്കയും സംഗീതം പാടുകയും,
 മംഗലസ്ത്രീകളുടെ മടിയിൽ ശയിക്കയും,
 കിങ്ങിണി കഴിച്ചുടനെറിഞ്ഞു കളിക്കയും,
 അംഗനാമൗലി ദേവി തിരഞ്ഞു നടക്കയു-
 മങ്ങൊരു കോണിൽചെന്നങ്ങൊളിഞ്ഞു വസിക്കയും,
 ഗംഗാവല്ലഭൻതന്നെ സ്തുതിച്ചു നമിക്കയും-
 മംഗജവൈരിയുടെ ഹൃദയം തെളികയും,
 ചെന്നുടന്ദ്രഷ്ടത്തിൻമുകുളിൽക്കരയേറി-
 യുന്നതമായിടുന്ന കകദം പിടിക്കയും,
 പോന്നുടൻ ദൂക്കു പൊത്തിത്തൊട്ടുടൻ ക്രീഡിക്കയും,
 മന്ദിരങ്ങളിൽചെന്നങ്ങൊളിച്ചു കളിക്കയും,
 തരുക്കൾ തന്നിലേറിപ്ഫലങ്ങൾ പറിക്കയും,
 സരസശീലൻ ഗുഹൻ സൂര്യലോകത്തു ചെന്നു
 പരമാ ബന്ധിച്ചൊരു വാജികളുഴിച്ചിട്ടു
 പരിചിൽ നടക്കയെന്നുരച്ചു രസിക്കയും,
 വീരയെപ്പോന്നുവന്നു ചന്ദ്രന്റെ രഥമേറി-
 കൈരവസുഹൃത്തിനെപ്പിടിച്ചു പുറത്താക്കി-
 പ്പരമേശ്വരസുതൻ താൻ കൊണ്ടുനടക്കയും.”

9 നാഗാനന്ദം കിളിപ്പാട്ട്

കാലം

നാഗാനന്ദം കിളിപ്പാട്ട് എട്ടാം ശതകത്തിലേ ഒരു കൃതിയാണെന്ന് അതിലെ ഭാഷാശൈലിയിൽനിന്നു നിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണ്. എഴുത്തച്ഛന്റെ ഗാനങ്ങൾ കേരളത്തിൽ പ്രസരിച്ചതുടങ്ങിയ കാലത്തായിരിക്കണം ആ കൃതിയുടെ നിർമ്മിതി. ‘കാരുണ്യാലയനായ രാമനാമവും പാടി’, ‘ബാഷ്പപൂർണ്ണാക്ഷനായേ’, ‘മന്ദഹാസാനനം കണ്ടേ’, ‘വിദ്യാധരൻ കീർത്തികൾ’, ‘ദരിശിച്ചു’ ഇത്യാദി പ്രയോഗങ്ങൾ എഴുത്തച്ഛന്റെ കൃതികളിലെന്നപോലെ അതിലും കാണുന്നു. ഉരസ്സ്, ശിരസ്സ്, വക്ഷസ്സ് എന്നീ പദങ്ങൾക്കു പകരം ഉരം, ശിരം, വക്ഷം എന്നീ പദങ്ങൾ ഘടിപ്പിക്കുവാൻ കവിക്കു വൈമനസ്യമില്ല. വിദ്യാധരനെ പലപ്പോഴും ‘വിദ്യാധർ’നാക്കിയിരിക്കുന്നു. ‘വിനതാസുതനെ’ വിനതസുതനായും ‘ഉതവഹനെ’ ഉതവഹനായും രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നു. ‘സരഭസമൊടു’, ‘മേഘച്ഛന്നംകൂടാതെ’, ‘ജനകജനനിയെയും’, ‘ലതഗണം’ തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ അനവധാനതാദ്യോതകങ്ങളായി അങ്ങിങ്ങു മുഴച്ചുനില്ക്കുന്നു. നാഗാനന്ദകാരന്റെ പൈങ്കിളിപ്പെണ്ണം അദ്ധ്യാത്മരാമായണത്തിന്റെ ആരംഭത്തിലെന്നപോലെ

“ശ്രീരാമ ജഗദഭിരാമ മാധവ ഹരേ,
 ശ്രീരാമ നിശിചരനാശന നാരായണ,
 ശ്രീരാമ സീതാമനോവല്ലഭ ജഗൽപതേ,
 ശ്രീരാമ മമ ഹൃദിവാസിനേ നമോസ്തു തേ”

എന്നും മറ്റും രാമനാമം തന്നെയാണ് പാടിക്കൊണ്ടുവരുന്നത്. “വീരരായുരോപകാരികളായുള്ള ജനമാരെനാലവർകഥ ചൊല്ലണം മടിയാതെ” എന്നു കവി അപേക്ഷിക്കുകയും ശാരിക ആ അപേക്ഷയെ അംഗീകരിച്ചു നാഗാനന്ദനാടകത്തിലും മറ്റും പ്രസ്തുതനായ ജീമൂതവാഹനന്റെ ചരിതം ഗാനം ചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു.

കവിയും കവിതയും

നാഗാനന്ദം കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കർത്താവ് ആരെന്നറിയുന്നില്ല. “മേദിനീനിവാസികളായ ഭൃസുരഗണപാദപങ്കജം തൊഴുതീടിനേൻ ദിവാനിശം” എന്ന വാക്യത്തിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു ബ്രാഹ്മണനല്ലെന്ന് അനുമാനിക്കാം. കവി ഹർഷദേവന്റെ നാഗാനന്ദം നാടകത്തെത്തന്നെയാണ് പ്രധാനമായി അവലംബിക്കുന്നതെങ്കിലും ദയാവീരരസം വികസിതാവസ്ഥയെ പ്രാപിക്കുന്ന ആ നാടകത്തിലെ നാലും അഞ്ചും അങ്കങ്ങളിലെ കഥാഭാഗത്തെയാണ് വിസ്തരിക്കുന്നത്. ദൃശ്യകാവ്യത്തെ ശ്രാവ്യകാവ്യമായി വിവർത്തനം ചെയ്യുമ്പോൾ വേണ്ടിവരുന്ന വ്യതിയാനങ്ങളും, ആവശ്യവും ഔചിത്യവും അനുസരിച്ച്, വരുത്തുവാൻ അദ്ദേഹം യത്നിച്ചിട്ടുണ്ട്. കവിത വളരെ ആകർഷകമല്ലെങ്കിലും അപലപനീയമാണെന്നു പറയാനില്ല. നാഗാനന്ദം നാലു പാദങ്ങളായി വിഭക്തമായിരിക്കുന്നു. ഒന്നും നാലും പാദങ്ങൾ കേകയിലും രണ്ടും മൂന്നും പാദങ്ങൾ യഥാക്രമം കാകളിയിലും കളകാഞ്ചിയിലുമാണ് നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഒരു ഭാഗം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു. വധുശിലയിൽ ജീമൂതവാഹനൻ കിടക്കുന്നതു കണ്ട ഗരുഡന്റെ വിചാരമാണ് പ്രതിപാദ്യം.

“അരുണസഹജനുമഥ ശിലാതലേ നോക്കിനാനാർത്തിയൊഴിഞ്ഞു കിടപ്പതാരെന്തിദം?

അരുതരുതിതൂരഗകലമതിലൊരുവനല്ലിവനാഹാരമിന്നു വേണ്ടായെന്നു താർക്ഷ്യനും

വ്യഥയൊടവനതിരധിതി മലമുകൾമർന്നുടൻ വ്യാകുലമോടേ നിനച്ചാൻ പലതരം.

മമ ചിറകിലിളകുമൊരു പവനബലമേല്ലവേ മാഴ്കിക്കരഞ്ഞരണ്ടോടുമഹിഗണം.

ഇവനൊരുവനതികഠിനഹൃദയനിതി നിർണ്ണയമില്ല ഭൃജംഗന്മാർക്കിത്ര ധൈര്യം ദൃഢം.

മരണഭയമിവനു നഹി; കിമിദമിതി വിസ്തയം, മറ്റൊരു ജാതികൾ വന്നുമരിക്കുമോ?

അഹികളിലുമതികഠിനഹൃദയർ ചിലരുണ്ടവരല്ലാതൊരുവൻ വരാ മരിച്ചിടുവാൻ.

വിഹഗപതി വിവിധമിവ പലതുമഥ ചിന്തിച്ചു വിശ്രാന്തകോപേന താണടുത്തിടിനാൻ.

ചലനമവനതുപൊഴുതുമില്ല കാൺമാനെന്നു ശങ്കിച്ചു താർക്ഷ്യനപരി പൊങ്ങിടിനാൻ.

പതഗപരിവൃദ്ധനുമഥ മലമുകൾമർന്നുടൻ പാരം വിശന്നു ദാഹിച്ചു പൊറായ്ക്കയാൽ

മരണമതു വരുവതിനു കരുതിയൊരുവൻ വന്നാൽ മാറ്റലരെപ്പോലെ കൊല്ലുന്നതേയുള്ളു.

ഇതി കരുതി ഗരുഡനഥ താണു മൂന്നാമതു മിച്ചയാ വധുശിലായാമിറങ്ങിനാൻ...”

10 കൃഷ്ണലീല പാട്ട്

കൃഷ്ണലീലയും കിളിപ്പാട്ടുരീതിയിൽ വിരചിതമായ കൃതിയാകുന്നു. പക്ഷേ കിളിയെക്കൊണ്ടല്ല കഥ പറയിക്കുന്നത്. രാസക്രീഡയാണ് പ്രതിപാദ്യം. ആകെ നാലു പാദങ്ങളുള്ളതിൽ ദ്വിതീയപാദം മാത്രം കാകളിയിലും ഇതരപാദങ്ങളെല്ലാം കേകയിലും നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. പ്രഥമപാദത്തിൽ

“മരതകസ്തംഭത്തിനും കരിവരതുമ്പിക്കൈയ്ക്കും
കറവേകം തിരുത്തുടയെപ്പോഴും കാണാകേണം
വരചെപ്പുമുരയൊപ്പാനരിമപ്പെട്ടടികൂപ്പി-
ച്ചരുളമാ മുഴങ്ങഴലെപ്പോഴും കാണാകേണം.”

എന്നു കേകയുടെ പ്രകാരാന്തരമെന്നപോലെ ‘കല്യാണി കളവാണി’ എന്ന മട്ടിൽ പാടാവുന്ന ഒരു വൃത്തത്തിൽ എട്ടു വരികൾ കവി ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൃഷ്ണലീലയുടെ പ്രണേതാവിനെപ്പറ്റി ഒരറിവും കിട്ടുന്നില്ല. ശ്രീമൽഭാഗവതത്തെത്തന്നെയാണ് അദ്ദേഹം പ്രായേണ അനുകരിച്ചിരിക്കുന്നത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതകാലം എട്ടാം ശതവർഷമാണെന്നും ‘നഞ്ചു,’ ‘മഘാ,’ ‘മാതർ,’ ‘അച്ചച്ചോ,’ ‘പട്ടാങ്ങം,’ ‘വാർതകം’ മുതലായ പദങ്ങൾ സൂചിപ്പിക്കുന്നതായി കരുതാം. കവിതയിൽ പറയത്തക്ക രചനാനിഷ്ഠർഷയൊന്നും കവി പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും അതിന് അകൃത്രിമമായ കോമളത ഒരു വിശേഷഗുണമായി പ്രകാശിക്കുന്നു. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസത്തിൽ സാർവ്വത്രികമായ ദീക്ഷയില്ല. രണ്ടു ഭാഗങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാം:

“വന്നാരുടനടൻ പാട്ടു കേട്ടു ഗോപ-
സുന്ദരിമാരമാ വൃന്ദാവനംതന്നിൽ
തങ്ങടയുറ്റോരുടയോരറിയാതെ
തങ്ങളിൽത്തങ്ങളിലാരുമറിയാതെ
പെറ്റമ്മയച്ഛനവരുമറിയാതെ
ഉറ്റവരൊട്ടു തടഞ്ഞതും കേളാതെ
കുറ്റമതിനണ്ടെന്നമ്മചൊൽകേളാതെ
രാത്രിയിൽപ്പേടിയാമെന്നതറിയാതെ
പോയ്ച്ചെന്നു ഗോപിമാർ നന്ദകുമാരനെ-
ച്ചേർച്ചയിൽക്കൈകൂപ്പിനിന്നാർ ചുഴലവേ,
മട്ടലർബാണനടനടനെയ്യിടും
കൂർത്തുമൂർത്തുള്ള ശരങ്ങൾ തറച്ചവർ
ആർത്തിതളർത്തണിമാർവിലണച്ചയ്യോ
കാത്തുകൊളേളണമെന്നാശ്രയിച്ചിടിനാർ.’

“പുഞ്ചായലഴിഞ്ഞു പൂമാലകൾ പൊഴിയവേ,
താമരയിതൾ വെല്ലും മിഴികൾ മലരവേ,
തഞ്ചത്തിലുതിരും പുഞ്ചിരികൾ ചിതറവേ,
കഞ്ജത്തെ വെല്ലും തിരുമുഖങ്ങൾ തെളിയവേ,
ഭംഗിയിലുടൻ തിരുക്കരങ്ങളിളകവേ,
മധുരതരം തരിവളുകൾ കിലുങ്ങവേ,
അണിമെയ്യലഞ്ഞു പോർമുലകൾ കലുങ്ങവേ,
മിന്നൽപോൽ മിന്നും കൊടിനടുവതുലയവേ,
പൊന്മണിയുടഞ്ഞാണമിടഞ്ഞുപൊടിയവേ,
പൊന്നെഴുത്തുടയാടപ്പൊൻനിറം മിന്നീടവേ,
താഴ്ചയിൽക്കളിച്ചുടൻ കാൽച്ചവടെടുക്കവേ,
മുശലഭാവത്തെക്കണ്ടു സിദ്ധന്മാർ വണങ്ങവേ,
ഭക്തന്മാരിതു കണ്ടു നൃത്തങ്ങൾ തുടങ്ങവേ,
വിസ്തൃയംപുണ്ടു വിശ്വമൊക്കെയും സുഖിക്കവേ,
ഈവണ്ണം പലപല കാലങ്ങൾ കളിച്ചിതു
കാർവർണ്ണൻതാനും ഗോപസുന്ദരിമാരുംകൂടെ
നിത്യവും പൂർണ്ണചന്ദ്രൻതന്നേ പോന്നുദിച്ചുവോ?
രാത്രികളൊക്കെയതുകൊണ്ടേറെ വിളങ്ങീതു!”

11 രാമാശ്വമേധം കിളിപ്പാട്ട്

കാലം

രാമാശ്വമേധം കൊല്ലം 806-ൽ പകർത്തിയെഴുതിയ ഒരു താളിയോലഗ്രന്ഥം കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ആ കൃതിയുടെ കാലം എട്ടാം ശതകമാണെന്നു നിർണ്ണയിക്കാം. 'ആർകലി,' 'ഉള്ളിലേ പുലമ്പീടണം,' 'അങ്കി' (അഗ്നി) 'യാത്രാക്കി,' 'മയ്യേൽമിഴി,' 'പുകണ്ണ,' 'വാട' (മണം) തുടങ്ങിയ പദങ്ങളുടെ പ്രയോഗം ആ നിർണ്ണയത്തിന് ഉപോൽബലകമായുമിരിക്കുന്നു. കവി ആരെന്നറിയുന്നില്ല. ഭക്തനും വിരക്തനും വ്യുൽപന്നനും സഹൃദയനുമാണ് അദ്ദേഹമെന്നു തീർച്ചയായി പറയാം. കവിത ഹൃദ്യമായിട്ടുണ്ട്. കേകകൊണ്ടുമാത്രമേ അദ്ദേഹം ആദ്യനും കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളൂ.

“മുട്ടാതെയീശ്വരസേവ ചെയ്തിടുവോർക്കെടുപേരുണ്ടു വിരോധികളായിടു; ദൃഷ്ടനാം മന്ഥനഗ്രേസരനതിൽ, കിട്ടും ധനമെന്നൊരാശ രണ്ടാമതും, നഷ്ടമാമെന്നൊരു പേടി മൂന്നാമതും, കഷ്ടമായുള്ളൊരു നിദ്ര നാലാമതും, ഒട്ടും പൊറാത പൈദാഹമഞ്ചാമതും, മിഷ്ടവിയോഗാദിപീഡയാറാമതും, തുഷ്ടിയില്ലായ്മയേഴാമ, തരിക നീയെട്ടാമതായതഹംഭാവമെന്നിവ-രെടുപേരുംകൂടി ദേഹിനാം ജീവന-മെട്ടായ്പ്പകത്തുകൊണ്ടിടുന്നിതു ബലാൽ.”

ആ എട്ടു ദോഷങ്ങളും തന്നെ ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അതിനാൽ 'നാരായണന്റെ കഥ' കേൾക്കുവാൻ താൻ അധികാരിയാണെന്നും കവി കിളിയോടു പറയുന്നു.

“താർമകൾ തന്റെ മനോഹരമായുള്ള പോർമുലമൊട്ടിലിഴുകുന്ന കുങ്കുമം മാർവിടത്തിങ്കലണിയുന്ന ദൈവവും പൂർവജന്മത്തെ മറന്നു മായാംബുധൗ സാർവഭൗമത്വേന വീണുനിന്നിട്ടങ്ങു ചാർവംഗമാർന്ന പൈതങ്ങളെക്കണ്ടിടു കാർമുകിൽകൊണ്ടലം മുടിക്കിടക്കുന്ന വാർതിങ്കൾപോലെ മയങ്ങി മുഖാംബുജം; ആർകലിയിൽച്ചിറ കെട്ടിക്കടന്നിട്ടു പോർചെയ്തു രാവണനെക്കൊന്ന വീര്യവും വേർപെട്ടു ചെറു വിഷാദിച്ച രാഘവൻ വേദനയോടു നിന്നീടിനാനക്ഷണം.”

എന്ന വരികളും, കുശലവന്മാരുടെ രാമായണഗാനത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന

“പാടിത്തുടങ്ങിനാരകമാസാരത്തെയാടിത്തുടങ്ങി ശിരസ്സുകളേവർക്കും, കൂടിത്തുടങ്ങി കരംകൊണ്ടു മേളവും, മുടിച്ചു നല്ലപേർക്കുള്ളിലേ വേദന”

ഇത്യാദിഭാഗവും, സഹൃദയഹൃദയങ്ങളെ ആവർജ്ജിക്കുന്നു. സീതയെ കൊണ്ടുപോകുവാൻ പ്രത്യക്ഷീഭവിക്കുന്ന ഭൂമിദേവിയുടെ വർണ്ണനും ഏറ്റവും രമണീയമായിരിക്കുന്നു:

“എട്ടു ദിക്കും മുഴങ്ങിടുമാറങ്ങിനെ പൊട്ടിപ്പിളർന്നുകാണായി മഹീതലം. പൊൻചിലമ്പൊച്ച കേൾക്കായി ഗുഹാന്തരേ പിചുകപ്പുവിന്റെ വാട പൊങ്ങി തദാ.
... ..

ആദിത്യകോടികളൊന്നിച്ചുദിച്ചപോലായതമായൊരു തേജസ്സു കാണായി. ആയതു പിന്നെ ക്രമത്താൽ വളർന്നുടനാഖണ്ഡലൻതന്റെ കോദണ്ഡമെന്നപോലാകാശമാർഗ്ഗത്തിൽ വിസ്തരിച്ചിടുന്നു. ആയിരത്തെട്ടു തലയുള്ള പാമ്പിന്റെയാദിമൂർദ്ധാവിന്റെ മധ്യഭാഗത്തിങ്കലായതമായൊരു സിംഹാസനത്തിങ്കലാനന്ദമൂൾക്കൊണ്ടിരുന്നരുളിടവേ, ആധാരശക്തിസ്വരൂപയാം ഭൂമിതാനാകലമെന്നിയുദിച്ചയർന്നീടിനാൾ. ആലോകനാമൃതം പെയ്തുപെയ്തമ്പിനാലാറാൽ വണങ്ങിനിന്നിടും മൂനികൾതന്നാലസ്യമെല്ലാമൊഴിക്കുമാറങ്ങനെ, ചന്ദ്രികാഭംഗിതേടീടും മനോഹരമന്ദസ്ഥിതം തുകി മൂടുന്നു ലോകരെ. ചന്ദ്രചൂഡന്റെ ജടാഭാരമധുത്തിൽ മന്ദാകിനീജലം വീഴുന്നതുപോലെ ഇന്ദ്രലോകത്തിങ്കൽനിന്നു തൽകാലത്തു മന്ദാരപുഷ്പവൃന്ദം പൊഴിഞ്ഞിടുന്നു. ആശ്ചര്യമന്നേരമുണ്ടായതോർക്കുമ്പോളായുസ്സു പോരാ വിരിഞ്ചനും ചൊല്ലുവാൻ.”

12 ഭാരതം സംക്ഷേപം കിളിപ്പാട്ട്, കവിയും കാലവും

ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കർത്താവ് ഏറ്റുമാനൂർ ശിവന്റെ ഭക്തനാണെന്നും കൃതിയുടെ രചന അവസാനിച്ചത് 782-ആണ്ടു കന്നിമാസം 21-ആനയാണെന്നുമുള്ളതിനു ഗ്രന്ഥത്തിൽത്തന്നെ തെളിവുണ്ട്.

“സപ്തമശതാബ്ദംതന്നുത്തരേ തൊണ്ണൂറ്റിന്മേ-
ലെത്തിന രണ്ടാംകൊല്ലം മേടച്ചായാനന്ദനേ
വൃത്രശാസനഗുരു സായകാസനേ നില്പും
മിത്രതയോടുംകൂടെക്കാവ്യരൂഹിണേയന്മാ-
രാത്തു കന്നിയിലെത്തി സ്വർഭാനു കുംഭത്തിലും
സപ്തമേ ശിഖി തസ്താലനാടൻ കളീരത്തിൽ
പുമ്പീജൻ ഗുളികനും രാശീനാം മൂന്നാമതിൽ
തത്രൈവ സഹ കലാധീശനും നിലതകും
മിത്രസംക്രമകന്യാതന്നിലായിരപത്തൊ-
ന്നത്തമദിനംചേർന്ന ചിത്രഭാനുജവാരേ
... ..
അത്ര ദേശികാജ്ഞയാ പൂരിച്ചെന്നതീവണ്ണം.”

എന്ന വരികൾ കാലത്തേയും

“ഉത്തമാധികമൃഗഗ്രാമം വാണരൻതന്റെ
ഭൃത്യനായിനിക്കാടമ്പീടിന വ്യാഘ്രൻതന്റെ
... ..യണേ ശ്രീരാമാദികളുടെ
സ്വർഗ്ഗാരോഹണം പാട്ടായ് നിർമ്മിച്ചെൻ കർമ്മവശാൽ.
അർത്ഥശബ്ദങ്ങളുനഭൃതങ്ങൾ പദങ്ങളും
തത്ര നേരല്ലെങ്കിലും പാരിടേ മഹാജനം
ഭക്തിമാനഗതിയെന്നുള്ള വാത്സല്യംകൊണ്ടു
ഭർത്സിച്ചീലവനത്രേയാവുതെന്നുരചെയ്താർ.
സത്തുക്കളേയും നമസ്കൃത്യ മോഹത്തെക്കൊണ്ടു
ബുദ്ധിമാനല്ലാത ഞാനോരാതെ രണ്ടാമതും
ഭദ്രനാം പരശുധരാമനെ വന്ദിപ്പാനായ്
വിസ്തരം കുറച്ചോരു കാർത്തവീര്യൻ തന്നുടെ
വൃത്താന്തേ ചില കഥ ബന്ധിച്ചും പാട്ടായ് ചെയ്തേ-
നത്രയല്ലയന്ധൻ പിന്നും കൃഷ്ണന്റെ ചരിത്രത്തി-
ലെത്തിച്ചേന്നുടൻ ചിത്തമേതുമൊന്നറിയാതെ.
സത്തുക്കളാലും പുകഴെത്താത കഥകളെ
വിസ്തരിക്കാമോ നിരൂപിച്ചാലങ്ങസാരൻ?
ഹ്രസ്വമാം കടത്തികലെപ്പേരും കോരിക്കൊള്ളാം
സപ്തസാഗരജലമെന്നപോലതിമോഹാൽ
അത്യന്തം ഭഗവതി ചേരുന്ന കഥകളെ
വസ്തുതയറിയാതെ ചൊന്നാലും പിഴയില്ലെ-
ന്നർദ്ധിച്ചമിടയിട്ടുമെത്തിച്ചേനൊരു പാട്ടായ്
ഭക്തിപ്രാബല്യം കൈക്കൊണ്ടിങ്ങനെ മൂന്നാമതും”

എന്ന വരികൾ കവിയേയും പരാമർശിക്കുന്നു. ‘ആയി നിക്കാടമ്പിന വ്യാഘ്രനും’ ഗ്രന്ഥകാരനും തമ്മിലുള്ള ബന്ധമെന്താണെന്ന് ആ ഭാഗത്തിൽ അല്പം ഏടു പൊ ടിവാകയാൽ അറിവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. കവിയുടെ ആദ്യത്തെ കൃതി ശ്രീരാമസ്വർഗ്ഗാരോഹണവും രണ്ടാ മത്തേതു പരശുരാമചരിതവുമാണെന്നു കാണുന്നു. മൂ ന്നാമത്തേതാണ് പ്രസ്തുതകൃതി. “കൃഷ്ണനെ സ്തുതിചെ യ്വാൻതന്നെ മറ്റൊന്നു ചിന്തിച്ചല്ല ഞാനിചെയ്തത്” എന്ന് അദ്ദേഹം ആ വിഷയത്തിൽ തന്റെ ഉദ്ദേശം വെ ളിപ്പെടുത്തുന്നു. ഭാഗവതം ആസ്തികോപാഖ്യാനത്തിനു ശേഷം ദശമസ്കന്ധത്തിന്റെ സാരസംക്ഷേപം ഉൾക്കൊ ളിച്ചിട്ടുള്ളത് ഇതിന് ഉപോൽബലകമായുമിരിക്കുന്നു.

കവിത

ഭാരതം പൗലോമം മുതലുള്ള കഥ ഭീഷ്മോൽപത്തിവരെ തുടർന്നതിനുമേൽ ശേഷമുള്ള കഥ നാമമാത്രമായി സ്പർ ശിക്കുകയും ഭീഷ്മരുടെ രാജധർമ്മോപദേശത്തോടുകൂ ടി ഗ്രന്ഥം അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. കേക, കാ കളി, അന്നനട എന്നീ വൃത്തങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. കവിക്ക് വാസനയില്ലെന്നു പറയാവുന്നതല്ല. അദ്ദേഹം ഒരു നല്ല വേദാന്തിയാണ്. പ്രാരംഭത്തിൽ വളരെ പ്രാ സമുണ്ട്. ചില വരികൾ ഉദ്ധരിക്കാം.

“ജ്ഞാനപ്പമരത്തിന്മേൽ മോദമോടിരിക്കുമ്പോൾ
മൗനത്തോടൊരുവെട്ടു ശൗനകമുനിതാന-
ക്കാനനത്തിലൊരുയാഗം നേരുറു ചെയ്യും കാലം
വാനത്തെപ്പെരുമാളും ദേവകളോടുകൂടെ
മാനിച്ച യജ്ഞസൽകാരായ വന്നൊരുവെട്ടു,
വാണിപ്പെൺമണാളാദിമുവരും ദിക്കുകളെ-
പ്പാലിക്കും ജനങ്ങളും കിന്നരയക്ഷന്മാരും
ദാനത്തെക്കൊള്ളും നല്ല മാമുനിവിപ്രാദിയും,
വാനകത്തിന്നു നാനാജാതിയും ചേവകരും
ക്ഷോണിപാലരും വന്നുകൂട്ടുന്നോരവസ്ഥയിൽ
... ..
കോണിൽക്കൈതൊഴുതിരുന്നൊരുങ്ങിപ്പൗരാണികൻ
ചോദിച്ചാനിനി നമ്മാലെന്തു വേണ്ടുവതെന്ന്.
തേനൊത്ത വാചാ മുനി ശൗനകനരുളിനാൻ
ചേലൊത്ത മഹാകഥാജാലത്തിലൊരു ലേശം
ചാലെച്ചൊല്ലെന്നിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചു പുനരപ്പോൾ
ചാരത്തു പരാശരസുന്ദനാ പുരാ കൃതം
സാരത്വമുടൻ ചേരും നിർമ്മലമിതിഹാസം
മുന്നിട്ടോരോരോ കഥ ചൊല്ലിനാൾ മലന്തത്ത്”

നൈമിശാരണ്യത്തിൽനിന്നു വരുന്ന ഒരു ‘മാണിക്കമല ന്തത്ത്’യെക്കൊണ്ടാണ് കഥ പറയിക്കുന്നത്. അവസാ നത്തിൽ കവി മഹാഭാരതത്തെക്കുറിച്ച് പലതും പ്രസ്താ വിച്ചതിനുമേൽ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:

“മന്ദനാമഹമിതു ചൊല്ലിയതല്ലായ്കിലോ
സുന്ദരമെന്നുതന്നെ ചൊല്ലേണമെല്ലാപേരും.
ജ്ഞാനമില്ലാതവര മാണിക്യമണിക്കല്ലെ
ന്തും താൻ കൊണ്ടുവന്നതെന്നപോൽക്കുറ്റംചൊല്ലും.
സൽകഥ പുനരിതെന്നാകിലുമറിയാത്തോർ
സത്തുക്കളല്ലാതവർ ചൊല്ലുമ്പോൾക്കുറ ചൊല്ലും.
പക്ഷമില്ലാത ജനം ഭർത്സിക്കിലതിനേതും
ദുഃഖിയായെന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലുമ്പോരറിവുള്ളോർ.
കസ്തുരി മുഴുവൻ പൂച്ചീടുന്ന ശരീരത്തി-
ലെത്തിടും പ്രാണജലമിച്ഛിക്കും മക്ഷിക്കൂട്ടം.
അർത്ഥശബ്ദങ്ങളിലുമെന്നപോലൊരു കുറ-
വെത്തുന്നതന്വേഷിക്കുമെത്രയും പിശുനന്മാർ.
എന്നതിങ്ങനെ ചൊല്ലി ദുശ്ശങ്ക കെടുത്തിടു-
മെന്നുടെ ഗുരുകടാക്ഷത്തിനാൽ മഹാജനം.
അതുതമയമിതു പഠിക്കവല്ലും നൃണാ-
മപ്പുരുഹൂതാലയം പുകുകൊണ്ടുനദിനം
അപ്പുരസ്തീകളോടു ഭോഗിച്ചു പാടിയാടി-
ക്കല്ലവൃക്ഷത്തിൻ നറുപുമാലകളും ചാർത്തി
കല്പാന്തകാലം പലവാനന്ദിച്ചിരുന്നുപോയ്-
പ്പൊൽപ്പുമാനീനീധവസായുജ്യം കൈവന്നിടും.”

13 ശ്രീരാമസ്വർഗ്ഗാരോഹണം കിളിപ്പാട്ട്

ഭാരതസംക്ഷേപകാരന്റെ കൃതിയാണ് ഇതും. ഈ കിളിപ്പാട്ടും ഒരു മലന്തത്തയെക്കൊണ്ടാണ് കവി പാടിയിരിക്കുന്നത്. രണ്ടു ഗാനങ്ങളിലേയും ശൈലി ഏകരൂപമായിരിക്കുന്നു. കാകളിയും കേകയുമാണ് കൈകാര്യം ചെയ്തുകാണുന്ന വൃത്തങ്ങൾ.

“വാരണത്തിൻമുകത്തോനെയും കാരണിയായ സരസ്വതിതന്നെയും കൈതൊഴുതാദിഗുരുവരനേയും ... .. കൈതൊഴുതാകവഴിഞ്ഞു പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ.
ശ്രീരാമനായ ജഗൽത്തമ്പിരാൻ പുരാസീതാമുഷം ദശഗ്രീവനെക്കൊന്നവൻ നീതിചേർത്തമ്പിയെ വാഴിച്ച ലങ്കയിൽ ജീവാധിനാഥയെത്തീയോടു കൈക്കൊണ്ടു പോയ് മുനിമാരും പെരുമ്പട ചൂഴ്വേ ഭൂതി കലരും പുരമാമയോധ്യയിൽ ഭൂപാലനായഭിഷേകമിയന്നു വാണാഭോഗമുൾക്കൊണ്ടു സീതയും താനുമായ് നാനാസുഖമോടിരിക്കുന്ന കാലത്തു മാമുനീനാം കലം വന്നവരോടോരോ ദിവ്യകഥകളെച്ചിന്തചെയ്തങ്ങനെ തത്രാഭിഷേകസൽകാരികളാകിയ മിത്രഭൂപാലകാൻ യാത്ര വിധിച്ചുടൻ”

എന്നിങ്ങനെ പോകുന്ന ഈ കിളിപ്പാട്ട് എഴുത്തച്ഛന്റേതല്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. ശ്രീരാമന്റെ വിലാപത്തിൽ നിന്ന് ഒരു ഭാഗംകൂടി ഉദ്ധരിക്കാം:

“അയ്യോ ഞാനനുജനെക്കൊല്വനോ കൊല്ലായ്വനോ? പിൻതുണയെന്നിന്നിയാരുള്ളതനുജനേ? വെന്തുരുകന്നു മനം നിന്നെയോർത്തശേഷവും. രാമലക്ഷ്മണമാരെന്നിങ്ങനെ ചെറിയന്നേ നമ്മിലങ്ങിണങ്ങി ലോകങ്ങളിൽപ്പുകഴോടേ വിദ്യകൾ പഠിച്ചനാളും പിരിഞ്ഞീല നമ്മിൽ ഭംഗിയില്ലന്യനന്യം കൂടായ്യിലിരുവർക്കും. ലോകത്തിന്നരികനില്ലായ്യിലെന്തഴകുള്ളതാനയ്ക്കു മദമലങ്കാരമെന്നതുപോലെ മാനത്തിന്നുറുതി വൻകാർമുകിൽ കണക്കേയും താളത്തിന്നൊരു സ്വരമെന്നപോലെനേരവും രാമനാമെനിക്കു നീ കൂടരികില്ലായ്യിലോ താരണിതന്നിൽപ്പുകഴെന്തുളളതനുജനേ?”

പരശുരാമചരിതം കിളിപ്പാട്ടു കണ്ടുകിട്ടിയില്ല.

14 ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം കിളിപ്പാട്ട്

ഈ പാട്ട് നാലു പാദങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കേകതന്നെയാണ് ആദ്യന്തം വൃത്തം. എന്നാൽ വരി വണ്ടു്, കയിൽ, കിളി, അന്നം എന്നീ നാലു പക്ഷികളെ കൊണ്ടു നാലുപാദങ്ങളിലേയും കഥ യഥാക്രമം പറയിക്കുന്നു എന്നൊരു വൈചിത്ര്യം പ്രസ്തുതകൃതിക്കുണ്ട്. “ഇന്നിയുമതിൻ ശേഷം കേൾപ്പാനാഗ്രഹമെങ്കിൽ പിന്നീടു വരും കയിലോടു ചോദിച്ചുകൊൾക” എന്നു വരിവണ്ടും “ഇന്നിയുമതിൻശേഷം കേൾക്കണമെന്നാകിലോ പിന്നാലെ വരും കിളിയോടു ചോദിച്ചുകൊൾക” എന്നു കയിലും, “ഇന്നിയുമതിൻശേഷം കേൾക്കണമെന്നാകിലോ ബാലപ്പെണ്ണുന്നത്തോടു ചോദിക്ക” എന്നു കിളിയും പറഞ്ഞുപിരിയുകയും അന്നം കഥ സമാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇത്തരത്തിൽ ഒരു പരിപാടി ഇതരകവികളിൽ ആരും സ്വീകരിച്ചു കണ്ടിട്ടില്ല. “മുനമെന്നോടു വണ്ടു ചൊല്ലി നീനോടു കേൾപ്പാനെന്നവളുടെ സഖ്യമായ തുമെവിടുന്ന്?” എന്നുള്ള ചോദ്യത്തിനു കയിൽ, താൻ കാർത്തവീര്യന്റെ രാജ്യത്തിൽ താമസിക്കുന്ന കാലത്തു തന്റെ വാസഭൂമിയായ വനം അഗ്നിക്കിരയാകയാൽ അവിടെനിന്നു പറന്ന് അയോധ്യയിൽ ചെന്നുചേർന്നു എന്നും അവിടെ “സാരമായിരിപ്പോരു പുകാവിലിരുന്നു ഞാൻ മാനസം തെളിഞ്ഞാനന്ദത്തോടു കൂവുന്നേരം മാനിച്ചു വരിവണ്ടു നാദത്തെക്കേട്ടു വന്നാൾ ദീനത്തെക്കളഞ്ഞൊന്നിച്ചിരുന്നു പല കാലം, ഞാനമിക്കഥകളെക്കേട്ടറിഞ്ഞവിടുന്ന്” എന്നു മറുപടി പറയുന്നു. താൻ രാഗാംഗദ മഹാരാജാവിന്റെ പത്നിക്കു നട പഠിപ്പിച്ചു കുറേക്കാലം അയോധ്യയിൽ താമസിച്ചിരുന്നു എന്നും അന്നു മൂന്നാം പാദത്തിലെ കഥ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ച പൈങ്കിളി തന്റെ സഖിയായിരുന്നു എന്നും അവൾക്ക് അത് ആഖ്യാനം ചെയ്തതു താനായിരുന്നു എന്നും അന്നവും പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ‘വണ്ടുകൾ’, ‘കയിൽ’, ‘കിളി’, ‘ഹം സജാതികളിവ’ എന്നും മറ്റും ആ പക്ഷികളെ കവി മറ്റു ഘട്ടങ്ങളിലും കടാക്ഷിക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിവൃത്തം സുപ്രസിദ്ധമായ രാഗാംഗദചരിതംതന്നെ.

കാലം

കവിയാരെന്നറിയുന്നില്ല. കാലം എട്ടാം ശതകം തന്നെയാണെന്നു ഭാഷാരീതിയിൽനിന്ന് ഊഹിക്കാം. താരണി(ധരണി) എന്ന (എന്നു പറഞ്ഞത്), എരിത്തരൻ (എരിച്ചഹരൻ), മടവയർ (സ്ത്രീകൾ), മുറ (മുറവിളി), തപ്പതൽ (പിശക്) മുതലായ പദങ്ങളും പ്രയോഗങ്ങളും കാണാനുണ്ട്. മനോശോകം, രാജമാംഗമഹീപതി ഇത്യാദി സഖലിതങ്ങളും ഇല്ലാതില്ല.

കവിത

കവിതയ്ക്കു പറയത്തക്ക ആസ്വാദ്യതയില്ലെങ്കിലും അവ ഹേളിക്കത്തക്കവിധത്തിലുള്ള അപകർഷവുമില്ല. ഏതാനും വരികൾ ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

“ഭക്തനാം രാജമാംഗദൻ ഭക്തിയും മുകുന്ദൻ
 ചേർത്തു മാനസേ വരും ശോകവുമടക്കീടും.
 ചൊല്ലൊള്ളും ധർമ്മാംഗദൻ ശിരസ്സു മുറിപ്പാനായ്-
 കല്ലിച്ചനേരം മനോശോകമെന്തൊന്നു ചൊല്ലൂ!
 പാപമേ, അന്നു മുടിവായിതു ലോകമെല്ലാം
 താപമുൾക്കൊണ്ടു തൊഴിച്ചലച്ചു മടവയർ.
 താപസന്മാർക്കും പാരം വേദമായ് നടകൊണ്ടു;
 താപമുൾക്കൊണ്ടു സൂര്യദേവനും മറയുന്നു;
 മേഘസഞ്ചാരം തെളിവില്ലാതെ ചമഞ്ഞിതു;
 അനിലൻതാനും പോയിതടങ്ങിതതുനേരം;
 കോപമായിരുന്നോരു കാലനും കരയുന്നു;
 സ്ഥാവരങ്ങളും വാടിക്കായ്കനി കൊഴിഞ്ഞുപോയ്;
 മേദിനി കമ്പിതയായ് ചമഞ്ഞു വേദംകൊണ്ടു.
 ഇങ്ങനെയയോധ്യയിൽ മുറയായ് ചമഞ്ഞിതു.”

15 നാസാച്ഛേദം കിളിപ്പാട്ട്

ഇത് ഒരു ചെറിയ കിളിപ്പാട്ടാണ്. കാലം 800-ആണ്ടോട്ട് അടുത്തിരിക്കാനിടയുണ്ട്. പ്രണേതാവിനെപ്പറ്റി ഒന്നും അറിഞ്ഞുകൂടാ. കേക, അന്നനട ഈ രണ്ടു വൃത്തങ്ങളാണ് പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഏതാനും വരികൾ:

“പുരികഴലഴിച്ചുടൻ തിരുകിയൊരു ഭാഷയിൽ-
പ്പുതുമലരണിഞ്ഞുടൻ തിരമൊടു ചമഞ്ഞവൾ,
കുറുനിരകൾ ചീകിയും പുരികമതിളക്കിയും
കയൽമിഴി മഴറ്റിയും തെളിവൊടു കടാക്ഷവും”

എന്നിങ്ങനെ മണികാഞ്ചിയെ അല്പം രൂപഭേദപ്പെടുത്തി ആ വൃത്തത്തിലും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ശൂർപ്പണഖ ശ്രീരാമനെ അഭിസരിക്കുവാൻ ഉദ്യമിക്കുന്നതും ലക്ഷ്മണൻ അവളെ മുക്കും മൂലയും അറിഞ്ഞുവിടുന്നതുമാണ് ഇതിവൃത്തം. കവിത അപരിഷ്കൃതമെങ്കിലും അനാസ്യാദ്യമല്ല. ഒരു ഭാഗം ചുവടേ ചേർക്കുന്നു:

“വളർത്തിനാളുടൻ മലപോലെ ദേഹം
ജട ചിതറിയും പുരികം മിന്നിയും
നെടിയ മുക്കമത്തിറവിയ ദന്തം
വെളുവെളെപ്പല്ലും നെടിയൊരു നാവു
ഇടിവെട്ടുംപോലെ കുരലൊലികളും
കനത്ത കണ്ണുമുരത്ത കൈത്തലം,
മൂലയിണ രണ്ടും മലതരം ചൊല്ലാം
കടവയറുമത്തുടയിണകളും
കനത്ത കല്ലുകൾ ഞെരിക്കും പാദവും
മദിച്ച വന്ദരം പറിച്ച് രാക്ഷസി
കയർത്തു ലക്ഷ്മണനടുത്തു ചെന്നവൾ
ദുഷിച്ച നിന്നെ ഞാനെടുത്തുകൊണ്ടുപോയ് -
ക്കടിച്ചതിന്മന്നെടുത്തു രാക്ഷസി
തിരിച്ചനേരം കണ്ടെതിർത്തു രാമനു-
മെടുത്തു ബാണവും തൊടുത്തു മന്നവൻ
മുടിക്കൊല്ലായെന്നു തടുത്തു ജാനകി
വിധിയല്ലേ മുനിവരരറിയുമ്പോ-
ളൊരിക്കലും ഗുണം ഭവിക്കയില്ലറി.
അവസ്ഥ കേട്ടാരെയടങ്ങി രാഘവൻ
മറന്നു ജ്യേഷ്ഠനെന്റച്ച ലക്ഷ്മണ-
നതിക്രമിച്ചു വന്നടുത്ത നിന്നുടെ
അഭിമാനക്ഷയം നടക്കണം നീളെ
മുറുക്കി വാളെടുത്തറിയാതെ ബാലൻ
നെടിയ മുക്കമമ്മൂലയും കൈക്കൊണ്ട്
അറുത്തു ചോരകൾ കുടികുടിയെന്നാൻ.
അലറി രാക്ഷസിയലച്ചുവീഴുന്നു;
അവനിമാമലകളും കലുങ്ങുന്നു;
മഹാദേവൻ മേവും മല കലുങ്ങുന്നു;
മഹാമുനികൾതൻ തപസ്സു ചിന്നുന്നു;
ദിനകരണമാ മതി മറക്കുന്നു;
മനുക്ലവവീരൻ മടിയിലന്നേരം
മധുമൊഴി സീത മയങ്ങിവിഴുന്നു.”

16 പുത്രകാമേഷ്ടി കിളിപ്പാട്ട്

ഇതും അജ്ഞാതകർത്തൃകമായ ഒരു ചെറിയ കൃതിയാണു്. കവിതയ്ക്ക് എട്ടാം ശതകത്തോളം പഴക്കമുണ്ടെന്നു പറയാം. കവി ഒരു മലന്തത്തയെക്കൊണ്ടാണു് കഥ പറയിക്കുന്നതു്. ഗ്രന്ഥം ഇങ്ങനെ ആരംഭിക്കുന്നു:

“കാനലിൽ നടന്നോരോ കായ്കനി തിന്നുതിന്നേ
എങ്ങുന്നു വരുന്ന നീ ചൊല്ലേണമൊന്മ [1] യിപ്പോൾ.
എന്നപ്പോൾ കിളിപ്പെരുതലൊന്മകൾ പറയുന്നു
വന്നു ഞാനയോധ്യയിൽനിന്നിതെന്നറിഞ്ഞാലും.

തത്ര വാഴ്ദശരഥമന്നവൻതനിക്കൊരു
പുത്രനില്ലാഞ്ഞു ഖേദമുൾക്കൊണ്ടു നൃപവരൻ
പുത്രകാമേഷ്ടിചെയ്തു മക്കൾ നാലുപേരുണ്ടായ്
ശക്തരായ് വളർന്നതു കണ്ടു ഞാൻ വരുന്നിപ്പോൾ.

എന്നപ്പോളെടുത്തവർ കൊടുത്തു വാഴപ്പഴം
പഞ്ചതാരയും തേനും നുകർന്നു ശുകപ്പെരുതൽ
മന്ദമാരുതനുമേറ്റങ്ങനെയിരുന്നപ്പോൾ
ചോദിച്ചാരയോധ്യയിലുണ്ടായ വിശേഷങ്ങൾ

വൻപെഴും ദശരഥൻതന്നുടെയവസ്ഥയും,
സന്തതിയുണ്ടായതും മന്നവൻ ഗുണങ്ങളും
ചൊല്ലണം മലന്തത്തേയിന്നു നീയെന്നനേരം
സുന്ദരതരമൊഴി പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൾ.”

---

1. ഒന്മ=സത്യം.

17 രാമായണം കിളിപ്പാട്ട്

ഇതും എട്ടാം ശതകം അവസാനത്തിലെ ഒരു കൃതിയാണെന്നാണ് കാണുന്നത്. ആദ്യന്തം കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടില്ല. വൃശ്ചികത്തിലൊന്നുള്ള സംസ്കാരം കവിക്ക് സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും കവിത സരസമാണ്. ഒരു ഭാഗം ചുവടെ പകർത്തുന്നു. രാവണൻ അശോകവനികയിൽച്ചെന്നു സീതാദേവിയെ അനുനയിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നതാണ് വിഷയം.

“ഞാൻ പണ്ടു തപസ്സുകൾ ചെയ്തതിൻ ഫലമല്ലോ നീ മമ പ്രാണനാഥതന്നെയായതു പെണ്ണേ! രാമനോ സുകൃതിയല്ലെന്നതോ അറിഞ്ഞാലും നാടുവാഴ്ചയും നീങ്ങിക്കൊടുവാഴ്കെന്നും വന്നു;

മാരത്തീക്കനല്ലട്ട മാറിലുമകപ്പെട്ടു; മാരമാൽ പിണഞ്ഞിട്ടു താടിയും നീട്ടിയവൻ കാനനം തന്നിൽ നടന്നീടുന്നു സഹിയാഞ്ഞു; നിർമ്മലേ! നീ പിരിഞ്ഞമൂലം ചത്തീടുമവൻ

നിന്നുടെ ഭാഗ്യമിതിനെനന്നരികത്തായതു. നീയിനിക്കുളിക്കയും പട്ടുകുളുക്കയും ഭക്ഷ്യഭോജ്യദികളെയൊക്കെഭവിക്കെന്നും കല്പകപ്പുതുമലർ മാലകളണിക്കെന്നും ദിവ്യനാമെന്റെ ചിത്തതാരനസരിക്കെന്നും എന്നതിനേതും മടിച്ചിടേണ്ട ഇനിയൊട്ടും വല്ലഭേ! യെഴുന്നേറ്റു മെല്ലവേ നടന്നാലും. പല്ലവപദം നോകയില്ല പൊന്മയം ഭൂമി; കല്ലുകളില്ല മുളളില്ലരികിൽപ്പാറയില്ല. കാട്ടുപൊയ്ക്കയുമില്ല കാഞ്ചനമണിപ്പൊയ്-ചാന്തണിമുലയാളേ! തേൻതൊഴും മൊഴിയാളേ! ഞാൻ തളിർത്തൊത്തുപോലെ വന്നെടുക്കയോ ചൊല്ലു നിൻമനസ്സഴിയായ്ക്കിൽ നിർമ്മലേ! ചിരമല്ല; അനോന്യമനുരാഗമില്ലെങ്കിൽ സുഖമില്ല; അഞ്ചലർവാണനാണ ചഞ്ചലവിലോചനേ! വെറ്റില തിന്നോ കുളിക്കുന്നെങ്കിൽച്ചൊല്ലു പെണ്ണേ! വെറ്റുതിന്നാലുമെങ്കിൽത്തൃക്കൈകൾ കാട്ടിയാലും ദിവ്യകല്പകോത്സവമായ വെറ്റിലയിതു കല്പകോത്സവം പഴുക്കായിതു നോക്കിക്കണ്ടേ!”

പുനത്തിന്റെ “വിണ്ണോർകോനേതുമൊകാ പുണരുവതിന വന്നോർക്കിലംഗേഷു നീളെക്കണ്ണല്ലോ വഹനിയോടുള്ള ണവു മമനിനച്ചാൽ മരിച്ചെന്നി വേണ്ടോ” ഇത്യാദി ശൂർപ്പണഖാവാക്യം

“വിണ്ണവർകോനൈക്കൊള്ളരുതൊട്ടുമേ പെണ്ണങ്ങൾക്കു പുണരുവാൻ വല്ലഭേ! കണ്ണുകൾകൊണ്ടു മുടിക്കിടക്കുന്നു. അഗനിയോടുള്ള ചുറ്റുമെനിക്കിനി നിശ്ചയം മരിച്ചെന്നി വേണ്ടാതാനും. കാലനോടുള്ള ചുറ്റുമെനിക്കിനി-ക്കാലത്താം പക്ഷേ നീ തുണയില്ലെങ്കിൽ”

എന്നും മറ്റും ഈ കവി ഭംഗിയായി ഗാനരൂപത്തിൽ വിവർത്തനം ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

18 നാസികേതുപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്

ഈ കിളിപ്പാട്ടു കൊല്ലം എട്ടാം ശതകത്തിലോ ഒൻപതാം ശതകത്തിലോ രചിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്. ‘അറുനൂറായിരമാകും മുടിവേന്തരേയും - അത്ര നൂറായിരമാം പടബാസവരേയും’ എന്നും പാലമുതനെപ്പോലെ ‘ആലമുതനേ (ഹാലം അമൃതായവനേ) ജയ’ എന്നും മറ്റുമുള്ള വരികളിൽനിന്ന് ഈ വസ്തുത ഗ്രഹിക്കാം. കേകാവൃത്തംമാത്രമേ കവി ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളൂ. “പുത്ര ഉൽപത്തി എനിക്കുണ്ടാക്കിത്തരേണമേ” എന്നും മറ്റും രചനാ വൈകല്യമുള്ള വരികൾ ധാരാളമായി കാണാനുണ്ട്.

നാസികേതു എന്ന പർവതത്തിൽ കീർത്തിഭംഗൻ എന്നൊരു മഹർഷി ഗുണവതി എന്ന തന്റെ ധർമ്മപതിയുമായി വസിക്കുമ്പോൾ അപുത്രത നിമിത്തം ദുഃഖിക്കുകയും അതിന്റെ ഉപശാന്തിക്കായി ശ്രീപരമേശ്വരനെ തപസ്സുചെയ്യുകയും ചെയ്യുന്നു. ആ ദേവന്റെ പ്രസാദംനിമിത്തം മഹർഷിക്കു പുത്രനുണ്ടാകുകയും നാസികേതു എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം പ്രസിദ്ധനാകുകയും ചെയ്തു. ഒരു ദിവസം നാസികേതു മറ്റു ചില ജ്ഞികുമാരന്മാരുമായി വിഹരിക്കുകനിമിത്തം താൻ പിതാവിനു തേവാരത്തിനായി ഒരുക്കിക്കൊടുക്കേണ്ട പുഷ്പങ്ങൾ സമയത്തിനു കിട്ടാതെ ആ വൃദ്ധൻ വിഷമിച്ചു.

“കാലത്തേ ചെയ്യാത്തൊരു നിയമം കർമ്മമല്ല;
കാലത്തേ തുടങ്ങാത്ത വ്രതവും വ്രതമല്ല;
കാലത്തേ കഴിഞ്ഞവ ചെയ്തീടിലതിൻഫലം
വെണ്ണീറ്റിലാജ്യം വീണപോലവേ നശിച്ചുപോം”

എന്ന് അദ്ദേഹം ധരിച്ചിരുന്നു. തന്നിമിത്തം മഹർഷി പുത്രൻ വന്നപ്പോൾ ധർമ്മാധർമ്മങ്ങൾ വേർതിരിച്ചറിവാൻ ശക്തിയില്ലാത്ത ആ കുമാരൻ “ഉടലോടു വേർപെട്ടു നരകത്തിലേക്കു പോയ” ധർമ്മരാജാവിനോടു ശിഷ്യപ്പെട്ട് ആ വിഷയം ശരിക്കു പഠിച്ചുകൊണ്ടു വരണമെന്ന് അനുശാസിക്കുന്നു. പരകായപ്രവേശനാദിസിദ്ധികൾ സ്വാധീനമാക്കിയിരുന്ന പുത്രൻ അച്ഛന്റെ ആജ്ഞ അനുസരിച്ചു തന്റെ ശരീരത്തെ നാസികേതുപർവതത്തിലെ ഒരു ഗുഹയിൽ നിഗൂഢമായി നിക്ഷേപിച്ചും വച്ചു സൂക്ഷ്മശരീരമാത്രമായി യമലോകത്തേക്കു പോയി ആ ലോകം ചുറ്റിക്കാണുകയും ഗ്രാഹ്യങ്ങളായ തത്ത്വങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തു മടങ്ങിവന്നു സ്വലശരീരത്തിൽ പ്രവേശിച്ചു പിതാവിനെക്കണ്ടു നമസ്കരിച്ചു നടന്ന സംഭവങ്ങൾ ധരിപ്പിച്ചപ്പോൾ അദ്ദേഹം പ്രീതനായി. ധർമ്മപുത്രൻ ഭാരതയുദ്ധാനന്തരം ശ്രീകൃഷ്ണനോടു ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റി ചോദ്യംചെയ്തപ്പോൾ ശ്രീകൃഷ്ണൻ ആ ചക്രവർത്തിയെ പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ച ഉപാഖ്യാനമാണത്രേ ഈ കഥ. ഈ കവിക്ക് ഇത് എവിടെ നിന്നു കിട്ടി എന്നു മനസ്സിലാകുന്നില്ല. കഠോപനിഷത്തിൽ നചികേതസ്സു യമലോകത്തുപോയി യമനെക്കണ്ടു വരംവാങ്ങി തിരിയെ വന്നതായി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള കഥ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. അതിന്റെ ഒരു പ്രാകൃതമായ രൂപാന്തരമല്ലയോ നാസികേതുപുരാണത്തിലെ ഇതിവൃത്തമെന്നു ഞാൻ സംശയിക്കുന്നു. നരകവർണ്ണന നന്നായിട്ടുണ്ട്. ഗ്രന്ഥം ഉപക്രമിക്കുന്നത് ഇങ്ങനെയാണ്:

“നല്ല പൈങ്കിളിപ്പെണ്ണേ മെല്ലെ വന്നരികിരി,
നല്ല സൽകഥകളിൽ വല്ലതും പറവാനായ്
വൈകരുതെന്നോടിനിയെപ്പൊ കളഞ്ഞിരിക്കെടോ;
വന്ന പാപങ്ങളെല്ലാം പോം വഴി പറഞ്ഞാലും.
മാധുര്യത്തോടതു കേട്ടു പൈങ്കിളി ചൊന്നാൾ;
നന്നെടോ മഹൽകഥ കേൾക്കയും ചൊല്ലുകയും.
നാസികേതുവെന്നൊരു മാമുനിവരൻ പണ്ടു
നരകം സ്വർഗ്ഗം കണ്ടു പറഞ്ഞു പിതാവൊടു
നരകവിശേഷവും സ്വർഗ്ഗത്തിലവസ്ഥയും
നന്നായിപ്പറഞ്ഞുകേൾപ്പിച്ചതു ഗ്രഹിച്ചു ഞാൻ.
ഞാനവ നിന്നോടിന്നു പറയാമറിഞ്ഞിടാൻ
നായകൻ നാരായണൻ ലീലകളെല്ലാമത്രേ.
നമസ്തേ നാരായണ, നമസ്തേ ജഗന്നാഥ,
നമസ്തേ മുരദ്വേഷിൻ, നമസ്തേ സമസ്തേശ.”

ഈ കിളിപ്പാട്ടിന്റെ കർത്താവു കോട്ടുരുണ്ണിത്താനാണെന്നു സർവാധികാര്യക്കാർ ഗോവിന്ദപ്പിള്ള ഐതിഹ്യത്തെ ആസ്പദമാക്കി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആ പ്രസ്താവനയ്ക്കുവേറെ തെളിവുകളൊന്നും കിട്ടിയിട്ടില്ല. അദ്ദേഹത്തിന്റെ തറവാടു മധ്യതിരുവിതാംകൂറിൽ കാർത്തികപ്പള്ളി, മാവേലിക്കര ഈ താലൂക്കുകൾക്കിടയ്ക്കുള്ള അതിർത്തിയിലായിരുന്നുവത്രേ.

“കൊട്ടാരക്കര കോട്ടയത്തരചരും കോട്ടുരുമുണ്ണായിയും” എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഒരു ശ്ലോകം കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടി രചിച്ചു കേരളകൗമുദിയുടെ അവതാരികയിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ‘കോട്ടൂർ’ എന്നു താൻ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതു കോട്ടുരുണ്ണിത്താനെപ്പറ്റിയാണെന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ നാസികേതുപുരാണം മാത്രമാണ് ഉണ്ണിത്താന്റെ കൃതിയെങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ആട്ടക്കഥകളെ പരാമർശിക്കുന്ന പ്രസ്തുത ശ്ലോകത്തിന്റെ പ്രഥമപാദത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനത്തിന് അവകാശമില്ല. വേറെ വല്ല കൃതികളും രചിച്ചിട്ടുള്ളതായി നമുക്ക് അറിഞ്ഞുംകൂടാ. നാസികേതുപുരാണത്തിന്റെ കാലം ആട്ടക്കഥകളുടേതിനു മുൻപാണെന്നും ഇവിടെ ഓർമ്മിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

19 മാർക്കണ്ഡപുരാണം കിളിപ്പാട്ട്

മാർക്കണ്ഡ (മാർക്കണ്ഡേയ) പുരാണവും വളരെ പഴക്കം തോന്നിക്കുന്ന ഒരു കിളിപ്പാട്ടാണ്. എട്ടാമത്തേയോ ഒൻപതാമത്തേയോ ശതകത്തിൽ ആവിർഭവിച്ചിരിക്കണം. ആകെ നാലു പാദങ്ങളുണ്ട്. പ്രഥമപാദം കേകയിലും ദ്വിതീയതൃതീയപാദങ്ങൾ അന്നനടയിലും ചതുർത്ഥപാദം കളകാഞ്ചിയിലും മണികാഞ്ചിയിലുമായി നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു. ചതുർത്ഥപാദം ആ വൃത്തങ്ങൾകൊണ്ടു കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിൽ കവികളുള്ള അശക്തതയെ ദ്യോതിപ്പിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും മറ്റു പാദങ്ങൾ അത്രതന്നെ മോശമല്ലെന്നു പറയാം. “മഹിമ പെരുകുന്ന തിരുവർക്കലയമർന്നിടും മംഗലമൂർത്തി യായുള്ള ജനാർദ്ദന”നെ കവി ഓരോ പാദത്തിന്റേയും ആരംഭത്തിൽ ‘എന്നുടെ ഭവാൻ’ എന്നും മറ്റുമുള്ള വിശേഷണങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചു വന്ദിക്കുന്നതിൽനിന്ന് അദ്ദേഹം ആ ദേശത്തുകാരനായിരുന്നു എന്നു സങ്കല്പിക്കാവുന്നതാണ്. പേരെന്തെന്നറിയുന്നില്ല. വ്യുൽപന്നനായിരുന്നു എന്നു തോന്നുന്നില്ല. “മനം മകിഴ്ത്തടൻ ശുകതരുണിയെ മഹിമയോടടുത്തണഞ്ഞു കൊണ്ടുടൻ മധുമാംസാദികൾ” കൊടുപ്പിക്കുന്നതു വിചിത്രമായിരിക്കുന്നു. ദ്വിതീയപാദത്തിൽ ജലന്ധരാസുരവധം ഒരു ഉപാഖ്യാനമായി ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. അതു ശിവഭജനത്തിനു പ്രേരകമാകത്തക്കവണ്ണം മൃകണ്ഡുപുത്രനെ പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുന്നതാണ്. ഒരു ഭാഗം ഉദ്ധരിക്കുന്നു:

“അരം പുരത്രയമെരിച്ചവന്നെ-
 തരികയില്ലയോ തവ മനസ്സിൽ നീ?
 ഒരു കളവു ചൊന്നതുകൊണ്ടല്ലയോ
 ഒരു ശിരം പോയി വിധിക്കറിഞ്ഞാലും.
 പിഴ ചെയ്തീടിന നിമിത്തമല്ലയോ
 പിനാകി ദക്ഷന്റെ ശിരസ്സുറത്തതും?
 മദിച്ച മന്ഥൻതന്നെയെരിച്ചില്ലേ
 മഹേശനെന്നതു ധരിച്ചില്ലേ തവ?
 അതിലൊന്നാകാതെയുഴറിപ്പൊയ്ക്കാൾക;
 അരനെ നിന്ദിച്ചാൽ ഗുണം വരാ തെല്ലും.
 മൃകണ്ഡുനന്ദനൻ ശ്രമിച്ചിടുംപടി
 മിടുക്കൊടാർത്തടുത്തലറിയന്തകൻ.”

... ..

“അതുപൊഴുതവിലവും ഭരിക്കുന്ന
 അമലനംബികാപതി ശൂലപാണി
 പരശുപാണി ശങ്കരൻ മഹേശ്വരൻ
 പശുപാശമകന്നുടൻ പതിയാവോൻ
 ഉരഗഭ്രഷണനമാപതി ശിവ-
 നുഡുപതിധരൻ ത്രിപുരസംഹാരൻ
 മലമകളോടും വൃഷാധിരൂഢനായ്
 മുനിസുതഭയമകലും വണ്ണമേ
 വെളിയേ മാർക്കണ്ഡനൊഴിഞ്ഞു മറ്റാർക്കും
 മഹേശനെക്കാണാനരുതാതെ നിന്നാൻ.”

... ..

“അടുത്തു കാലനെയുതെത്തിടകാലാൽ
 പരശുപാണിതാൻ ചവിട്ടിക്കൊൾകയാൽ-
 പ്പതറി നീലമാം മലകണക്കിനെ
 ഇടിയലറുമ്പോലലറിയഞ്ചെട്ടു
 ഇനതനയൻ വീണിതു ഭൂവനിയിൽ
 അതുനേരത്തു മാമല കലുങ്ങുന്നു;
 അലകൾ സർവവും നദി കലങ്ങുന്നു;
 ത്രിഭുവനമൊക്കെ വിറച്ചിളകുന്നു;
 സുരമുനിജാലം ഭയേന നില്ക്കുന്നു.”

20 ചിത്രഗുപ്തചരിതം കിളിപ്പാട്ട്

ഇത് എട്ടാം ശതകത്തിലെ ഒരു കൃതിയായിരിക്കണം. ചിത്രഗുപ്തൻകഥയെന്നും ഇതിനു പേരുണ്ട്. “ചിത്തി രപുത്തിരൻകതൈ” എന്ന തമിഴ്കാവ്യമാണ് ഇതിന്റെ മൂലഗ്രന്ഥം. ഐങ്കരൻ, ആറുമുഖവൻ, അനത്തും (എല്ലാം), ഇറയവൻ (രാജാവ്), അറനെറി (ധർമ്മവും നീതിയും), തിരുമാൽ (വിഷ്ണു), കിഴിത്തു (കിഴിഞ്ഞു) മുതലായ അനേകം പഴയ മലയാളപദങ്ങൾ ഈ പാട്ടിൽ പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതുകൊണ്ടുമാത്രം ഇതിന് അതിപ്രാചീനത്വം കല്പിക്കാവുന്നതല്ല. മൂലത്തിന്റെ ശൈലിയും മറ്റുംകൂടി ഇതിനു നിദാനീഭവിക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്. കവി ചിത്രപുത്രൻ, ചിത്രഗുപ്തൻ എന്നീ രണ്ടു സംജ്ഞകളും അവ്യവസ്ഥിതമായി ഉപയോഗിക്കുന്നു. പ്രസ്തുത കാവ്യം നാലു പാദങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഒന്നാം പാദം കാകളിയിലും രണ്ടാമത്തേതു കേകയിലും മൂന്നാമത്തേതു പ്രായേണ മണികാഞ്ചിയിലും നാലാമത്തേതു അന്നനടയിലുമാണ് രചിച്ചിരിക്കുന്നത്. അജ്ഞാതകർത്തൃകമായ പ്രസ്തുത കൃതിക്കു കാവ്യഗുണം പോരാതെയിരിക്കുന്നു.

ഇതിവൃത്തം

ദേവേന്ദ്രനു നാലു ഭാര്യമാരുണ്ടായിരുന്നു. അവർ എല്ലാവരും വന്ധ്യകളായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹം സന്തപ്തനായി സന്താനലാഭത്തിനുവേണ്ടി ഇന്ദ്രാണിയോടുകൂടി ബ്രഹ്മാവിനെ ഭജിച്ചു. ബ്രഹ്മാവു പ്രത്യക്ഷിഭവിച്ചു പാർവതിയുടെ ശാപം നിമിത്തം ഇന്ദ്രനു പുത്രനുണ്ടാകുന്നത് അസാധ്യമാണെന്നും എന്നാൽ ഇന്ദ്രാണി വളർത്തുന്ന പശുവിൽ ശ്രീനാരായണൻതന്നെ ദേവാകൃതിയിൽ അവതരിക്കും എന്നും അരുളിച്ചെയ്തു. “ഗോവിനു വന്നുജനിച്ചിട്ടൊരു സുതൻ ഗോവിന്ദതുല്യനായുണ്ടാമതങ്ങനെ” എന്നായിരുന്നു പിതാമഹന്റെ പ്രവചനം. തദനന്തരം ബ്രഹ്മാവു വിഷ്ണുവോടും ശിവനോടും തന്റെ വരദാനത്തെപ്പറ്റി അറിയിക്കുകയും

“സന്നാഹമാണ്ടോരുവൻ പിറന്നാലവൻ
തന്നേ മതിയാം ത്രിലോകത്തിലൊക്കവേ
പിന്നെയറനെറി ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളും
തന്നേയറിഞ്ഞു ശിക്ഷാരക്ഷ പെണ്ണുവാൻ”

എന്ന് അതിന്റെ ഫലം അവരെ മനസ്സിലാക്കുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ എല്ലാ ദേവന്മാരും ദേവിമാരും ഭാവിശിശുവിനു യഥോചിതം വേണ്ട വരങ്ങൾ നല്കി. അങ്ങിനെയിരിക്കെ സ്വർഗ്ഗംഗയിൽ ഒരു അപൂർവ്വമായ താമരപ്പൂവ് വികസിക്കുകയും അതു കണ്ടു പത്മാലയാവല്ലഭനായ മഹാവിഷ്ണുവിന്റെ വീര്യം സ്രവിക്കുകയും ചെയ്തു. അത് ആപുഷ്യത്തിൽ സംക്രമിപ്പിച്ച് അവരെല്ലാം അവിടെനിന്ന് അന്തർദ്ധാനം ചെയ്തു. അപ്പോൾ ഇന്ദ്രന്റെ ഓമനപ്പശു അവിടെ ദാഹശമനത്തിനായി ചെന്നുചേർന്നു.

“കാണായിതിന്ദ്രൻ വളർത്ത മഹാപശു
താനേ വരുന്നതു തണ്ണിനീരുണ്ണുവാൻ.
മാണിക്കവും വൈരമുത്തുരത്തങ്ങളും
ചേണിൽപ്പതിച്ച കഴുത്തുവടങ്ങളും
ആണിപ്പൊൻ നല്ല മണിയും ചിലങ്കയും
ശോഭിച്ചു കൊമ്പുകൾ രണ്ടിലും പൊന്നാലേ
പുണിട്ടു നല്ല കുളമ്പിലുമങ്ങനെ.
... ..

ഊനംവരാതുളള മാന്തളിർപ്പട്ടിനാ-
ലാനന്ദമായുള്ള കുപ്പായമിട്ടതിൽ
മാണിക്കത്തണ്ടതളുകൾ പുലമ്പവേ
പേണി നടന്നിട്ടു മിക്കുള്ള പുല്ലുകൾ
നനാതളിരും പരിച്ചുതിന്നങ്ങനേ
പാനി കുടിപ്പാൻ നദിക്കരെ ചെന്നപ്പോ-
ളിണം കലർന്നോരു പത്മദളം കണ്ടു
ഘ്രോണിച്ച മെല്ലെപ്പറിച്ചുതിന്നീടിനാൾ.
അപ്പൊഴേ ഗോവിൻവയറ്റിലഴകുള്ള
ഗർഭവുമുണ്ടായിവന്നു വിധിവശാൽ.
അല്ലമൊരാലസ്യമുണ്ടായി ഗോവിനു
തൽപദം നാലും തളർന്നുചമഞ്ഞിതു.
അപ്പൊഴ്ത്തീരത്തു മെല്ലെശ്ശയിച്ചവ-
ളപ്പൊഴുതാദിത്യനുമസ്തമിച്ചിതു.”

എന്ന് അനന്തരസംഭവം കവി വിസ്തരിക്കുന്നു. ഗോവിന്റെ ഗർഭലക്ഷണം, ചിത്രഗുപ്തന്റെ ജനനം മുതലായ ഘട്ടങ്ങൾ അദ്ദേഹം ഭംഗിയായി വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. മേടമാസത്തിലെ പൗർണ്ണമാസിദിനത്തിൽ ശുക്രവാരത്തിലായിരുന്നു ചിത്രഗുപ്തന്റെ അവതാരം. സകല സംഖ്യാനപദ്ധതികളും അദ്ദേഹം ബാല്യത്തിൽത്തന്നെ പഠിച്ച് അവയിൽ പാരംഗതത്വം നേടി.

“ഇന്ദ്രനന്ദനൻ തെളിഞ്ഞെഴുതിത്തുടങ്ങിനാൻ;
യാതാവിൻ വിധിക്കണക്കാദിയിലെഴുതിനാൻ;
സർവജ്ഞക്കളിത്രയെന്നതുമെഴുതിനാൻ;
സാദരം രുദ്രൻ സംഹാരക്കണക്കെഴുതിനാൻ;
സർവപ്രാണികളുടെയായുസ്സുമെഴുതിനാൻ.”

എന്നിങ്ങനെ ആ ഭാഗം കവി പ്രപഞ്ചനം ചെയ്യുവാൻ ആരംഭിക്കുന്നു.

കണക്കല്ലാതെയേറെയുള്ള ധർമ്മങ്ങൾപോലും
കാലംകൊണ്ടധർമ്മമായ്പ്പോകുമെന്നെഴുതിനാൻ;
മണക്കും പുകഴല്ലോ കണക്കെന്നുള്ള മതി
കണക്കുകേടായതു മതികേടാകുന്നതും
ഇണക്കം വരാതോരു കാര്യവും കണക്കല്ല
എന്നതു തികച്ചങ്ങു നന്നായ്വെച്ചെഴുതിനാൻ.”
“ഭോജനംചെയ്യുന്നതും കണക്കല്ലാതെയോമോ?
ഭോഗങ്ങളൊന്നും കണക്കല്ലാത്തീൽ സുഖം വരാ;
ആചാരമില്ലാതൊന്നു പറഞ്ഞാലതമാകാ,
ആചാരക്കേടായുള്ള കാമവും നന്നല്ലല്ലോ;
മതികൂടാതെ നടപ്പിരിപ്പും സുഖമല്ല;
മതികൂടാതെയുള്ള നിദ്രയും നന്നല്ലല്ലോ”

എന്നും മറ്റും അദ്ദേഹം പല ശാശ്വതധർമ്മങ്ങളും ഓലയിൽ കുറിച്ചിട്ടു. ധർമ്മാധർമ്മങ്ങളിൽ അത്രമാത്രം പരിനിഷ്ഠിതമായ ജ്ഞാനമുള്ള ചിത്രഗുപ്തനെ യമൻ ഗുരുവായി വരികുകയും ചിത്രഗുപ്തൻ അദ്ദേഹത്തിനു തത്ത്വോപദേശം ചെയ്യുകയും ചെയ്തു. വിഷ്ണു, ശിവൻ എന്നീ ദേവന്മാരെ ഉപാസിക്കുകയോ ധർമ്മങ്ങൾ അനുഷ്ഠിക്കുകയോ ചെയ്യുന്ന മനുഷ്യരെ കാലദൂതന്മാർ തീണ്ടിപ്പോകരുതെന്നായിരുന്നു ആ ഉപദേശത്തിന്റെ സാരം. പിന്നെയൊരവസരത്തിൽ ഒരു ശിവഭക്തനെ കാലദൂതന്മാർ പിടിച്ചുകെട്ടിക്കൊണ്ടുപോയതറിഞ്ഞു ത്രിമൂർത്തികൾ യമലോകത്തിൽച്ചെന്നു ധർമ്മാധർമ്മങ്ങൾ യഥാവിധി വേർതിരിച്ചറിയിക്കുവാൻ അവിടെ ചിത്രഗുപ്തനെ വരുത്തി; അദ്ദേഹം

“മദിച്ചൊരായിരം മദകരികളാൽ
പൊരുത്ത ചാടിന്മേൽ വലിച്ചുവന്നൊരു
പലതരം കണക്കെടുത്തുകേൾപ്പിച്ചു
നിരത്തിയങ്ങനെ സഭാതലത്തിങ്കൽ”

അന്നവിടെ വായിച്ച കണക്കിൽനിന്ന് ഒരു ഭാഗം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു:

“പല മന്ത്രത്തിലും പരം ശിവമന്ത്രം;
പല യജ്ഞത്തിലും പരം മനോയജ്ഞം;
പലയറിവിലും പരമധ്യാത്മമാം;
പല തപസ്സിലും പരമുയിർതപം;
പല മൃഗത്തിലും പരം പശുമൃഗം;
പല കലത്തിലും പരമതാരണൻ;
പല നദിയിലും പരം ഗംഗാനദി;
പല കസുമത്തിൽപ്പരം തുളസിപ്പൂ;
പല കനിയിലും പരം കദളിക്കാ;
പല മനുഷ്യരിൽപ്പരം നൃപേന്ദ്രന്മാർ;
പല രസത്തിലും പരം മനോരസം;
പല നിലയിലും പരം നടുനില;
പല ദാനങ്ങളിൽപ്പരമന്നദാനം;
പല കഥകളിൽപ്പരം ശ്രീഭാരതം;
പല വിദ്യകളിൽപ്പരമമക്ഷരം;
പല ദൈവത്തിലും പരം വിഷ്ണുവുതാൻ;
പല പ്രിയത്തിലും പരം പുത്രപ്രിയം;
പല ധർമ്മത്തിലും പരം കലധർമ്മം.”

ഇതിൽനിന്നു കവിതയുടെ രീതിയും ഗ്രഹിക്കാവുന്നതാണ്. ചിത്രഗുപ്തപുഷ്യയുടെ മാഹാത്മ്യത്തെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടും

“ഉറവൊടേയിതു പഠിക്കുന്നോരെല്ലാ-
മുവന്നു കേൾക്കുന്ന ജനങ്ങളുമെല്ലാം
നിറചെല്വമൊടു ഭൂവനിമേൽ നന്നായ്
നെടുക വാണയിർ വിടുന്ന കാലത്തു്
അടുത്ത പാപങ്ങൾ നശിച്ചുപോയുട-
നമരലോകത്തിലിരിപ്പോരാദരാൽ”

എന്ന ഫലശ്രുതിയോടുകൂടി കവിത അവസാനിക്കുന്നു. “നിറഞ്ഞ ചെമ്പകം വിരിഞ്ഞുപുമണം കലരും ചോല”യിലേക്കു പൈങ്കിളിമകളും പറന്നുപോകുന്നു.

21 കിരാതാർജ്ജുനീയം കിളിപ്പാട്ട്

ഇതും എട്ടാം ശതകത്തിൽ വിരചിതമായ ഒരു കിളിപ്പാട്ടാകുന്നു. ചിനത്തു (കോപിച്ചു) മടന്തയർ (സ്ത്രീകൾ) ഉവന്നു (സ്നേഹിച്ചു) മുതലായ പഴയ പദങ്ങൾ കവി പ്രയോഗിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത കൃതി അഞ്ചു ഖണ്ഡങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. കവി ഭക്തനായ ഒരു ബ്രാഹ്മണനാണെന്നുമാത്രം അറിയാം. “വെള്ളൂരമർന്ന ഗൗരീശനെ” വന്ദിച്ച ബാലപ്രബോധനം രചിച്ച പുതുമന നന്യുതിരിയാണോ എന്നു സംശയിക്കാം. ഈ പുതുമന നന്യുതിരി പ്രസിദ്ധജ്യോതിഷികനായ പുതുമനച്ചോമാതിരിയിൽ നിന്നു ഭിന്നനാകുന്നു. ബാലപ്രബോധനകാരന്റെ ഗൃഹം കോട്ടയത്തിനു സമീപമുള്ള പുതുമന ഇല്ലമാണ്. കിരാതാർജ്ജുനീയകാരൻ ഭാരവിയെ ധാരാളം ഉപജീവിച്ചു കാണുന്നു. മൂന്നാം പാദത്തിൽ ശ്രീപരമേശ്വരൻ അർജ്ജുനന്റെ പ്രഭാവം പാർവതീദേവിക്ക് ബോധനപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി പാഞ്ചാലീസ്വയംവരകഥ വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിക്കുന്നത് ഈ കിളിപ്പാട്ടിൽ കാണുന്ന ഒരു വൈചിത്ര്യമാണ്. കവിതയ്ക്കു വലിയ ഗുണമില്ല. ചില വരികൾ ചുവടേ കുറിക്കുന്നു:

“വിരിഞ്ഞ കുസുമങ്ങൾ വിതറീ മരമെങ്ങും;
 പരിചിൽപ്പരിമളമിളകും മലർമാല
 തെളിഞ്ഞു മണിഗണമണിഞ്ഞ വിതാനങ്ങ-
 ളണിഞ്ഞു മരങ്ങളോടൊരുങ്ങി വിളങ്ങുന്നു.
 അഴകിൽ നറുത്തേനങ്ങൊഴുകി വരുന്നോരു
 കുസുമഗണമതിൻ പെരിയ മണം കേട്ടു
 പരിചിലണിവണ്ടും പെരികെ നിറഞ്ഞിതു
 മണകമകിൽധൂമം നിറഞ്ഞു പുരം തന്നിൽ.”

ആകെക്കൂടി നോക്കുമ്പോൾ എട്ടാം ശതകത്തിൽ പല കവികളും തുഞ്ചനെ അനുകരിച്ചും അല്ലെങ്കിൽ അതിനു മുൻപ് അംകര പ്രായത്തിലിരുന്ന ചില കിളിപ്പാട്ടുകളുടെ മാതൃകകളെ ഉപജീവിച്ചും അത്തരത്തിലുള്ള ഗാനങ്ങൾ ധാരാളമായി രചിച്ചു എങ്കിലും അവർ പ്രായേണ അപണ്ഡിതന്മാരായിരുന്നു എന്നും അവരുടെ കൃതികളിൽ ആകർഷകങ്ങളായ ഭാഗങ്ങൾ വളരെ വിരളമാണെന്നും സ്പഷ്ടമാകുന്നു. ദേശഭേദംകൊണ്ടുള്ള ഭാഷാഭേദവും ഇവയിൽ മറ്റുതരത്തിലുള്ള കാവ്യങ്ങളെ അപേക്ഷിച്ചു കൂടുതലായി കാണുന്നുണ്ട്.

22 പാണ്ഡവശങ്കരം (സങ്കീർത്തനം)

ഇന്നുവരെ കിട്ടിയിട്ടുള്ള ഭാഷാസങ്കീർത്തനകാവ്യങ്ങളിൽ വെച്ചു പഴക്കംകൂടിയതാണ് പാണ്ഡവശങ്കരം. എട്ടാംശതകത്തിന്റെ പൂർവാർദ്ധത്തിലായിരിക്കണം അതിന്റെ നിർമ്മിതി. ‘മമ്മാ,’ ‘ഞാങ്ങൾ,’ ‘വാണ്ണ,’ ‘ഒരിക്കാൽ,’ ‘അരുതായിന്നു’ മുതലായ പദങ്ങളുടെയും ‘ന്ന’ എന്ന അക്ഷരത്തിനു പകരം ‘ന്റ’ എന്ന അക്ഷരത്തിന്റെയും പ്രയോഗം കാണാനുണ്ട്. കവിയാരെന്നറിയുന്നില്ല. കവിത പല ഘട്ടങ്ങളിലും മനോഹരമായിരിക്കുന്നു. എട്ടു വൃത്തങ്ങളിൽ രചിച്ചിരിക്കുന്ന ഈ കൃതിയ്ക്ക് കിരാതം എട്ടു വൃത്തമെന്നും പേരുണ്ട്. ശിവന്റെ നാമത്തോടുകൂടിയാണ് ഓരോ ശീലും അവസാനിക്കുന്നത്.

“പുരരിപുഭഗവാൻ പാശുപതാസ്ത്രം പാർത്ഥനു പണ്ടു
കൊടുത്തപ്രകാരം
തിരവിന സങ്കീർത്തനമായിത ഞാനുരചെയ്യുന്നേൻ ഹര
ശങ്കര ജയ”

എന്ന പ്രതിജ്ഞയോടുകൂടി കവി പ്രസ്തുതകൃതി ആരംഭിക്കുന്നു. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശീലുകളിൽനിന്നു കവിയുടെ കലാപാടവം പ്രത്യക്ഷമാകുന്നതാണ്:

“ഹേരംബബൃംഹിതരവംകൊണ്ടുദഞ്ചിതമൊ-
രേടം; മഹാമുനികളോതീടുമാറൊരിടം;
ഓരോതരം വിബുധനാരിജനങ്ങൾ വിള-
യാടീടുമാറൊരിടമര ചന്ദ്രചൂഡ ജയ.

ഉദ്യാനഭ്രമികളിലക്കുന്നിമാതു സഖി-
മാരോടുകൂടിയെഴുന്നള്ളീടുമാറൊരിടം;
അത്യാദരം വിബുധവിദ്യാധരാദികൾ പു-
കഴ്ന്നീടുമാറൊരിടമര ചന്ദ്രചൂഡ ജയ.

ഏകത്ര വാനവർകളേകത്ര ദാനവർക-
ളേകത്ര ഭക്തജനമേകത്ര മുക്തജനം;
ഏകത്ര പത്മഭവനേകത്ര പത്മധര-
നാശ്ചരിയമാശ്ചരിയമര ചന്ദ്രചൂഡ ജയ” (രണ്ടാം വൃത്തം)

“പുരഹരൻതന്റെ തിരുനൃത്തം കാഞ്ചാൻ
പരന്ന കീർത്തി പോന്നൊരിടത്തു
വരികത്രേയെന്നു മനസി തോന്നിക്കും
പെരിയ കാന്തി പുണ്ടര ശംഭോ.”

“അടവികൾ പാടേ പൊടിപെടുമാറ്റ
പിടികളും കരിവരന്മാരും
ഇടകലർന്നുള്ള നടകോപ്പു കണ്ടു
രസിച്ചുനിന്നാനന്ദര ശംഭോ.”

“കുറുമൊഴിമുല്ലമധുവല്ലി നന്റായ്
വിരിഞ്ഞ ജാതിയെന്നിവറ്റിന്റെ
പരിമളം പെയ്തു വരുന്ന തെന്റലേ-
റ്റുനഭവിച്ചാനന്ദര ശംഭോ.”

“അഴകിലീവണ്ണം തൊഴുതു ചൊല്ലിനാൻ
മൊഴിയും മൂലവും നരപാലൻ.
പിഴച്ചിട്ടില്ലെങ്ങൾ; ചതിയാൽ നൂറ്റുപേർ
പിഴക്കി ഞങ്ങളെ ഹര ശംഭോ.”

“കമലവാണനെപ്പൊരിച്ചോനെ! പുമെ-
യുമയ്ക്കു നേർപാതി പകത്തോനെ!
മുനികൾ ചേതസി വസിപ്പോനെ! പോറ്റീ!
സമസ്തലോകേശ! ഹര ശംഭോ.”

“ശ്രവണനേത്രാദിവഴിയേ പാഞ്ഞിടും
കരളെന്നും കരിവരൻതന്നെ
ശിവപാദമെന്ന മരത്തോടേതെന്ന
തളച്ചാനർജ്ജുനൻ ഹര ശംഭോ.”

“പനിമതിച്ചൂഡചരണസേവയാം
പനയും തിന്നിട്ടു ചിതത്തോടെ
മനസിജക്കളളനഴിച്ചുകൊണ്ടുപോയ്-
ക്കളയാതെ കാത്താൻ ഹര ശംഭോ.” (മൂന്നാം വൃത്തം)

ഒടുവിൽ

“ഇത്ഥം പാണ്ഡവശങ്കരന്മാരുടെ
കീർത്തനങ്ങൾ പഠിച്ചുടൻ പാടുവോ-
ർക്കർത്ഥമുണ്ടാമനർത്ഥമൊഴിഞ്ഞിടും
മുക്തി കൈവരും ശങ്കരരേ ജയ!
ശംഭുവേ കരുണാകരനേ ജയ!”

“ശങ്കര ശിവ ശങ്കരരേ ജയ;
ശംഭുവേ കരുണാകരനേ ജയ
മംഗലായ ജപിച്ചിതാ കൂപ്പുന്നേൻ
നികഴലിണ ശങ്കരരേ! ജയ!”

എന്നും മറ്റുമുള്ള ശീലുകൾ കാണുന്നു. ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തത്തിലെന്നപോലെ പ്രസ്തുത കൃതിയിലും ദ്വിതീയപാദത്തിൽ വിരാമമില്ലാത്ത ശീലുകൾ അവിടവിടെയുണ്ട്. പ്രാചീനങ്ങളായ സങ്കീർത്തനങ്ങൾക്ക് ഈ ലക്ഷണം സാധാരണമാണെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.

23 പാർവതീപാണിഗ്രഹണം ആറുവൃത്തം

കാലവും കർത്തൃത്വവും

പാർവതീപാണിഗ്രഹണവും പഴയ ഒരു സങ്കീർത്തനമാണ്. അതിനും പാണ്ഡവശങ്കരത്തിനും പല അംശങ്ങളിൽ ഐകരൂപ്യമുണ്ട്. സംസ്കൃതവിഭക്തിപ്രത്യയങ്ങൾ പാർവതീപാണിഗ്രഹണത്തിൽ അധികമായി പ്രയോഗിച്ചു കാണുന്നു എന്നുമാത്രമേ വ്യത്യാസമുള്ളൂ. രണ്ടും ഏകകർത്തൃകങ്ങളായിരിക്കാം. “പുരരിപുഭഗവാൻ ഭഗവതിതന്നെപ്പാണി ഗ്രഹണം ചെയ്തപ്രകാരം തിരവിയ മംഗലസങ്കീർത്തനമായുരചെയ്യുന്നേൻ ഹരശംഭോ ജയ” എന്നു പ്രഥമവൃത്തത്തിൽ കവി വസ്തുനിർദ്ദേശം ചെയ്യുന്നു. ആദ്യത്തെ നാലു വൃത്തങ്ങളും പാണ്ഡവശങ്കരത്തിൽ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളവതന്നെയാണ്. അഞ്ചാമത്തെ വൃത്തത്തിലെ ചില ശീലുകൾ ആ കാവ്യത്തിലെ “അമ്മാനകാന്തി തടവീടും ധനഞ്ജയനെ” എന്ന മട്ടിൽ കാണുന്ന ആദ്യത്തെ ഗുർവക്ഷരത്തിനുപകരം “തുഹിനാ ചലേന്ദ്രസുത തടവും തപോമഹിമ” എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു ലഘുക്ഷരങ്ങളാക്കിട്ടുള്ളതുമാണ്. വൃത്തമഞ്ജരിയിലെ സംജ്ഞകളനുസരിച്ച് ഇവിടെ കവി സ്തിമിതയെ അതിസ്തിമിതയായി മാറ്റിയിരിക്കുന്നു എന്നു പറയാം. പഴയ സങ്കീർത്തനങ്ങളിലെ ശീലുകളിൽ ഈരണ്ടു അടികൾമാത്രമേ അടങ്ങുന്നുള്ളൂ എന്നു ഞാൻ മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതിനു മറ്റൊരു തെളിവ് ഇതിലെ ആറാം വൃത്തം തരുന്നുണ്ട്. “പാർവതീകരപീഡനോത്സവകൗതുകീ ഗിരിശൻ തദാ ധ്യാതവാനഥ സപ്തമുഖ്യ മഹാമുനീൻ ഹര ശംകര” എന്നത് ആ വൃത്തത്തിലെ ആദ്യത്തെ ശീലാണ്.

കവിത

കുമാരസംഭവം ഒന്നുമുതൽ ഏഴുവരെ സർഗ്ഗങ്ങളേയും കാമദഹനം പാർവതീസ്വയംവരം തുടങ്ങിയ ഭാഷാചമ്പുക്കളേയും കവി അനുസ്യൂതമായി ഉപജീവിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സ്വകീയമായ മനോധർമ്മത്തേയും അങ്ങിങ്ങു പ്രദർശിപ്പിക്കാതിരിക്കുന്നില്ല. അദ്ദേഹത്തിനു സംസ്കൃതത്തിൽ നല്ല വ്യുൽപ്പത്തിയും കവനകലയിൽ നല്ല പ്രാഗല്ഭ്യവുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗവും വിശദീകരിക്കുന്നു. കാമദേവൻ ദേവേന്ദ്രനോടു വമ്പു പറയുന്നതു നോക്കുക:

“ഭുള്ളിളക്കി നടന്ന പിതാമഹൻ
നിർലജ്ജം മകളായ സരസ്വതിം
വല്ലാതേ പിടിപെട്ടുമെൻകരു-
ത്തല്ലയോ ചൊല്ലു ശങ്കരരേ ജയ!

വാനോർനാഥനാം പങ്കജനാഭനും
നാണാതേ പതിനാറായിരത്തെട്ടു
മാനേല്ലണ്ണിമാരെപ്പണരായിലോ
പ്രാണവേദന ശങ്കരരേ ജയ!

വിശ്വാമിത്രമഹാമുനി പണ്ടുടൻ
വിശ്വഭീമം തപസ്സുതുടർന്നനാൾ
അച്ചോ! മേനകയെപ്പിടിപെട്ടതും
പിച്ചയുണ്ടിതു ശങ്കരരേ ജയ!

തോണിമേൽനിന്നു മറ്റൊരു വിഗ്രഹം
മാനിച്ചങ്ങൊരു ദാശകുമാരിയെ
നാണംകെട്ടു പുണർന്നതുമെന്നുടെ
ബാണഹംകൃതി ശങ്കരരേ ജയ!” (ദ്വിതീയവൃത്തം)

പട പുറപ്പെട്ടുന കാമന്റെ വേഷം ഇങ്ങനെ വർണ്ണിക്കുന്നു:

“മെല്ലെ വാർകഴൽ കെട്ടി മണിസ്രജാ
നല്ല പുനിര കുത്തി നിറത്തൊടേ
പല്ലവാംഗുലികൊണ്ടണിമീശയും
മെല്ലെ നന്നാക്കി ശങ്കരരേ ജയ!

തോളിൽ വന്നടിയും മണികണ്ഡലം
നീളെപ്പുശിന കുങ്കുമപങ്കവും
മേളമമ്പിന പൊന്നെഴുത്തൻപണി-
ച്ചേലയും പുണ്ടു ശങ്കരരേ ജയ!

വിലുമമ്പുമിടംകരതാരിലാ-
ണ്ടല്ലസദ്യുതി ദക്ഷിണപാണിനാ
മല്ലവേണി രതിപ്പെണ്ണുതൻകരം
മെല്ലെത്താങ്ങീട്ടു ശങ്കരരേ ജയ!”

പാർവതീദേവിയുടെ തപസ്സിനേയും മറ്റും വിവരിക്കുന്ന ചതുർത്ഥവൃത്തം പാണ്ഡവശങ്കരത്തിലെ ദ്വിതീയവൃത്തം പോലെ സർവ്വോപരി രമണീയമായിരിക്കുന്നു.

“ചുരുണ്ടുനീണ്ടിരുണ്ടലർമാലാമണം
പെരുകും പൂങ്കുഴൽ പിരിച്ചുടൻ
പരിചിൽത്തീർത്തൊരു ജടകൊണ്ടീശ്വരി
പെരികെശ്ശോഭിച്ചാളര ശംഭോ.

തിരളും കോമപ്പട്ടകലെ വീഴുടൻ
തിരുവരതന്നിലഴകോടേ
പരുഷം വല്ലലമെടുത്തുചാർത്തിട്ടു
പെരികെശ്ശോഭിച്ചാളര ശംഭോ.

കനിവോടോമനിച്ചഗരാജൻ മുൻപി-
ലണിഞ്ഞീടേറ്റം പൊന്നരത്താണം
അകലെക്കൈവെടിഞ്ഞുടനെ പുല്ലുകൊ-
ണ്ടണിഞ്ഞാൾ മേഖല ഹര ശംഭോ.
കളർമുലമൊട്ടിലിഴുകീടുനോരു
കളഭം മാച്ചങ്ങു മടിയായെ
വെളുവെളുത്തൊരു ഭസ്മിതം കൊണ്ടുടൽ
മുഴുവൻ പുശിനാളര ശംഭോ.”

ഈ കൃതി മഴമംഗലത്തിന്റേതാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും അതിനു തെളിവ് ഒന്നുമില്ല. ഇതിനെസ്സംബന്ധിച്ച ഒരു ഐതിഹ്യമുള്ളതുകൂടി ഇവിടെ പ്രസ്താവിക്കാം. പെരുവനം ഗ്രാമത്തിലെ ഒരു നമ്പൂരി തന്റെ മകൾക്കു ജാതകവശാൽ വൈധവ്യലക്ഷണം ഉണ്ടെന്നറിഞ്ഞ് അതിന്റെ പരിഹാരത്തിനായി ഈ സങ്കീർത്തനമുണ്ടാക്കി ആ സ്ത്രീയെക്കൊണ്ടു അതു നിത്യപാരായണം ചെയ്യിച്ചു. വിവാഹാനന്തരം ഭർത്താവു വിഷഭയം നിമിത്തം ആസന്നമരണനായി എങ്കിലും യദൃച്ഛയാ അവിടെ വന്നെത്തിയ ഒരു സന്യാസി വിഷമിറക്കി അദ്ദേഹത്തിന്റെ അസ്വാസ്ഥ്യം തീർത്തുവത്രേ.

24 കുചേലവൃത്തം നാലുവൃത്തം

കുചേലവൃത്തം നാലു വൃത്തങ്ങളിൽ നിബദ്ധമായ മറ്റൊരു സങ്കീർത്തനമാണ്. അതിന്റെയും കാലം എട്ടാം ശതകംതന്നെ. കവി ഒരു നമ്പൂരിയാണെന്നു കുചേലന്റേയും അന്തർജ്ജനത്തിന്റേയും വർണ്ണനത്തിൽ സ്മരിക്കുന്ന തന്മയത്വത്തിൽനിന്ന് അനുമാനിക്കാം. അദ്ദേഹം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തത്തിന്റെ കർത്താവല്ലെങ്കിൽ ആ കവിയുടെ ശിഷ്യനാണെന്നു സങ്കല്പിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ രണ്ടു കൃതികളുടെയും ശൈലിക്കു സാജാത്യം കാണുന്നു. ഔചിത്യംപോലെ നീട്ടിയോ കുറുക്കിയോ ചൊല്ലേണ്ട വരികൾ അനേകമുണ്ട്. കരിമിക്കുക (കർമ്മം ചെയ്യുക), തിരുക്കാഴ്ച (തിരുമുൽക്കാഴ്ച), ധ്വനി കേട്ടു, അടീ നാലുമുൻ, ദുവാരാധിനാഥൻ (ദ്വാരാധിനാഥൻ), പയഃഫേന (ഫേനം), ഒഴിക്കരുതരിക്കുമരണം (ഹരിക്കും ഹരണം), ദെസ്തു (ദയിത) മുതലായ പല വിലക്ഷണപ്രയോഗങ്ങൾ അനുവാചകന്മാരെ തുറിച്ചുനോക്കുന്നു. പോകിൻറു, ഉവന്നു തുടങ്ങിയ ചില പഴയ പദങ്ങളും കാൺമാനാണ്. “മുദാ പാദശൗചാദി ചെയ്യാദരണോധി തീർത്താശുദേവൻ ജഗന്മംഗലൻതാൻ” എന്ന വരിയുടെ മധ്യത്തിലെ യതിഭംഗം അസഹ്യംതന്നെ. “രഘുപ്രവീര രാമചന്ദ്ര രാമ രാമ പാഹിമാം” എന്ന പ്രാർത്ഥനയോടുകൂടിയാണ് കൃതി അവസാനിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത സങ്കീർത്തനത്തിൽ പല രചനാവൈകല്യങ്ങളും ഉണ്ടെങ്കിലും ഭംഗിയുള്ള ഭാഗങ്ങളും ഇല്ലെന്നില്ല. കുചേലൻ പത്തിയോടു പറഞ്ഞു പുറപ്പെടുന്ന ഘട്ടം നോക്കുക:

“വ്രതം മുട്ടുമെന്നോർത്തുതന്നെ മടിച്ചു
 മതം നീ നിരൂപിച്ചതത്രേ നമുക്കും
 മധുദ്വേഷിയെച്ചെന്നുകാൺമാൻ കനക്കെ-
 കക്കാതിച്ചീടിനേൻ ഞാൻ; നമോ നന്ദസുനോ!

തെരികെന്നു പോകിൻറു നാളെപ്പുലർച്ചേ;
 ചുരുക്കിക്കഴിക്കേണ്ടു തേവാരമെല്ലാം;
 തിരുക്കാഴ്ചവെപ്പാനൊരുക്കീടുകെന്നാൽ;
 കരഞ്ഞീടവേണ്ടാ നമോ നന്ദസുനോ!

ഇവണ്ണം കുചേലൻ പറഞ്ഞോരുന്നേരം
 ചുവന്നു കിഴക്കേടമപ്പോൾ നടന്നു
 അവർക്കങ്ങു കണ്ടോർ കൊടുത്തുള്ള നെല്ലു-
 ങ്ങവിലേയ്ക്കുമാകാ; നമോ നന്ദസുനോ!

ഇടിച്ചിട്ടു കല്ലോടു നെല്ലോടുകൂടി-
 കൊടുത്തു കുചേലനതമ്പോടു വാങ്ങി
 മടശ്ശീലപോലെ മടഞ്ഞങ്ങുകെട്ടി
 മടിച്ചിലയേതും നമോ നന്ദസുനോ!

ഘനശ്യാമളം ഗോപികാജീവനാഥം
 മനക്കാമ്പിലോർത്തോർത്തു മെല്ലേ നടന്നു;
 തുണിക്കെട്ടുമച്ചത്രവംകൊണ്ടു മെല്ലേ
 മിനക്കെടുതാനേ നമോ നന്ദസുനോ!” (രണ്ടാം വൃത്തം)

കുചേലന്റെ നൃതനഗൃഹത്തെയാണ് അടിയിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്:

“മനക്കുരുനിലിങ്ങനേ നിനച്ചിരുന്നവണ്ണമേ
 മണത്ത പൂമരങ്ങൾ കണ്ടു ഹേമസൗധശൃംഗവും
 കനക്കെ രത്തതോരണങ്ങൾ നാലു ഗോപുരങ്ങളും
 കിനാവുകണ്ടുപോലെയങ്ങു രാമ രാമ പാഹിമാം.

വിമാനമാനയാദിയായ യാനസാധനങ്ങളും
 കുമാരിമാർ നിരക്കെ നില്ലെ നീളെ നീല്ലു നാരിമാർ
 അമേയകാന്തി പുണ്ടെഴുന്ന കാന്തരോടു ചേർന്നുടൻ
 സുമന്ദഹാസവിഭ്രമം മുകുന്ദ രാമ പാഹിമാം.

ഇടയ്ക്കുമടുളങ്ങളിത്തരങ്ങൾ കൊടുമാറു, പ-
 ന്തടിക്കുമാറു, ചിത്തു പാടിയാടുമാറു, നാടകം
 നടിക്കുമാറു ബാലമാതരങ്ങിനേ വിശേഷമു-
 ണ്ടോടുകുമില്ലയാത കാഴ്ച രാമ രാമ പാഹിമാം.

രമാസമാനമായ്ചമഞ്ഞ ഭാര്യയാവിതെത്തുവാൻ?
 പിഴച്ചു പിന്നെയും മുകുന്ദമന്ദിരത്തിലാകയോ?
 നമശ്ശിവായ! വിശ്വലോകനായകന്റെ മായയോ
 നിമിത്തമെന്തിതിന്നു ഹന്ത! രാമ രാമ പാഹിമാം.
 ഉഴക്കു നെല്ലിടിച്ചു കാഴ്ചവച്ചു കണ്ടതിൻഫലം
 പിഴച്ചു കാറ്റടിച്ചു വന്നണഞ്ഞ കപ്പൽപോലെയും
 മുഴുത്ത കാറെടുത്തു വന്നു പെയ്തു മാരിപോലെയും
 പൊഴിഞ്ഞിതിന്നു ഭൃതിയും; മുകുന്ദ രാമ പാഹിമാം.”

(നാലാം വൃത്തം)

25 മറ്റൊരു രാമായണം ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തം

രാമായണത്തെത്തന്നെ വിഷയികരിച്ച് 24 വൃത്തങ്ങളിൽ ഒരു സങ്കീർത്തനം മറ്റൊരു കവിയും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇരുപത്തിനാലുവൃത്തത്തിന്റെ ആവിർഭാവത്തിനുമേലാണ് അതിന്റെ നിർമ്മിതി. അതിനെക്കാൾ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥത്തിലെ ഭാഷ വളരെ ലളിതമാണ്. കവിതയ്ക്കു വലിയ ഗുണമില്ല. അഞ്ചു വൃത്തങ്ങളോളമേ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. കാലത്തെപ്പറ്റി ക്ലൃപ്തമായി പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ലെങ്കിലും ഒൻപതാം ശതകത്തിനുമേലല്ലെന്നു തോന്നുന്നു. താഴെ കാണുന്ന ശീലുകൾ അതിലുള്ളവയാണ്:

“ശ്രീവാല്മീകി ചമച്ചിട്ടോരശ്രീരാമായണകഥയുര ചെയ്വാൻ
(ദ്വിരദാ)നനനായുരവും ഗണപതി തുണചെയ്തിടുക
നാരായണ ജയ.

നാരായണ ജയ നരകാന്തക ജയ കരുണാകര ജയ
മുരസുദന ജയ
നാരായണ ജയ സീതാവല്ലഭ പരിപാലയ മാം നാരായണ
ജയ.

കവിജനവും ഗുരുജനവും നലമൊടു കവിമാതാകിയ
വാഗീശ്വരിയും
കവിമകൾകാന്തനമരണം മമ ഹൃദി തുണചെയ്തിടുക
നാരായണ ജയ.”

... ..

“ഉത്തമമായൊരു പുരിയുണ്ടുത്തരദിക്കിലയോധ്യാനാമംപുണ്ടു
എത്ര മനോഹരമപ്പരിയെന്നേ വാഴ്ക്കാവു മമ നാരായണ
ജയ.” (പ്രഥമ വൃത്തം)

“മാമുനിവരനോമിച്ചനേരത്ത-
ങ്ങാമോദം പുണ്ടു പായസം കൈക്കൊണ്ടു
ഹോമകണ്ഡത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടു
ഭൂതത്താൻ പിന്നെ രാമ രാമാ ഹരേ.”

... ..

“അപ്പുവല്ലൽപെട്ടീടും തിരുമുടി
കാളമേഘവും കാളിന്ദീതോയവും
മുല്ലബാണൻ തഴയും ഭ്രമിച്ചിടും
കൈശികഭംഗി രാമ രാമാ ഹരേ!
വണ്ടിനിണ്ടൽപെട്ടീടും കുറുനിര
പഞ്ചമീമതി തോറ്റുണിനെറ്റിയും
തണ്ടലർബാണവില്ലെജ്ജയിച്ചിടും
ചില്ലീയുഗ്മവും രാമ രാമാ ഹരേ!

മാനം മീനം കരിംകൂവളമലർ
നാണം പേണുന്ന നേർമിഴി യുഗ്മവും
മാരൻ കൈച്ചരടപ്പഴിച്ചിടിന
കർണ്ണയുഗ്മവും രാമ രാമാ ഹരേ!

ചെമ്പരത്തിപ്രസൂനാധരം മുല്ല-
മൊട്ടുപോലേ നിറന്ന ദന്തങ്ങളും
അൻപെഴും തൂനിലാവെജ്ജയിച്ചിടും
തൂയപുഞ്ചിരി രാമ രാമാ ഹരേ! (ദ്വിതീയ വൃത്തം)

കൌശികൻ മുനീശ്വരനോടുന്നു ചൊന്നു രാഘവൻ
വന്ന കാര്യമിന്നതെന്നു കൈതൊഴുതു നിന്നുടൻ
ഒന്നുണർത്തിനോരളവിലാശു ചൊല്ലിയമ്മുനി
വന്ന കാര്യമിന്നതെന്നു രാമ രാമ പാഹി മാം”
(തൃതീയവൃത്തം)

26 ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം നാലുവൃത്തം, (സങ്കീർത്തനം)

ഈ അദ്ധ്യായത്തിൽ ഇതിന്നുമുമ്പു നിരൂപണം ചെയ്തിട്ടുള്ള ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം പാട്ടിന്റെ സാരസംക്ഷേപമാണ് ഏകാദശീമാഹാത്മ്യം സങ്കീർത്തനം. തരംഗിണി, മഞ്ജരി, സ്തീമിത(അംഭോജസംഭവനമൻപോടു കാലനടെ എന്നമട്ട്) സർപ്പിണി(പാന) എന്നീ വൃത്തങ്ങളിൽ അകാരാദിക്രമത്തിലാണ് ശീലുകൾ രചിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഈ സങ്കീർത്തനവും എട്ടാം ശതകത്തിലെ കൃതിതന്നെ. “ഈടും വിലാസമൊടു രഗ്ഗമാംഗദം നൃപതിച്ചുധാമണിം, മദനമോഹം വളർത്തു നിജപാട്ടിൽ വരുത്തി” എന്നും മറ്റുമുള്ള വരികൾ രണ്ടു കൃതികളുടേയും ഏകകർത്തൃത്വത്തെ സൂചിപ്പിക്കുന്നു. പാട്ടിന്റേയും സങ്കീർത്തനത്തിന്റേയും പ്രണേതാവ് ഒരാൾതന്നെയോ എന്നു സംശയിക്കത്തക്ക വിധത്തിൽ സങ്കീർത്തനം പാട്ടിനെ ആമുലാഗ്രം അത്രമാത്രം ഉപജീവിക്കുന്നു. നാലു പാദങ്ങളിലും പ്രതിപാദിതങ്ങളായ കഥാംശങ്ങൾതന്നെയാണ് നാലു വൃത്തങ്ങളിലും പരാമൃഷ്ടങ്ങളായിക്കാണുന്നത്. “മന്നവൻ രഗ്ഗമാംഗദൻ ശിക്ഷകൊണ്ടവർക്കെല്ലാം നല്ലതു വന്നു” എന്നു പാട്ടിലും, “ദിക്കു ജയിച്ചോരു ധർമ്മാംഗദൻ പിന്നെശ്ശിക്ഷിച്ചു നന്നായി നാരായണാ” എന്നു സങ്കീർത്തനത്തിലും ശിക്ഷ എന്ന വാക്ക് ഒരേ അർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു. സങ്കീർത്തനം പാട്ടിനെ അപേക്ഷിച്ചു മെച്ചമാണെന്നു പറയാവുന്നതാണ്. ചില ശീലുകൾ പകർത്തുന്നു.

മോഹിനി: “ആടുന്ന കണ്ഡലവിരാജൽകപോലമൊടു പാടീ രസാലരണദന്തച്ഛദപ്രഭയ്യം
ഈടാർന്ന പുംകഴലുമക്കങ്കമക്കുറിയു-
മാടൽപ്പെടുക്കുമരി നാരായണായ നമഃ”

ശരൽകാലം: “അമ്പോടു പൈങ്കിളികൾ പാടിക്കതിർക്കലകൾ
ചെമ്മേ മുറിച്ചു പലപാടും പറന്നു നിശി
മുന്നേതിലും തെളിവൊടും പൂർണ്ണചന്ദ്രനമു-
ടൻ പോന്നുദിച്ചു ഹരി നാരായണായ നമഃ”

27 സംക്ഷിപ്തസങ്കീർത്തനങ്ങൾ

അകാരാദിക്രമത്തിൽ രചിച്ച ഏതാനും ശീലുകൾകൊണ്ടുമാത്രം ഓരോ പുരാണകഥ സംഗ്രഹിക്കുന്ന ചില സങ്കീർത്തനങ്ങൾ ഈ ശതകത്തിൽ ആവീർഭവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവയിൽ ഗജേന്ദ്രമോക്ഷത്തിൽനിന്നു ചില കണ്ണികളാണ് അടിയിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നത്.

അപ്പാൽവാരിധിതൻ തിരമാലക-
ളൊപ്പൊരു മുക്കുടഗ്ഗിരിയുണ്ടഥ
മുപ്പാരും പുകൾപെറ്റു വളന്റോ-
ന്നത്തുതമയമായ് നാരായണ ജയ.

അമ്മാമലതൻ നടുപാട്ടികൾ-
പ്പൊന്മയനളിനപ്പൊയ്കളുണ്ടഥ
നന്മലർ പൊഴിയും പുകാവുകളും
മമ്മാ! ശിവ ശിവ നാരായണ ജയ.

ആലൊടു താലതമാലമിരഞ്ഞികൾ
പാലകൾ പനസം തെങ്ങുകവുങ്ങുകൾ
നീളച്ചുഴലവുമുണ്ടതിൽ മുറ്റം
ചാലപ്പലവക നാരായണ ജയ.”

28 പുത്താനത്തിന്റെ ഭാഷാകൃതികൾ

പുത്താനം നമ്പൂരിയുടെ ജീവചരിത്രത്തേയും മണിപ്രവാള കൃതികളേയും പറ്റി ഇരുപത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭാഷാകൃതികളെക്കുറിച്ചു കുറഞ്ഞൊന്ന് ഇവിടെ ഉപന്യസിക്കാം.

കുമാരാഹരണം പാന

പാന എന്ന പേരിൽ ഒരു കാവ്യവിഭാഗം തമിഴ്സാഹിത്യത്തിൽ കാണുന്നില്ല. ഭദ്രകാളിക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ദൃഷ്ടിദോഷപരിഹാരത്തിനും മറ്റുമായി ദേവിക്കു കൊടുപ്പും പാടും സേവയും നടത്തുക എന്നൊരു ആരാധനാപരിപാടി കേരളത്തിൽ ആദ്യകാലം മുതൽ പ്രചരിച്ചുവന്നു. അതിനു പാനയെന്നും പേരുണ്ട്. ആ അവസരത്തിൽ പാടുന്ന പാട്ടുകൾ പ്രായേണ ദ്രുതകാകളി, തരംഗിണി എന്നീ ഭാഷാവൃത്തങ്ങളിലാണ് രചിച്ചിരുന്നത്. “കാളമേലകളായങ്ങളെക്കാളും കാളനാളികപാളികളെക്കാളും” എന്നിങ്ങനെ പനയന്നാർകാവിൽ ഭദ്രകാളിയെ പറ്റി സാമാന്യം പ്രസിദ്ധിയുള്ള ഒരു സ്തോത്രമുണ്ടല്ലോ. അതിലെ വൃത്തംതന്നെയാണ് ദ്രുതകാകളി. അതിനു ‘പൊന്നമാതർ’ എന്നു കോവുണ്ണിനെടുങ്ങാടി കേരളകൗമുദിയിൽ പേർ കൊടുത്തിട്ടുള്ളതു തായുമാനവരുടെ “പൊന്നൈമാതരൈ പുമിയൈ നാടിലേൻ” എന്നു തുടങ്ങുന്ന ഒരു തമിഴ്പാട്ടിൽ ആ വൃത്തം പ്രയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടാണ്; അല്ലാതെ ആ വൃത്തത്തിനു തമിഴിൽ അങ്ങനെയൊരു സംജ്ഞയുള്ളതുകൊണ്ടല്ല. പാന എന്ന പേരിൽ സുവിദിതമായിത്തീർന്ന ദേവതാരാധനത്തിന് ഉപയോഗിക്കുന്ന പാട്ടിനും കാലക്രമത്തിൽ ആ പേർ സിദ്ധിച്ചു. എട്ടും ഒൻപതും ശതകങ്ങളിലെ പാനകളിൽ സാമാന്യേണ ആദ്യത്തെ മൂന്നു പാദങ്ങളിൽ ദ്രുതകാകളിയും നാലാമത്തെ പാദത്തിൽ തരംഗിണിയും (ഓട്ടൻതുളളലിലെ പ്രധാനവൃത്തം) പ്രയോഗിച്ചുകാണുന്നു. എന്നാൽ കുമാരാഹരണം പാന ആദ്യത്തം ദ്രുതകാകളിയിലാണ് കവി നിബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നത്. അതിലും നാലു പാദങ്ങളുണ്ടെന്ന വസ്തുത വിസ്മരണീയമല്ല.

ഇതിനു സന്താനഗോപാലം പാന എന്നും പേരുണ്ട്. “മതി ചെന്നു കുമാരാഹരണമാം കഥതന്നിൽ മുഴുകിച്ച മകയാൽ” എന്നു പുത്താനം ഉപക്രമത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ആ നാമധേയം തന്നെയായിരിക്കും അദ്ദേഹം കാവ്യത്തിനു സങ്കല്പിച്ചതെന്ന് ഊഹിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. പല പഴയ താളിയോലഗ്രന്ഥങ്ങളിലും കുമാരാഹരണം പാന എന്ന പേർ കാണുന്നുമുണ്ട്. പുത്താനത്തിന്റെ കവിതാപാടവം അതിന്റെ പരമകാഷ്ടയെ പ്രാപിക്കുന്നതു ദ്രാവിഡവൃത്തനിബദ്ധങ്ങളായ കൃതികളിലാകുന്നു. കുമാരാഹരണം പാന ആ പ്രസ്ഥാനത്തിലുള്ള കാവ്യങ്ങളിൽ പ്രഥമസ്ഥാനത്തെ അലങ്കരിക്കുന്നു. സൗന്ദര്യപൂർണ്ണമായ രചന, സമുജ്ജ്വലമായ ചിത്രണം, സമുചിതമായ ലോകോക്തിപ്രയോഗം എന്നു തുടങ്ങിയുള്ള വിവിധങ്ങളായ വിശിഷ്ടഗുണങ്ങൾ പ്രസ്തുതകൃതിയുടെ യശസ്സുംഭങ്ങളാകുന്നു. നമ്പൂരി വൈകുണ്ഠലോകവും മറ്റും വർണ്ണിക്കുമ്പോൾ ആ ഭക്തിശിരോമണിക്ക് അവിടം ചിരപരിചിതമാണെന്നു ഭാവുകന്മാർക്കു തോന്നിപ്പോകും.

ഈറ്റില്ലത്തിൻപുറമേ തെരുതെരച്ചു
മെഴുതുന്നതുംസംഖ്യം ശരങ്ങളാൽ
കാണിനേരംകൊണ്ടുതുടരതൊടൊരു
ബാണകൂടം ചമച്ചു ... ..

“മന്ദിരത്തിൻപുറത്തൊരു ഭാഗത്തു സിന്ധുരേന്ദ്രനെപ്പോലെ” നില്ക്കുന്ന അർജ്ജുനനോടു പുത്രമുഖംകൂടെ കാണാൻ സാധിക്കാതെപോയ ബ്രാഹ്മണൻ തട്ടിക്കേറികയർക്കുന്നതു നോക്കുക:

“കമ്പുതട്ടുമിളമുളപോലയ-
ഞ്ചെട്ടു പൊട്ടിക്കരഞ്ഞിതു വിപ്രനും
സന്താപംകൊണ്ടു മുർച്ഛിതനായൊരു
ഭ്രാന്തനെപ്പോലെ തീർന്നുടനപ്പോഴേ
കനൽക്കട്ടയോടൊത്ത മിഴികളും
കനക്കേ മിഴിച്ചീർഷ്യ പൊറായ്കയാൽ
വിറച്ചിടുന്ന മുർദ്ധാവൊടുംകൂടി
വിയർത്തോടിയണഞ്ഞു വിജയനോ-
ടയ്യോ പാപമെന്നിക്കെന്നു ചൊല്ലിയ-
ക്കരം രണ്ടുമുയർത്തിപ്പിടിച്ചുടൻ
അഗ്നിപോലെജ്വലിച്ചോരു കാന്തിപു-
ണ്ടഗ്നിഹോത്രീ പറഞ്ഞുതുടങ്ങിനാൻ:
തീയിൽച്ചെല്ല നിൻ ഗാഢധീവനും നീയും
ദുര്യശസ്സിനു പാത്രമായർജ്ജുനാ!
ആനപോലെ മദിച്ചു പറഞ്ഞു നീ
നാണംകെട്ടതു നേരെന്നു കല്പിച്ചു
മാനിച്ചിങ്ങു സന്തോഷിച്ചിരുന്നൊരു
ഞാനത്രേ നല്ല ഭോഷനാകുന്നതും.
തിരുമുമ്പിൽ ഞെളിഞ്ഞുനിന്നെന്തെല്ലാം
ജളപ്രാഭവം കാട്ടി നീയാകയാൽ
ജളതയൊന്നൊഴിഞ്ഞു നിനക്കൊരു
ഫലം മേലിൽ വരായെന്നു നിർണ്ണയം.
കുറച്ചിടുന്ന പട്ടിയൊരുനാളും
കുടിച്ചിടുകയില്ലെന്നറിക നീ.
വൻപനായ നീയിപ്പൊഴുതെന്തിനു
കമ്പ തപ്പിപ്പരക്കെ നോക്കിടുന്നു?
അൻപതു ഭോഷന്മാരിലേ മുൻപനാം
വൻപനെന്നുള്ളവന്നെന്നറിക നീ.
ദൃഷ്ടനിഗ്രഹം ചെയ്തതിനായ്വന്നു
പൃഥ്വിതന്നിൽപ്പിറന്ന ഭഗവാന്റെ
വീര്യങ്ങളെല്ലാം വീരനാമെന്നുടെ
വീര്യമെന്നു നിനയ്ക്കൊല്ല ഭോഷ നീ.
ഉത്തരം ചുമന്നിടുന്ന ഗൌളിയാൽ
സാധ്യമെന്തതു ഭാവിക്കയെന്നിയേ?
മുർഖനാം നിന്റെ ഡംഭ കളവാനായ്-
ത്തേർത്തടത്തിനരുൾചെയ്തു വാക്കുകൾ
കുംഭത്തിന്റെ പുറത്തു പകർന്നിട-
മംഭണ്ണുന്നപോൽത്തീർന്നു നിനക്കതും.
ഇപ്പോരിന്നു നിമിത്തമാത്രം ഭവാൻ
സവ്യസാചിയെന്നല്ലോ അരുൾചെയ്തു.
പീലിക്കാർകൂന്തൽകെട്ടി വിരവോടു
ചാലവേ നല്ല ചമ്മട്ടി കൈക്കൊണ്ടു
മറകൾക്കു പൊരുളായ മുർത്തി തേർ-
ത്തടം തന്നിലിരുന്നീലെന്നാകിലോ
ഇപ്രതിജ്ഞകണക്കെത്തന്നേ തവ
യുദ്ധഭൂമിയിലൊക്കെപ്പലിപ്പതും.”

അർജ്ജുനൻ അഗ്നിപ്രവേശംചെയ്യാൻ ഒരുങ്ങുന്ന ഘട്ടം അത്യന്തം ആസ്വാദ്യമായിരിക്കുന്നു.

“അർജ്ജുനന്റെ വിശേഷത്തെ വൈകാതെ-
യച്ഛനോടറിയിക്കണമെന്നിട്ടു
സ്വർഗ്ഗലോകത്തേക്കെന്നെകണക്കിനേ
നിർഗ്ഗമിച്ചയരുന്നതു ജ്യാലകൾ.”

എന്ന വരികളിൽ എഴുത്തച്ഛൻ സുന്ദരകാണ്ഡത്തിൽ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുള്ള ഉല്ലേഖത്തിന്റെ പ്രതിധ്വനി നാം കേൾക്കുന്നു. ആ ഘട്ടത്തിൽനിന്നു ചില വരികൾ ഉദ്ധരിയ്ക്കാതെ പുരോഗമനം ചെയ്യാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

“വളർന്നിടുന്ന വഹ്നിയെ വന്ദിച്ചു
വലവൈരിതന്ത്രജനമനേരം
അഴകോടൊരു പൊയ്ക്കയിൽച്ചെന്നുടൻ
മുഴുകിപ്പരിശുദ്ധി വരുത്തിനാൻ.
വിലസീടുന്ന പാണിതലങ്ങളിൽ
തുളസീദളംകൊണ്ടു നിറച്ചിതേ.
കലവില്ലും ചുമലിലെടുത്തു നി-
ർമ്മലമായുള്ള മാറ്റുമുട്ടത്തുടൻ
കിഴിഞ്ഞിടുന്ന വാർകുഴൽതന്നില-
ങ്ങൊഴുകിടുന്ന വാരികണങ്ങളും
ഹരിഷാശ്രു വഴിഞ്ഞുനിറഞ്ഞൊരു
വരിനീണ്ട വിലോചനഭംഗിയും
കൃഷ്ണനാമം ജപിക്കുന്ന നേരത്ത-
ങ്ങൊട്ടൊട്ടു കാണം ദന്തദൃതികളും
അതുനേരത്തെ വേഷം നിരൂപിച്ചാ-
ലതിമോഹനമെന്നേ പറയാവൂ.
കരുണാകരമുർത്തി മുകുന്ദന്റെ
ചരണംബുജമുള്ളിലുറപ്പിച്ചു
പരമാനന്ദത്തോടെയടുത്താനങ്ങ-
രിഞ്ഞിടുന്നൊരഗ്നികണ്ഡത്തിങ്കൽ.
വലഭാഗം ചുഴന്നു ചുഴന്നേറ്റം
ജ്വലിച്ചിടുന്നൊരഗ്നിഭഗവാനെ
വലംവച്ചു വണങ്ങി വിരവോട-
ങ്ങഞ്ജലിപ്പുണ്ടിവണ്ണം കരുതിനാൻ.
വിശ്വനായകാ! നിന്നുടെ ഭക്തനാ-
മർജ്ജുനനിതാ വഹ്നിയിൽച്ചാടുന്നു.
ചിത്തമോഹമശേഷമകന്നു ഞാൻ
ചിത്വരൂപത്തിൽച്ചെന്നു ലയിക്കണം.”

വൈകുണ്ഠവർണ്ണനത്തിന്റെ വിശ്വമോഹനമായ വൈഭവം ആപാദിച്ചുധം വായിച്ചുതന്നെ അറിയേണ്ടതാണ്.

“പത്തുനൂറ്റു സഹസ്രകിരണന്മാർ
ബദ്ധാമോദമുദിക്കും കണക്കിനേ
വിളങ്ങിട്ടു നിരക്കവേ താഴിക-
ക്കുടങ്ങളങ്ങു ദൂരവേ കാണായി.
കനകക്കൊടിതന്റെ മുകൾപ്പാട്ടിൽ
ഖഗരാജനിരിപ്പതും കാണായി.
കൊടിക്കുറകളൊപ്പമിയലുന്ന-
തിടകൂടിപ്പലതരം കാണായി.
പ്രളയാംബുധിനാദംകണക്കിനേ
വലിപ്പത്തിലൊരാഘോഷം കേൾക്കായി”

എന്നിങ്ങനെ അവിടുത്തെ വിശേഷങ്ങൾ ഓരോന്നായി ശ്രോതാക്കളെ ഗ്രഹിപ്പിച്ച് അവരെ ആനന്ദസാഗരത്തിൽ മേല്ക്കുമേൽ ആറാടിച്ച് “പച്ചക്കൽകൊണ്ടു വിഷ്ണുസ്വരൂപമായ് കൊത്തിവെച്ചോരു പാവകളെപ്പോലെ” അചഞ്ചലന്മാരായി ഭഗവദ്യാനത്തിൽ ലയിച്ചിരിക്കുന്ന ഭക്തന്മാരുടെ സന്നിധിയിൽ പ്രവേശിപ്പിച്ച് ക്രമേണ അനന്തന്റെ പാർശ്വത്തിലേക്കു നയിക്കുന്നു.

“വെള്ളിമാമല മേലെയും മേലെയും
മണ്ഡലാകൃതി പുണ്ടു കിടക്കയോ?
പള്ളികൊള്ളുന്ന പാല്ല്യൽ തന്നിലേ
വെള്ളംതന്നെ പരന്നു കിടക്കയോ?
നിർണ്ണയിച്ചു പറയാനരുതെന്റെ
പന്നഗേശ്വര! നിന്നെ വണങ്ങുന്നേൻ.
... ..

ഇന്ദ്രനീലനിറത്തിലൊരായിരം
ചന്ദ്രമണ്ഡലമൊന്നിച്ചുദിക്കയോ?
കാരുണ്യമുതവന്മഴ പെയ്യുന്ന
കാളമോഘം നിറഞ്ഞങ്ങിരിക്കയോ?
ബ്രഹ്മാനന്ദമെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം
ശ്യാമവർണ്ണത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമാകയോ?”

എന്നിങ്ങനെ പടിപ്പടിയായുയരുന്ന ആ വർണ്ണനത്തിന്റെ മാധുര്യം അവാങ്മനസഗോചരമെന്നേ പറഞ്ഞുകൂടൂ.

29 ജ്ഞാനപ്പാന

ആകൃതികൊണ്ടു ലഘുവെങ്കിലും അകൃത്രിമമായ രാമണീയകംകൊണ്ട് അത്യന്തം മഹത്തായ ഒരു കൃതിയാണ് പൂന്താനത്തിന്റെ ജ്ഞാനപ്പാന. ഐഹികങ്ങളായ ഭ്രമങ്ങളുടെ അർത്ഥശൂന്യതയേയും ഹരിനാമോച്ചാരണത്തിന്റെ അത്യന്താവശ്യകതയേയും പറ്റി ആ കൃതിയിൽ കവി ആർക്കും സുഗ്രഹമായ രീതിയിൽ, ഏത് അശുഭ റയത്തേയും അലിയിക്കത്തക്ക തന്മയത്വത്തോടുകൂടി പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ഉണ്ണി മരിച്ചതുനിമിത്തം നിർവേദത്തിനു വിധേയനായ ഒരു മഹാകവിയുടെ ഉള്ളിൽനിന്ന് ഊക്കോടുകൂടി ഉൽഗമിച്ച് ശ്രോതാക്കളുടെ ഹൃദയകുഹരങ്ങളിൽ പ്രവഹിക്കുന്ന ഒരു പരമപാവനിയായ സാരസ്വതനിർദ്ധരിണിയെത്തന്നെയാണ് നാം അവിടെ സമീക്ഷിക്കുന്നത്. കവിയുടെ പ്രപഞ്ചാവസ്ഥാപ്രപഞ്ചനം കേൾക്കുക:

“കാലമിന്നു കലിയുഗമല്ലയോ?
ഭാരതമിപ്രദേശവുമല്ലയോ
... ..
ഹരിനാമങ്ങളില്ലാതെപോകയോ
നരകങ്ങളിൽപ്പേടി കുറകയോ?
നാവു കൂടാതെ ജന്മമതാകയോ
നമുക്കിന്നി വിനാശമില്ലായ്മയോ?
കഷ്ടം കഷ്ടം നിരൂപണംകൂടാതെ
ചുട്ടുതിന്നുന്നു ജന്മം പഴുതെ നാം.
എത്ര കാലം പ്രയാസപ്പെട്ടിക്കാല-
മത്ര വന്നുപിറന്നു സുകൃതത്താൽ?
എത്ര ജന്മം ജലത്തിൽക്കഴിഞ്ഞിതു-
മെത്ര ജന്മം മരങ്ങളായ് നിന്നതും?
എത്ര ജന്മം മൃഗങ്ങൾ പശുക്കളായ്
മർത്യജന്മത്തിൻ മുൻപേ കഴിഞ്ഞതും?
എത്രയും പണിപ്പെട്ടിന്നു മാതാവിൻ
ഗർഭപാത്രത്തിൽ വീണിതറിഞ്ഞാലും.

പത്തു മാസം വയറ്റിൽക്കഴിഞ്ഞുപോയ്
പത്തുപന്തിരാണ്ടുണ്ണിയായും പോയി.
തന്നെത്താനഭിമാനിച്ചു പിന്നേടം
തന്നെത്താനറിയാതെ കഴിയുന്നു.

ഇത്ര കാലമിരിക്കുമിനിയെന്നും
സത്യമോ നമുക്കേതുമൊന്നില്ലല്ലോ.
നിർപ്പോളപോലെയുള്ളൊരു ദേഹത്തിൽ
വീർപ്പമാത്രമുണ്ടിങ്ങനെ കാണുന്നു.
ഓർത്തിരിയാതെ പാടുപെടുന്നേരം
നേർത്തുപോകുമതെന്നേ പറയാവൂ.
അത്രമാത്രമിരിക്കുന്ന നേരത്തു
കീർത്തിച്ചിടുന്നതില്ല തിരുനാമം.
സ്ഥാനമാനങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കലഹിച്ചു
നാണംകെട്ടു നടക്കുന്നിതു ചിലർ;
മദമത്സരം ചിന്തിച്ചു ചിന്തിച്ചു
മതികെട്ടു നടക്കുന്നിതു ചിലർ;
ചഞ്ചലാക്ഷിമാർവീടുകളിൽപ്പുക്കു
കുഞ്ചിരാമനായാടുന്നിതു ചിലർ;
കോലകങ്ങളിൽ സേവകരായിട്ടു
കോലംതള്ളി ഞെളിയുന്നിതു ചിലർ;
ശാന്തിചെയ്തു പുലരുവാനായിട്ടു
സന്ധ്യയോളം നടക്കുന്നിതു ചിലർ;
അമ്മയ്ക്കും പുനരച്ഛനും ഭാര്യയ്ക്കും
ഉണ്മാൻപോലും കൊടുക്കുന്നില്ല ചിലർ;
അഗ്നിസാക്ഷിണിയായൊരു ഭാര്യയെ
സ്വപ്നത്തിൽപ്പോലും കാണുന്നില്ല ചിലർ;
സത്തുക്കൾ കണ്ടു ശിക്ഷിച്ചു ചൊല്ലുമ്പോൾ
ശത്രുവെപ്പോലെ ക്രൂദ്ധിക്കുന്നു ചിലർ;
വന്ദിതന്മാരെക്കാണുന്നനേരത്തു
നിന്ദിച്ചത്രേ പറയുന്നിതു ചിലർ;
കാൺക നമ്മുടെ സമ്മതം കൊണ്ടത്രേ
വിശ്വമീവണ്ണം നിലവെന്നും ചിലർ;
ബ്രാഹ്മണ്യംകൊണ്ടു കുന്തിച്ചു കുന്തിച്ചു
ബ്രഹ്മാവുമെനിക്കൊവ്വായെന്നും ചിലർ;
അർത്ഥാശയ്ക്കു വിരുതുവിളിപ്പിപ്പാൻ
അഗ്നിഹോത്രാദി ചെയ്യുന്നിതു ചിലർ;
... ..
വിദ്യകൊണ്ടറിയേണ്ടതറിയാതേ
വിദ്വാനെന്നു നടിക്കുന്നിതു ചിലർ,
കുംകമത്തിന്റെ വാസമറിയാതെ
കുംകമം ചുമക്കുംപോലെ ഗർഭഭം.
കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! നിരൂപിച്ചുകാണുമ്പോൾ
തൃഷ്ണകൊണ്ടു ഭ്രമിക്കുന്നിതൊക്കെയും.
എണ്ണിയെണ്ണിക്കുറുകുന്നിതായുസ്സും
മണ്ടിമണ്ടിക്കരേറുന്നു മോഹവും”

ഈ വിഷയത്തെ അധികരിച്ച് ഇത്രമാത്രം സർവാംഗ സുന്ദരമായ ഒരു കാവ്യം ഭാഷയിൽ മറ്റാരും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ല.

സുപ്രസിദ്ധമായ സുഭദ്രാഹരണം പാന പൂന്താനത്തിന്റെ കൃതിയാണെന്നു പറയുന്നതു നിർമ്മൂലമാണ്. അതു കഞ്ചൻ നമ്പിയാരുടെ കാലത്തിനു പിന്നീടുണ്ടായ ഒരു കാവ്യമാണെന്നുള്ളതിന് അതിൽത്തന്നെ പല തെളിവുകളുമുണ്ട് “പോയനായരെക്കണ്ടീല ഞാനെടാ, ഞായവും നേരുമില്ലാത്ത കശ്ശലൻ” എന്നും മറ്റും അതിൽ കഞ്ചനെ അനുകരിച്ചുള്ള സമുദായചിത്രണം കാണുന്നു. ഈ പാനയെപ്പറ്റി യഥാവസരം നിരൂപണം ചെയ്യുന്നതാണ്.

30 സ്തോത്രങ്ങൾ

പുന്താനത്തിന്റെ ഭാഷാസ്തോത്രങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം ഇവിടെ സന്നിഹിതമായിരിക്കുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള കൃതികളെസ്സംബന്ധിച്ച ചിലതെല്ലാം ഹരിനാമകീർത്തനത്തിന്റെ നിരൂപണത്തിനുപിറകായി ഞാൻ ഉപന്യസിച്ചിട്ടുള്ളതു വായനക്കാർ ഓർമ്മിക്കുമല്ലോ. ഏഴാം ശതകത്തിന്റെ അവസാനം വരെയുള്ള സ്തോത്രങ്ങളിൽ ഏതാനും ചിലതു മാത്രമേ നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളൂ. എടുമുതലുള്ള ശതകങ്ങളിൽ വിരചിതങ്ങളായവ ഒട്ടുവളരെ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഭാഷാസാഹിത്യത്തിലെ ഒരു ഗണനീയമായ വിഭാഗമാണ് സ്തോത്രം, അതിമനോഹരങ്ങളായ കീർത്തനങ്ങൾ മുതൽ അത്യന്തം ശുഷ്കങ്ങളായവവരെ ഉച്ചാവചങ്ങളായ പല ചെറിയ കൃതികളും ഈ വിഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും ദേവതാവിഷയകമായ രതിഭാവം പ്രായേണ ഏതു കീർത്തനത്തിലും ഏറെക്കുറെ സ്റ്റുരിക്കുന്നതായിക്കാണാം. ഹിന്ദുസമുദായത്തെ ഭക്തിപരവും സദാചാര പ്രവണവുമാക്കുന്നതിന് ഇവ അക്കാലത്ത് ഏറ്റവും പ്രയോജനകരമായിരുന്നു. എട്ടാം ശതകത്തിൽ നിർമ്മിതങ്ങളാണെന്നു വിചാരിക്കാവുന്ന ചില ലളിതകോമളങ്ങളായ കീർത്തനങ്ങൾക്ക് ഇന്നും ജനങ്ങളുടെയിടയിലുള്ള പ്രചാരത്തിനു പറയത്തക്ക കുറവൊന്നും വന്നിട്ടില്ല.

“അഞ്ജനശ്രീചോരചാരുമൂർത്തേ കൃഷ്ണ
 അഞ്ജലി കൂപ്പി വണങ്ങീടുനേൻ.
 ആനന്ദാലങ്കാര വാസുദേവ കൃഷ്ണ
 ആതകമെല്ലാമകറ്റീടേണം.
 ഇന്ദിരാകാന്ത ജഗന്നിവാസാ കൃഷ്ണ
 ഇന്നെന്റെ മുൻപിൽ വിളങ്ങീടേണം.
 ഈരേഴലകിന്നുമേകനാഥാ കൃഷ്ണ
 ഈരഞ്ചു ദിക്കും നിറഞ്ഞ മൂർത്തേ”
 എന്നും,

“കണ്ണനാമുണ്ണിയെക്കാണമാറാകണം,
 കാർമ്മേലവർണ്ണനെക്കാണമാറാകണം,
 കിങ്കിണിനാദങ്ങൾ കേൾക്കമാറാകണം,
 കീർത്തനം ചൊല്ലിപ്പുകഴ്ത്തമാറാകണം”
 എന്നും,

“അംബുജായതലോചന കോമള
 കുംബുകന്ധര കാരുണ്യവാരിധേ!
 കല്മഷാപഹം നിൻപാദപങ്കജം
 ചെമ്മേ തോന്നമാറാകണം ഗോവിന്ദ.
 ആഴിതന്നിൽ മുഴുകിയ വേദത്തെ
 മീളുവാനൊരു മത്സ്യമായ്ചെന്നുടൻ
 ഏഴു സാഗരം ചുഴെ നിന്നീടുന്ന
 വേഷമൻപോടു കാണണം ഗോവിന്ദ.
 ഇച്ഛയോടെ സുരാസുരസഞ്ചയം
 സ്വച്ഛവാരിധിതോയം കലക്കുമ്പോൾ
 കച്ഛപാകൃതി കൈക്കൊണ്ടു മിന്നിന
 വിശ്വവ്യാപിയെക്കാണണം ഗോവിന്ദ.”
 എന്നും,

“പച്ചക്കല്ലൊത്ത തിരുമേനിയും നിന്റെ
 പിച്ചക്കളികളും കാണമാറാകണം.
 പാലാഴിമങ്കരൻ കൊങ്ക പുണരുന്ന
 കോലമെന്നുള്ളത്തിൽക്കാണമാറാകണം.
 പിച്ചകമാലയും താലിയും കിങ്കിണി-
 യൊച്ചപ്പുണ്ടെന്നുമേ കേൾക്കമാറാകണം.
 പീലിക്കാർകൂന്തലും ചാത്തുതൊടുകുറി
 ബാലസ്വഭാവവും കാണമാറാകണം”
 എന്നും,

“നരകവൈരിയാമരവിനാക്ഷന്റെ
 ചെറിയ നാളത്തെക്കളികളും
 തിരുമെയ്ശോഭയും കരുതിക്കൂപ്പുന്നേ-
 നടുത്തു വാ കൃഷ്ണാ കണി കാണാൻ.
 കണികാണുന്നേരം കമലനേത്രന്റെ
 നിറമെഴും മഞ്ഞത്തുകിൽ ചാർത്തി
 കനകക്കിങ്ങിണി വളകൾ മോതിര-
 മണിത്തൂ കാണണം ഭഗവാനേ!
 മലർമാതിൻകാന്ത, വസുദേവാത്മജ,
 പുലർകാലേ പാടിക്കഴലൂതി
 ചെലുചെലുനെന്നു കിലുങ്ങും കാഞ്ചന-
 ചിലമ്പിട്ടോടിവാ കണികാണാൻ.
 ശിശുക്കളായുള്ള സഖിമാരും താനും
 പശുക്കളെ മേച്ചു നടക്കുമ്പോൾ
 വിശക്കുമ്പോൾ വെണ്ണ കവർന്നുണ്ണുമുണ്ണി
 വശത്തു വാ കൃഷ്ണാ കണികാണാൻ” (ശ്രീകൃഷ്ണസ്തുതി)

എന്നും,

“സരസിജനയനേ പരിമളഗാത്രി
 സുരജനവന്ദ്യേ ചാരുപ്രസന്നേ
 കരുണാപുരതരംഗമതായൊരു
 മാതംഗീ ജയ ഭഗവതി ജയജയ” (സരസ്വതീകീർത്തനം)

എന്നും,

“അമ്പോടു മീനായി വേദങ്ങൾ മീണ്ടിട-
 മംബുജനാഭനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.
 ആമയായ് മന്ദരം താങ്ങിനിന്നീടുന്ന
 താമരക്കണ്ണനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.
 ഇക്ഷിതിയെപ്പണ്ടു പന്നിയായ് വീണ്ടിടും
 ലക്ഷ്മീവര നാഥ കൈതൊഴുന്നേൻ”
 (ദശാവതാരകീർത്തനം)

എന്നും,

“അജ്ഞാനമുള്ളവയൊക്കെക്കളയണം;
 വിജ്ഞാനമെന്നുള്ളിൽ വർദ്ധിക്കേണം;
 ആജ്ഞാപിച്ചിടേണം നല്ല വഴിക്കെന്നെ
 നിത്യം ഗുരുനാഥാ കമ്പിടുനേൻ.
 ആനന്ദം നല്ലന്ന പാദരേണുക്കളാൽ
 മാനസമായൊരു ദർപ്പണത്തിൽ
 മാലിന്യം പോക്കിട്ടു നന്മ വരുത്തേണം
 നിത്യം ഗുരുനാഥാ കമ്പിടുനേൻ (ഗുരുസ്തുതി)

എന്നും

“നരനായിങ്ങനെ ജനിച്ച ഭൂമിയിൽ
 നരകവാരിധി നടുവിൽ ഞാൻ;
 നരകത്തിങ്കേന്നു കരകേറ്റീടേണം
 തിരുവൈയ്ക്കും വാഴും ശിവ ശംഭോ!
 മരണകാലത്തെബുദ്ധ്യത്തെച്ചിന്തിച്ചാൽ
 മതിമറന്നുപോം മനമെല്ലാം;
 മനതാരിൽ വന്നു വിളയാടീടേണം
 തിരുവൈയ്ക്കും വാഴും ശിവശംഭോ” (പഞ്ചാക്ഷരകീർത്തനം)

എന്നും മറ്റുമുള്ള സ്തോത്രരത്നങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണത്താൽ ഉഷഃകാലം മുഖരിതമാക്കുന്ന ഗൃഹങ്ങൾ ഇന്നും ഉൾനാടുകളിലെങ്കിലും അങ്ങിങ്ങു് ആസ്തികന്മാർക്ക് ആനന്ദം നല്കിക്കൊണ്ടു പരിലസിക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ള പരാമാർത്ഥം അവയുടെ ചിരഞ്ജീവിത്വത്തിനു വിനിഗമകമാകുന്നു. ഇത്തരത്തിലുള്ള കൃതികളിൽ പ്രഥമഗണനീയങ്ങളാണ് പുന്താനത്തിന്റെ പുളകോൽഗമകാരികളായ കീർത്തനങ്ങൾ.

31 ഘനസംഘം

‘ഘനസംഘം’ എന്ന പദം കൊണ്ട് പ്രസ്തുത സ്തോത്രം ആരംഭിക്കുന്നതിനാലാണ് അതിന് ഈ പേര് വന്നത്. ഇതു തിരുമാന്ധാംകണിൽ ഭഗവതിയെപ്പറ്റിയുള്ള ഒരു കേശാദിപാദവർണ്ണനമാണെന്നു മുൻപുതന്നെ പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആ കൃതിയിൽനിന്നു ചില വരികൾ താഴെ എടുത്തു ചേർത്തുകൊള്ളുന്നു:

“ഘനസംഘമിടയുന്ന തന്തുകാന്തി തൊഴുന്നേ-
നണിതിങ്കൾക്കല ചൂടും പുരിചിടതൊഴുന്നേൻ.
ദൃഷ്ടരാമസുരരൈദ്രഹിക്കും തീ ജ്വലിക്കും
പടുതരം മിഴി മൂന്നും നിടിലവും തൊഴുന്നേൻ.
വിലസുമക്കുന്ദചില്ലിയുഗളം കൈതൊഴുന്നേൻ.
മുശുമായ്ക്കനിവോടേ മറിഞ്ഞുവന്നനിശം
ഭക്തരിൽപ്പതിക്കുന്ന കടക്കണ്ണു തൊഴുന്നേൻ.
ചെന്തൊണ്ടിപ്പഴംവെന്തോരധരം കൈതൊഴുന്നേൻ;
ചന്തമോടണിനാവുമിത ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേൻ.

... ..

സുരവൃന്ദകിരീടാളീമണിനീരാജിതമായോ-
രരവിന്ദരചി വെല്ലുമടിയിണ തൊഴുന്നേൻ.
കടകം തോൾവള കാഞ്ചി ചിലമ്പേവം തുടങ്ങി-
യുടലിലങ്ങണിഞ്ഞുള്ളൊഭരണങ്ങൾ തൊഴുന്നേൻ.
ഇക്കണ്ട ഭൂവനം കാത്തൊഴും നാഥേ! തൊഴുന്നേൻ.
ചൊല്ലൊണ്ട തിരുമാന്ധാംകണിലമ്മേ! തൊഴുന്നേൻ.”

ഈ കീർത്തനത്തിൽ പുന്താനത്തിന്റെ കൃതികൾക്കുള്ള സഹജമായ മാധുര്യം സമഗ്രമായി സ്പർശിക്കുന്നില്ലെന്നു പറയേണ്ടതുണ്ട്.

32 മറ്റു കീർത്തനങ്ങൾ

ചില കീർത്തനങ്ങളിൽ നിന്നു ചില വരികൾ ഉദ്ധരിക്കുവാൻ മാത്രമേ സ്ഥലം അനുവദിക്കുന്നുള്ളൂ. പ്രായേണ എല്ലാ കീർത്തനങ്ങളും ശ്രീകൃഷ്ണപരങ്ങളും ഭക്തിരസപ്രധാനങ്ങളുമാകുന്നു.

ആനന്ദസ്തോത്രം

“ആമ്പാടിതന്നിലൊരുണ്ണിയുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിക്കൊരുണ്ണിക്കഴപ്പമുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിക്കുപേരുണ്ണിക്കൃഷ്ണനന്നങ്ങനെ;
ഉണ്ണിയെത്തു ചേറ്റമുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിക്കൈ രണ്ടിലും വെണ്ണയുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിക്കാൽകൊണ്ടൊരു നൃത്തമുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിത്തളകൾ ചിലമ്പുമുണ്ടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിക്കാൽ രണ്ടും തുടുത്തുടങ്ങനെ;
ഉണ്ണിയരയിലെക്കിങ്ങിണിയങ്ങനെ;
ചങ്ങാതിയായിട്ടൊരേട്ടനങ്ങളങ്ങനെ;
... ..
സുത്രങ്ങൾ ചോട്ടു പിയ്യൊതെയങ്ങനെ;
നേത്രങ്ങൾകൊണ്ടുള്ളിനിയമങ്ങനെ;
കണ്ണിനു കൗതുകം തോന്നാമാറങ്ങനെ;
കണ്ണന്റെ പുമയുടിയടിയങ്ങനെ;
തിന്തിത്തയെന്നുള്ള നൃത്തങ്ങളങ്ങനെ;
തന്നിൽച്ചിലമ്പൊലിയൊച്ചപുണ്ടങ്ങനെ;
മത്തപ്പുവാട ഞെറിവിറച്ചങ്ങനെ;
കിലകിലയെന്നരത്താണങ്ങളങ്ങനെ;
മുത്തണിമാലകളാടുമാറങ്ങനെ;
തൃക്കൈകൾ രണ്ടുമടിനയിച്ചങ്ങനെ;
ഓമൽത്തിരുമയ്യെലയ്യമാറങ്ങനെ;
കണ്ഡലമാടും കവിൾത്തടമങ്ങനെ;
തുമ്പുവേലുന്ന വായത്താളമങ്ങനെ;
തുവിയർപ്പേറ്റോരു നാസികയങ്ങനെ;
മാണിക്കക്കണ്ണെ മഴറ്റിക്കൊണ്ടങ്ങനെ;
മുത്തുകുലകളുതിരുമാറങ്ങനെ;
പീലിത്തിരുമുടി കെട്ടുഴിഞ്ഞങ്ങനെ;
പീച്ചകുത്തുമലർ തുകുമാറങ്ങനെ;
ദേവകൾ തുകുന്ന പുഴയങ്ങനെ;
ദേവകൾ താക്കും പെരുമ്പറയങ്ങനെ;
... ..
ലോകങ്ങളൊക്കെ മറക്കുമാറങ്ങനെ;
ലോകൈകകനാഥന്റെ ഗീതങ്ങളങ്ങനെ;
ചിൽപ്പുരുഷന്റെ വിലാസങ്ങളങ്ങനെ;
പൊന്മേനിയേറ്റം തെളിയുമാറങ്ങനെ;
ആനന്ദസ്തോത്രം ജയിക്കുമാറങ്ങനെ;
വാമപുരേശൻ വാഴുന്നെന്നങ്ങനെ;
തൽസ്വരൂപം മമ തോന്നാമാറങ്ങനെ;
തൽപാദയുഗം നമസ്കരിച്ചിടനേൻ.”

ഹരിസ്തോത്രം

ഈ സ്തോത്രത്തിനു നൂറുറ്റു ഹരിയെന്നും പേരുണ്ട്. നൂറുറ്റു ഈരടികളിൽ ഭാഗവതം ദശമസ്കന്ധത്തിലെ കഥ മുഴുവൻ ഇതിൽ സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

“ചേറ്റു പുരണ്ടു ചെറിയോരു പൈതല-
യാമ്പാടിതന്നിൽ വളർന്നവനേ ഹരി;
ആമ്പാടിതന്നിൽ വളരുന്ന കാലത്തൊ-
രമപ്പിശാചിനെക്കൊന്നവനേ ഹരി;
കാറ്റായി വന്നോരു മാറ്റാനെയും മറ്റും
ചാടായവനെ യുമുണ്ണുമേ ഹരി;
മഗ്ഗമുനി വന്നു പേരിട്ടനന്തര-
മഗ്ഗജനോടുമായ് വാണവനേ ഹരി;
അമ്മയിരുന്ന തയിർകടഞ്ഞിടനോ-
ളമ്മിത്ത കണ്ടു കൊതിച്ചവനേ ഹരി;
തിണ്ണം തയിർപ്പാത്രം പൊട്ടിച്ചിട്ടുന്ന
വെണ്ണയുംകൊണ്ടോടിപ്പോയവനേ ഹരി;
പാഴുരലേറിയിരുന്നകൊണ്ടാവോള-
മുഴത്തിൽ വെണ്ണ നുകർന്നവനേ ഹരി”

എന്നിങ്ങനെ ആ സ്തോത്രം പുരോഗമനം ചെയ്യുന്നു.

ഈ കീർത്തനത്തെ അനുകരിച്ച് അക്കാലത്തുതന്നെ അജ്ഞാതനാമാവായ മറ്റൊരു കവിയും ദശമകഥയെ ആസ്പദമാക്കി ഒരു ഹരിസ്തോത്രം നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിൽ നിന്നു ചില വരികൾ താഴെച്ചേർക്കുന്നു:-

“അംബുധിമകൾതൻ കൊങ്കയുഗം പു-
ണ്ടംബുധിയിൽക്കടികൊണ്ടവനേ ഹരി;
പന്നഗനായകതല്പംതമേ-
ലുന്നതിചേർന്നു കിടന്നവനേ ഹരി;
... ..
ദേവകലത്തിൻ വ്യസനം തീർപ്പാൻ
ദേവകിതൻവേർ പുകവനേ ഹരി;
ആനകദുന്ദുഭിതൻകാണമാ-
റാനന്ദന പിറന്നവനേ ഹരി;
നിലപയോഗര നിലിമ കവരും
പേലവകാന്തി ധരിച്ചവനേ ഹരി;
കുചരേമാരച്ചിഴുകൊടു കെട്ടി-
ക്കനകകിരീടം ചേർത്തവനേ ഹരി;
അളികൾ വണങ്ങിന്റേളകും ചേർന്നെഴു-
മളികംകൊണ്ടു നിറന്നവനേ ഹരി;
ചില്ലിച്ചലനംകൊണ്ടു മൂപ്പാ-
രഴകൊടു കാത്തുമഴിപ്പവനേ ഹരി;
... ..
ശുദ്ധപരാത്മകണ്ഡോം തെളിവോ-
ടുദ്ധവരോടിയിച്ചവനേ ഹരി;
അൻപൊടു മുന്നെപ്പോലേതന്നേ-
യുംബുധിമധ്യം പുകവനേ ഹരി;
നിർമ്മലന ഹരി നിശ്ചലനേ ഹരി;
നിർഗ്ഗുണനേ ഹരി നിഷ്കുളനേ ഹരി!
നിഷ്ഠിയനേ ഹരി നിർജ്ജരനേ ഹരി;
നിസ്സുതനേ ഹരി നിരുപമനേ ഹരി.”

ഇതിൽ കൃഷ്ണഗാഥയിലെ മധുരമായ ‘മറപൊരുളായി മറഞ്ഞവനേ ഹരി’ എന്ന സ്തോത്രത്തിന്റെ അനന്തരമാണ് നാം കേൾക്കുന്നത്.

ബാലകൃഷ്ണസ്തോത്രം

“ചാഞ്ചാടും പൈതൽ കളിച്ചിടും-നല്ല
പുഞ്ചായലാടുമാറാടിടും. (കൃഷ്ണ)
കണ്ണമലരൊടു നേരിടും-തിരു-
ക്കണ്ണുമഴറ്റിക്കൊണ്ടാടിടും. (കൃഷ്ണ)
ഓമൽക്കഴുത്തിൽപ്പല്ലിനഖം-തക-
മോതിരം കെട്ടിക്കൊണ്ടാടിടും. (കൃഷ്ണ)
പൊന്മയകിങ്ങിണിയൊച്ചയും-അയ്യോ
പൊങ്ങുമാറ്റണ്ണി നിന്നാടിടും. (കൃഷ്ണ)
മിനിടും പൊന്നിൽ തള കിലു-കിലു-
മെന്നമാറ്റണ്ണി നിന്നാടിടും. (കൃഷ്ണ)
ഈവണ്ണം വാഴുന്നോരിക്കെല്ലാം-മുമ്പിൽ
തൃക്കാലും വച്ചുകൊണ്ടാടിടും. (കൃഷ്ണ)

കാണാകേണം സ്തോത്രം

ഇതു ശ്രീകൃഷ്ണനെപ്പറ്റിയുള്ള അതിഹ്രസ്വമായ മറ്റൊരു കേശാദിപാദവർണ്ണനമാണ്.

“പച്ചക്കല്ലിൽപ്രകേളെ വെല്ലും തിരുമെയ്മുഴുവൻ
കാണാകേണം
അരുണദിവാകരകോടിസമാനം കനകകിരീടം
കാണാകേണം
പരിമളമിയലും പുരികഴൽപേരാമിരുൾമുകിൽനികരം
കാണാകേണം
ചടുലതരളകരാജിതമായൊരു നിടിലതടം മമ
കാണാകേണം
മംഗലഭാഗി കലർന്നു നിറന്നൊരു കുംകമതിലകം
കാണാകേണം
മല്ലിശരകലവില്ലിനെ വെല്ലും ചില്ലിലതനെറി
കാണാകേണം
കൈക്കൊണ്ടിടും കരുണാഭോഗം തൃക്കണ്ണം മമ
കാണാകേണം
തിലപ്പുഷ്പശ്രീ തിറ നല്ലിടും വില്വസന്നാസിക
കാണാകേണം
മികവും ശോഭാപൂർത്തി കലർന്നൊരു മകരക്കഴയിണ
കാണാകേണം
മരതകവിരചിതദർപ്പണദർപ്പം കവരും കവിളിണ
കാണാകേണം
... ..
നാരായണ ജയ! താവകമണിമെയ് മനസി സദാ മമ
കാണാകേണം
സാക്ഷാലുള്ളൊരു വൈഷ്ണവരൂപം സുകൃഷ്ണതന്നേ
കാണാകേണം”

‘കാണേണമേ’സ്തോത്രം

ഈ സ്തോത്രത്തിൽ കേശാദിപാദവും പാദാദികേശവും ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു. തുച്ഛമരതു കൃഷ്ണനെപ്പറ്റിയാണ് ഇതു രചിച്ചത്.

“എന്നണ്ണിക്കൃഷ്ണനെക്കണ്ണിലാമ്മാറ്റു ഞാൻ
കാണുന്നനാളിലിവിണ്ണം കാണേണമേ.
പിച്ചകം മുല്ല ചേമതിക ചെന്നേമേ.
തെച്ചി മന്താരവും ചൂടിക്കൊണ്ടേണമേ.
കുരിശിരപ്പൈതലോടൊതു മേവിടിന
നേരിയോരക്കുരുളൊത്തു കാണേണമേ.
പഞ്ചമിച്ചന്ദ്രനോടൊത്ത നെറ്റിത്തടം
ചഞ്ചലം വേർപെടുത്തിട്ടു കാണേണമേ.
ആക്കുമേറ്റം കുറിയും തിലകങ്ങളും
നോക്കുമനേരമനേരം കാണേണമേ.
മന്മഥൻവില്ലിന്നു തഞ്ച നിർമ്മിച്ചെഴും
നിർമ്മലമാം കനച്ചില്ലി കാണേണമേ.
... ..
എത്രനാളുണ്ടു പാർക്കുന്നു കണ്ടിടുവാ-
നിത്തുണഞ്ഞെല്ലൊളം കണ്ടതില്ലേതുമേ.
ദുഷണം പാരമുണ്ടായ്വരും കേശവ!
കഴുമാറെറന്നെ നീയാക്കൊലൊയെന്നമേ.
പെറ്റു നാളേ മറന്നിടുന്നെമ്മയ്യം
ചുറ്റുമാരോടുമൊട്ടേറെ വേണ്ടിലേയും
കച്ചതൊപ്പാരവും കത്തികണ്ണാടിയും
പത്തിരും മുത്തുകൈക്കൊപ്പു കൈക്കൊണവും
ചേർത്ത പത്തായവും മഞ്ചലും ചെല്ലവും
കുറ്റതൊമ്മോടു നല്ലില്ലവും വെല്ലവും
വിത്തു നല്ലോടു നല്ലാളടിയാരിലും
പുത്രരിലും മുഴുത്തിടുന്നോരാശയും
വല്ല നല്ലാരോടുമുള്ള സാരസ്യവും
നല്ല പാടും കളി ചിത്തുരാഗങ്ങളും
അണ്ണനും തമ്പിയും മാതൃലതാരിലും
പിന്നെയിച്ചൊന്നതിൽച്ചേർന്നില മാനസം.
... ..
മറ്റേതുമേ ചെറ്റു വേണ്ടിലപോലിനി-
ക്കറ്റം പിഴയ്പാൻ തുടങ്ങുന്ന കാലത്തു
കേൾക്കായ്വരേണമേ കർണ്ണത്തിൽ നിന്നുടെ
തൃക്കാൽച്ചിലമ്പൊലി തുഞ്ചമരം വാഴു-
മെന്നണ്ണിക്കൃഷ്ണ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ!
എന്നണ്ണിക്കൃഷ്ണ! നമസ്തേ നമോസ്തു തേ!”

ജയകൃഷ്ണസ്തോത്രം

“കണ്ണന്റെകളിയുണ്ടു കളവുണ്ടു കനിവുണ്ടു;
ഉണ്ണികൾ പലതുണ്ടു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.
കാൽച്ചിലമ്പൊലിയുണ്ടു, കളകളച്ചിരിയുണ്ടു;
കാച്ചാൽക്കൊതിയുണ്ടു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.
കിങ്ങിണി കിലുങ്ങുന്നു, തിരുമേനി തെളിയുന്നു;
അംഗജൻ മയങ്ങുന്നു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.
കീർത്തികൾ പുകഴുന്നു, കീഴ്മേലൊന്നിളകുന്നു;
കിന്നരന്മാർ നിറയുന്നു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.
കണ്ഡലം കലുങ്ങുന്നു, കനച്ചില്ലി കലയുന്നു;
കുംകമം കമറുന്നു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.
കൂട്ടമിട്ടു കളിക്കുന്നു, കരുംകൊണ്ടു വളിക്കുന്നു;
കൂത്താടും തുടങ്ങുന്നു, ജയ കൃഷ്ണ ശരണമേ.”

എന്നിങ്ങനെ ക മുതൽ ക: വരെയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ ഈരടികളുടെ ആദ്യത്തിൽ ചേർത്തു നിബന്ധിച്ചിട്ടുള്ളതാണ് ഈ കൃതി.

‘ദൈവമേ’സ്തോത്രം

ഇതിന്റെ ഈരടികളിൽ ആ മുതൽ ഔ വരെയുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ അനുക്രമമായി ഘടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു:

“അടിയങ്ങളിതാ വിടകൊള്ളുന്നതേ;
ആകാശംപോലെ നിറഞ്ഞ ദൈവമേ,
ഇന്ദുശേഖരൻ തൊഴുത ദൈവമേ,
ഈരേഴുലോകമുടയ ദൈവമേ!
... ..
അടിമലരൊടു ചേർക്ക ദൈവമേ,
വാമഗേഹര മുക്തൻ ഗോവിന്ദ.
അടിയങ്ങളിതാ വിടകൊള്ളുന്നതേ.”

രണ്ടു ദശാവതാരസ്തോത്രങ്ങൾ

ഇവയിൽ ആദ്യത്തേതു കീർത്തിമാംഗലത്തു കൃഷ്ണനെപ്പറ്റിയാണ്. കീർത്തിമാംഗലം എവിടെയാണെന്നറിയില്ല. മറ്റേ സ്തോത്രത്തിൽ സ്ഥലനിർദ്ദേശമില്ല.

“ഗോവിന്ദാ ഹരിഗോവിന്ദാ യമരാജഭിതി വരുന്നനാൾ
പാഹി മാമുരഗേശതല്പശയാന നീ ഹരിഗോവിന്ദ.
മല്ലാമർമുലയുണ്ടു പുതനതന്നെ മണിലുലച്ചും
മല്ലരക്കൊലചെയ്തു ബാലനും നീയല്ലോ ഹരിഗോവിന്ദ.
... ..
മീനകേതനവിരചാരുചിതാവുമാദരവോടു പോയ്
മീനതായ്മറ വീണ്ടു നാഥനും നീയല്ലോ ഹരിഗോവിന്ദ.
മൂപ്പരം പൊരിചെയ്തു ബാണവുമുത്തും തിരയാഴിയിൽ
ചൊല്ലേറ്റം മല താങ്ങുമാമയ്യം നീയല്ലോ ഹരിഗോവിന്ദ.
മൂർത്തിമൂവരിലൊന്നുമന്ത്രിദശാരിനോടൽ തേറ്റുയാൽ
മൂർത്ത ഭൂമിയെ വീണ്ടു പനിയും നീയല്ലോ ഹരിഗോവിന്ദ.”

കൃഷ്ണ രാമ മുക്തൻ മുരാത്തക!
വിശ്വരൂപ ധരാധരനേ ജയ.
വൃഷ്ണപുംഗവ മംഗലരൂപനേ!
ജിഹ്വസേവവുണേ മുക്തിദനേ ജയ.
പണ്ടു വേദങ്ങൾ നാലിനെയും കടു-
കൊണ്ടുപോയുള്ള നാളൊരു മന്യുമായ്
കണ്ടു ചെന്നവ വീണ്ടുകൊണ്ടണ്ണലെ-
ക്കൊന്നു പുനരെന്നൊരു നാളിൽ ഞാൻ?
... ..
പോത്തുമേറി വന്നനകദൂതന്മാ-
രാർത്തടിച്ചു പിടിച്ചങ്ങിഴ്ന്നുമോൾ
പേർത്തു മാനസേ കാർമുകിൽ വർണ്ണര-
ക്കൊന്നു പുനരെന്നൊരു നാളിൽ ഞാൻ?”
ഇപ്പിറപ്പില്ലമെപ്പിറപ്പിക്കല്-
മിപ്പുദാംബുജമപ്പേരുമെന്നുള്ളിൽ
ഇപ്പടിയെന്നരപ്പതിന്നനുവാൻ
കാണുന്നു പുനരെന്നൊരു നാളിൽ ഞാൻ”

മുക്തൻസ്തോത്രം

“കണ്ണാ കടൽവർണ്ണാ കനിവേറ്റം മുക്തിവർണ്ണാ
കലിമഷ്ടമകലിവാൻ വഴി നല്ലിട്ടു മുക്തൻ;
കാർമ്മേഘവും കായാന്യം പോയ്നാണിടുന്ന പുമെയ്
കാണേണമതിനായിത ക്ഷുപ്തൻ മുക്തൻ!
... ..
വാമാലയവാസാ! തവ നാമാമൃതമിനിയും
പ്രേമാതുരഹൃദയേ വരമരുളിട്ടു മുക്തൻ!”

മൂലതന്ത്വം

“ദുഃഖമൊടുക്കുന്ന തന്ത്വാനേ കൃഷ്ണ; തൃക്കഴൽ ഞാനിതാ
കനിട്ടുന്നേൻ
ദുഃഖമെടുത്തതിനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! ദുഃഖമെടുത്തതു
ജന്മമൂലം
ജന്മമെടുത്തതിനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! ജന്മമെടുത്തതു
കർമ്മമൂലം
കർമ്മമെടുത്തതിനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! കർമ്മമെടുത്തതു
രാഗമൂലം
രാഗമെടുത്തതിനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! രാഗമെടുത്തതു
മാനമൂലം
മാനമെടുത്തതിനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! തന്നെ നിന്നയായു
മാനമൂലം
തന്നെ നിന്നയായ്വാനെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ!
അജ്ഞാനമൊന്നവിവേകമൂലം.
... ..
സജ്ജനസംഗതിക്കെന്തേ മൂലം കൃഷ്ണ! വാമപുരേശനെസ്സേവ
ചെയ്വു
വാമഗേഹാധിപ വാസുദേവ കൃഷ്ണ! ബാലഗോപാലക
പാലയ മാം.”

ഇനി ചില വേദാന്തപരങ്ങളായ ഗാനങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിക്കാം. അവയിൽ പലതും തമിഴിലാണ് രചിച്ചു കാണുന്നത്. പുന്താനത്തിന് തമിഴിലുള്ള വേദാന്തഗാനങ്ങളിൽ അവഗാഹവും ആ ഭാഷയിൽ സാമാന്യപരിചയവുമുണ്ടായിരുന്നു എന്നു പ്രസ്തുതഗാനങ്ങൾ തെളിയിക്കുന്നു.

പരമാത്മബോധകീർത്തനം (തമിഴ്)

“വാസുദേവ വാസുദേവ വാസുദേവ വാസുദേവ!
വാമപുരാധിശ ജഗന്നാഥ വിഭോ വാസുദേവ!
ആദിയിലേ അദിതീയമാനതൊരു ചിത്തിരുത്തു;
യോഗമുള്ള യോഗികൾക്കു യോഗമറ്റു ചിത്തിരുത്തു. (വാസു)
വാദമുള്ള വാദികൾക്കു വാദമറ്റു ചിത്തിരുത്തു;
ജ്ഞാനമുള്ള ജ്ഞാനികൾക്കു ജ്ഞാനമറ്റു ചിത്തിരുത്തു. (വാസു)
കർമ്മമുള്ള കർമ്മികൾക്കു കർമ്മമറ്റു ചിത്തിരുത്തു.
മോഹമുള്ള മോഹികൾക്കു മോഹമറ്റു ചിത്തിരുത്തു. (വാസു)
... ..
രജ്ജുവിലേ പന്നഗംപോൽ വിശ്വമെന്നോ ശാന്തിരുകൾ
കൂത്തിയിലേ രജതം പോൽ വിശ്വമെന്നോ ശാന്തിരുകൾ
ദർപ്പണത്തിൽ പ്രതിമുഖംപോൽ വിശ്വമെന്നോ
ശാന്തിരുകൾ
അഭ്രവർണ്ണമെന്നപോലെ വിശ്വമെന്നോ ശാന്തിരുകൾ.”

വാസുദേവകീർത്തനം (തമിഴ്)

“കൃഷ്ണ രാമ നാരായണ വാസുദേവ! സ്വാമി!
പത്മനാഭ ദാമോദര വാസുദേവ!
... ..
മർത്യരൂപമെടുത്തയ്യോ തുർത്തേനേ - സ്വാമി!
മന്യുവേഷം തരിത്തോനേ! വാസുദേവ!
നാമരൂപകളെപ്പാർത്തു മകിഴ്ത്തേനേ - സ്വാമി!
കൂർമ്മരൂപം തരിത്തോനേ! വാസുദേവ!
സാഗരത്തിൻനടുവിലേ മരിത്തേനേ - സ്വാമി!
സുകരമായുദിത്തോനേ! വാസുദേവ!
ദേഹമോഹമതിനാലേയുഴഞ്ഞേനേ - സ്വാമി!
സിംഹരൂപം തരിത്തോനേ! വാസുദേവ!
കാമനയാലാത്മതത്വം മറഞ്ഞേനേ - സ്വാമി!
വാമനനായ്ച്ചിറന്തോനേ! വാസുദേവ!
... ..
സർവവുമുൻകൂറായാലേ വരവേണം - സ്വാമി!
വാമപുരം വിളകിടും വാസുദേവ!”

വേദാന്തകീർത്തനം (തമിഴ്)

“കണ്ണനുണ്ണികളികളെപ്പാരും-രാമ രാമാ
കണ്ണിനു കൗതുകം മറ്റു പോരും.
കാണണമെന്നാശയാലേ പാതം-രാമ രാമാ
കാണവും തോട്ടുമിനിപ്പോരും.
... ..
വാമഗേഹനാഥനേ നീ പാതം-രാമ രാമാ
കാമമാർഗ്ഗദൃമമെല്ലാം പോരും.”

മേൽ ഉദ്ധരിച്ച ഭാഷാകൃതികളിൽനിന്നു പുന്താനത്തിനു ഭാഷാസാഹിത്യകാരന്മാരുടെ ഇടയിലുള്ള സ്ഥാനമെന്തെന്നു വിശദമാകുന്നതാണ്. മേല്പുത്തരം പുന്താനവും സമകാലികന്മാരും സുഹൃത്തുക്കളുമായിരുന്നു എന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. മേല്പുത്തർ ആകാശത്തിൽ വളരെ ഉയരത്തിൽ പറക്കുന്ന ഒരു ഗരുഡനാണ്. പുന്താനം ചെറിയ വൃക്ഷശാഖകളിൽ പറിപ്പറക്കുന്ന ഒരു പഞ്ചവർണ്ണക്കിളിയാണ്. ഒന്ന് ഒരു ഭാസുരമായജ്യോതിർഗ്ഗോളം; മറ്റൊന്ന് ഒരു സുരഭിലമായ പേലവസുമം. ഒന്നിന്റെ സൂക്തി പടവധനി; മറ്റേതിന്റേതു വീണാകാണ്ഡം. നാരായണിയത്തിലെ ‘സാന്ദ്രാനന്ദവബോധാത്മകാ’ദി ഗംഭീരപദ്യങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ പണ്ഡിതന്മാർക്കുണ്ടാകുന്ന രോമാഞ്ചവും വികാരതാരള്യവും “പത്മനാഭ പരാപരേശ്വര പക്ഷജാക്ഷ നമോസ്തു തേ പശുപത്യവതിദിമിതവിഹൃതിദിരമിതായ നമോസ്തുതേ” എന്നും, “ആമ്പാടിതന്നിലൊരുണ്ണിയുണ്ടങ്ങനെ; ഉണ്ണിക്കൊരുണ്ണിക്കഴപ്പമുണ്ടങ്ങനെ” എന്നും മറ്റുമുള്ള കീർത്തനങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ പണ്ഡിതന്മാർക്കും പാമരന്മാർക്കും ഉണ്ടാകുന്നു. പുന്താനത്തിനു വലിയ കല്പനകളില്ല; അർത്ഥാലങ്കാരങ്ങളില്ല; രചനയിൽപ്പോലും പറയത്തക്കനിഷ്കർഷയില്ല. എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പരിശുദ്ധമായ ഭക്തിമന്ദാകിനിയുടെ പ്രസന്നപ്രവാഹത്തിൽ സകലവൈകല്യങ്ങളും മറഞ്ഞുപോകുന്നു. കറകളഞ്ഞ തനിമലയാളത്തിന്റെ മർമ്മം കണ്ടു പഴയ മഹാകവികൾ എന്റെ അനുഭവത്തിൽ മുന്നേ മുന്നേ പേർമാത്രമാണ്. (1) കൃഷ്ണഗാഥാകാരൻ, (2) പുന്താനം, (3) കഞ്ചൻനമ്പ്യാർ. ‘വാരിജലോചന തൃക്കൈ പിടിപ്പോളം വാരിയവിലരിയുണ്ടവനേ ഹരി’, ‘തൊണ്ടിയക്കൊണ്ടു പോയുണ്ടനാടിച്ചുടനിണ്ടലാക്കുന്ന നിൻ വായും കാണേണമേ’ ‘കാലപാശങ്ങളാൽക്കെട്ടിയുലയുമ്പോൾ കാലനൈക്കോലുകൊണ്ടൊന്നു തല്ലേണമേ’ തുടങ്ങിയ വരികളുടെ ആസ്വാദ്യത അന്യാദൃശം തന്നെ. ചുരുക്കത്തിൽ പറയുകയാണെങ്കിൽ ഭാഷയ്ക്കു തികച്ചും അഭിമാനംകൊള്ളാവുന്ന ഒരു അഭിവന്ദ്യകവീശരൻ തന്നെയാണ് പരമ ഭാഗവതനായ പുന്താനം.

33 സഭാപ്രവേശം പാന

ഇതും പൂന്താനത്തിന്റെ കൃതിതന്നെയോ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ “മാളികമീതെ മേവുന്ന മന്നന്റെ തോളിൽ മാറാപ്പ കേറ്റുന്നതും ഭവാൻ”, “രണ്ടുനാലു ദിനംകൊണ്ടൊരുത്തനെത്തണ്ടിലേറ്റി നടത്തുന്നതും ഭവാൻ” എന്നീ വരികൾ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിലും കാണുമാനുണ്ട്. കവിത ഏറ്റവും ഹൃദ്യമായിരിക്കുന്നു.

“അർക്കചന്ദ്രന്മാരാകാശം ഭൂമിയും
മഗ്നിദേവന്മാരും വായുവും
അഗ്നിഹോത്രിയുംകൂടിശ്ശരീരിയാ-
മഷ്ടമൂർത്തിയെക്കൈതൊഴുന്നേനഹം”
“എന്നുടെ ഗുരു വിപ്രകലോത്തമ-
നെന്നുടെ മനതാരിൽ വിളങ്ങണം”

എന്നിങ്ങനെയാണ് കാവ്യം ആരംഭിക്കുന്നത്. ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽ ചെന്നുചേർന്ന ശ്രീകൃഷ്ണനെ യുധിഷ്ഠിരൻ താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിൽ സ്തോത്രം ചെയ്യുന്നു:

“കൃഷ്ണ കൃഷ്ണ മുകുന്ദ മുരാനന്തക
വൃഷ്ണിപുംഗവ വിശ്വജനേശ്വര
അച്യുതാനന്ദ ഗോവിന്ദ ഗോപാല
സച്ചിദാനന്ദമൂർത്തേ നമോസ്തു തേ.
ലോകമൊക്കെയും നിർമ്മിച്ചതും ഭവാൻ
ലോകനായകനാകുന്നതും ഭവാൻ.
ലോകരക്ഷണം ചെയ്യുന്നതും ഭവാൻ
ലോകസംഹാരിയാകുന്നതും ഭവാൻ.
മീനരൂപത്തെക്കൈക്കൊണ്ടു പണ്ടൊരു
ദാനവനെക്കൊലചെയ്തതും ഭവാൻ.

... ..

പണ്ടുപണ്ടുള്ള നാടും നഗരവും
കൊണ്ടുപോയി മറിക്കുന്നതും ഭവാൻ.
മാളികമീതെ മേവുന്ന മന്നന്റെ
തോളിൽ മാറാപ്പ കേറ്റുന്നതും ഭവാൻ.
ഞാനെന്തൊരു ഭാവം നടപ്പിച്ചു
മാനുഷരെ വലയ്ക്കുന്നതും ഭവാൻ.
ജ്ഞാനമാർഗ്ഗത്തെ ദാനവും ചെയ്തുട-
നാനന്ദത്തെ വരുത്തുന്നതും ഭവാൻ.
രണ്ടുനാലുദിനംകൊണ്ടൊരുത്തനെ-
ത്തണ്ടിലേറ്റി നടത്തുന്നതും ഭവാൻ.
കള്ളപ്പഞ്ചിരി തൂകുന്ന നാരിയെ
വള്ളികെട്ടി വലിക്കുന്നതും ഭവാൻ.
ഉള്ള കാലം ജനങ്ങൾക്കിതിങ്ങനെ
ഉള്ളിലായി വളർത്തുന്നതും ഭവാൻ.
അജനക്കണ്ണിലർത്ഥം വിളയുന്ന
മഞ്ജുളവാണിമാരെക്കൊണ്ടങ്ങനെ
ശിഷ്യന്മാർക്കും പ്രഭുക്കൾക്കുമൊക്കവേ
നഷ്ടദാരിദ്ര്യമാക്കുന്നതും ഭവാൻ.
ഇഷ്ടദാനത്തെചെയ്യുന്നതും ഭവാൻ
വൃഷ്ടിപുഷ്ടി വളർത്തുന്നതും ഭവാൻ.
സ്നേഹിയായതും സ്നേഹങ്ങളായതും
ദ്രോഹിയായതും ദ്രോഹങ്ങളായതും
ഗർവിയായതും ഗർവങ്ങളായതും
സർവമായതും നീയത്രേ ഗോവിന്ദ.”

വഴിപോക്കർ ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിലെ അന്നദാനമഹിമയെപ്പറ്റി ഹസ്തിനപുരത്തിൽ പോയി വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗത്തിനു വളരെ തന്മയത്വമുണ്ട്. “അപ്പമുണ്ടങ്ങടയുണ്ടവിലുണ്ട്; അപ്പോൾത്തന്നെ വറുത്ത മലരങ്ങ്” മുതലായ വരികൾ ആ ഘട്ടത്തിലുള്ളവയാണ്.

“ആണ്ടിയാട്ടം കഴൽവിളി മദുളം
പാണ്ടിമേളവും പാട്ടും കളികളും
ചെണ്ട ചേങ്ങലത്താളവും കാളവു-
മുണ്ടൊരേടത്തു നിത്യമഹോത്സവം.
ഏണനേർമിഴിമാരുടെ ഗാനവും
വേണനാദവും വീണാവിനോദവും
അമ്മാനാട്ടവുമായുധവിദ്യയും
നന്മ നല്ല തിമിലപ്രയോഗവും
നോക്കുവിദ്യയും ചെപ്പടിവിദ്യയും
ചാക്കിയാരുടെ കൂടിയാട്ടങ്ങളും
നായകനും വിദൂഷകനുംകൂടി-
ട്ടായവണ്ണം പ്രയോഗം തുടങ്ങിനാർ.
കൂടെക്കൂടെപ്പകർന്നു പകർന്നോരോ
പാഠകന്മാരെക്കാണാമരങ്ങത്തു”

എന്നും മറ്റും പ്രസ്തുതർണ്ണനം തുടർന്നുപോകുന്നു. അതെല്ലാം കേൾക്കുമ്പോൾ ദുര്യോധനനുണ്ടാകുന്ന കോപത്തിനതിരില്ലെന്നു പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ.

“അഷ്ടിമാത്രം ലഭിക്കുകൊണ്ടോരോരോ
യഷ്ടിതങ്ങൾ പറയുന്നു പാനന്മാർ.
ഉഴട്ടു നന്നുപോലുപ്പേരി നന്നുപോ-
ലാട്ടമുണ്ടുപോലത്താഴമുണ്ടുപോൽ
ചേഷ്ടകൾക്കൊരു വാലും തലയില്ല”

എന്നിത്തരത്തിലാണ് ആ അസൂയാലു കർണ്ണനോടും ശകുനിയോടും അക്കാര്യം പറഞ്ഞു കേൾപ്പിക്കുന്നത്. ഒടുവിൽ കവി “ഭീമസേനൻ ചിരിച്ചതു കാരണം സോമവംശകലഹം ബലപ്പെട്ടു” എന്നു മഹാഭാരതകഥയുടെ മർമ്മം നമുക്കു കാണിച്ചുതരുന്നു. പ്രസ്തുത കൃതിക്ക് അത്താഴപ്പാന എന്നും പേരുണ്ട്.

34 കനകകിരീടം പാട്ട് (വടക്കൻ)

വടക്കേ മലയാളത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധമായ തൃച്ചെമ്മരത്തു ബാലകൃഷ്ണക്ഷേത്രത്തിനു സമീപമായി പൂക്കോത്തുനട എന്നൊരു രാജവീഥിയുണ്ട്. ആണ്ടുതോറും കുമാസത്തിൽ ആഘോഷിക്കുന്ന തൃച്ചെമ്മരത്തുസ്വം സംബന്ധിച്ച് അവിടുത്തെ ബാലകൃഷ്ണവിഗ്രഹവും അതിനടുത്തുള്ള മഴുവൂർ ക്ഷേത്രത്തിലെ ബലഭദ്രവിഗ്രഹവും പൂക്കോത്തുനടയിൽ എഴുന്നള്ളിച്ച് അർദ്ധരാത്രിക്കു ശേഷം നൃത്തംവയ്ക്കുന്ന പതിവ് ഇന്നും അഭംഗുരമായി നടന്നുവരുന്നു, കനകകിരീടം പാട്ടിലെ വിഷയം രാസക്രീഡയാകുന്നു. രാസക്രീഡാനന്തരം ബാലകൃഷ്ണൻ തൃച്ചെമ്മരത്തേക്കു പോകുന്നതായി കവി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

“ഇവണ്ണം കളിച്ചങ്ങു തൃച്ചെമ്മരത്തു പൂക്കു
ചെന്താമരക്കണ്ണാ! ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേൻ.
കുമാസംതോറും ബലഭദ്രരോടു കൂടെ-
പൂക്കോത്തേ നടയിലെഴുന്നള്ളേണം.”

എന്നുള്ള പ്രസ്താവന നോക്കുക. കവിതയ്ക്കു കനകകിരീടമെന്ന പേർ വന്നത്

“കനകകിരീടത്തിന്മേൽപ്പീലിപ്പുഞ്ചായൽചാർത്തി
നെറ്റിമേൽ കസ്തുരീകളഭം ചാർത്തി”

എന്നിങ്ങനെ അത് ആരംഭിക്കുന്നതുകൊണ്ടാകുന്നു. ചില വരികൾ വായനക്കാർ നോക്കുവിൻ:

“പന്തണിമുലമാരെ വട്ടംതിരിച്ചു നിർത്തി
വാട്ടംവരാതെ നിന്നു താൻ നടുവിൽ.
ചിന്തുകൾ പാടിക്കൊണ്ടു പന്തണിമുലമാരും
പാണിതലവും കൊട്ടിക്കളിച്ചീടുന്നു
കണ്ടാലോ പരിമളംകൊണ്ടു വിലസും പൂവിൽ
വണ്ടുകൾ ചുഴലേനിന്നാടുംപോലെ;
ആമോദംപൂണ്ടു മല്ലികപ്പുഞ്ചോലയിൽ മേവും
പൈങ്കിളിക്കൂട്ടമൊന്നായ്പ്പാടുംപോലെ.
കൊങ്കളികളകാതെ, തരിവള കിലുങ്ങാതെ,
കാർകൂന്തൽ കെട്ടഴിഞ്ഞിഴഞ്ഞീടാതെ;
താലികളികളകാതെ, മാലകൾ പിണയാതെ,
ചേലകളൊട്ടഴിഞ്ഞിഴഞ്ഞീടാതെ.
കൊങ്കളികളകുന്നു, തരിവള കിലുങ്ങുന്നു,
കാർകൂന്തൽക്കെട്ടുമഴിഞ്ഞീടുന്നുണ്ടേ;
താലികളികളകുന്നു, മാലകൾ പിണയുന്നു,
ചേലകളൊട്ടഴിഞ്ഞീടുന്നുണ്ടേ!
ചരണവും ചരണവും തങ്ങളിലിടയുന്നു;
തുടകൊണ്ടു തുടയുമിടഞ്ഞീടുന്നു.
കരംകൊണ്ടു കരംകൊട്ടി മുഖത്തോടു മുഖം ചേർത്തു
ശിരസ്സു കുലുക്കിക്കൊണ്ടു ഭംഗിയോടെ
ഇവണ്ണം കളിക്കുന്നു; ഇവണ്ണം കളിക്കുന്നു;
ഇവണ്ണം കളിക്കുന്നു മകുമാരും.”

35 കനകകിരീടം (തെക്കൻ)

ഇതു ശ്രീകൃഷ്ണപരമായ ഒരു സ്തോത്രമാണ്.

“കനകകിരീടം കാരുണ്യാമൃത-
ലോചനയുഗളം കുന്തളഭരവും
മകരക്കാതില നാസാപുടവും
മന്ദസ്ഥിതരുചി കാണാകേണം.
ഗളതലവിലസിതതുളസീഭളവും
ജലധരനിറമാം തിരുമെയ്‌വടിയും
തൃക്കരതാരിൽ വിളങ്ങിന ശംഖഗ-
ദാരിസരോജം കാണാകേണം.”

37 ദേവനാരായണഗാനങ്ങൾ

പ്രസ്തുത ഗാനങ്ങൾ പ്രാർത്ഥനാരൂപത്തിലും പ്രശസ്തിരൂപത്തിലും ശൃംഗാരരൂപത്തിലും കാണുന്നു. ചില മാതൃകകൾ പ്രദർശിപ്പിക്കാം. എല്ലാം ഒരു കവിയുടെ കൃതികൾ തന്നെ. കാലം എട്ടാം ശതകമായിരിക്കണം.

പ്രാർത്ഥന

1 “പടയ്ക്കായിത്തുടങ്ങുമ്പോൾപ്പടയ്ക്കുട്ടം തുയർത്തേത്തി-
ക്കൊടിയ മറ്റുതലമിടമർ പലരെയുമൊടുക്കിക്കളവതിന്നും
തിരുമേനിക്കിന്നുമെന്നും കരുത്തേറ്റം വരുവാനും
വിരവൊടനുപമഹരിതൻചരിതങ്ങൾ മനസി

തെളിവതിന്നും

തനിക്കുള്ള ജനത്തിന്നും തനിക്കും നാട്ടിനും നീള-
ലനവുമഴകിയ ഗുണവുമനുപമതനയർ പെരുകുവാനും
അണയായ്വാനനർത്ഥങ്ങൾ ഗുണങ്ങൾവന്നണവാനും
അരികൾകലമതിഭയം പുണ്ടടിമലർ തൊഴുതു

വണങ്ങുവാനും

നിറഞ്ചേരും കമാരനല്ലൂർ വിളങ്ങിടും മായേ
സുഖത്തൊടകമലർ നിറയും കരുണയാം കടലിൽ

വിളങ്ങുവോളേ

ദിനം നിന്റെ കഴൽത്താരിൽത്തൊഴുതിടും ദേവനാരാ-
യണനെഗ്ഗിരിവരതനയേ പരിചൊടു പാലയ ചിരം നീ.”

2. “വെണ്ണകിട്ടാഞ്ഞു കരഞ്ഞു വിതുമ്പുന്നോ-
രുണ്ണിക്കിടാവിനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ;
കന്യമാർകൂറ കവർന്നാമ്പേലേറിയ
നന്ദകുമാരനെക്കൈതൊഴുന്നേൻ.

... ..

ആനന്ദക്കാതലേ! ദേവകിത്തയ്യലാൾ-
ക്കോമനപ്പെതലേ! കൈതൊഴുന്നേൻ.

ഉമ്പർപുഴതന്നിലമ്പിലിരുന്നീടു-
മുമ്പർപുരാനേ! ഞാൻ കൈതൊഴുന്നേൻ.

ഭാവമഴിഞ്ഞുടൻ നിൻപാദം കുമ്പിടും.
ദേവനാരായണനെപ്പാലിക്കേണം.”

പ്രശസ്തി

1. “പാരിരേഴും കീർത്തിപേരാം പാലാഴിയിൽക്കുളിപ്പിച്ചു
പാരിജാതം ദാനംകൊണ്ടുമങ്ങൊളിപ്പിച്ചു
വീരതയ്ക്കോ ശരിയില്ല ശ്രീരാമനുണ്ടെങ്കിൽക്കേളേ;
ശൂരതയ്ക്കില്ലാതും നേരേ പാർത്ഥനേയുള്ളു.
മാരവീരൻ മെയ്യാളിപ്പാൻമൂലം കേൾപ്പിൻ മാലോകരേ!
നേരേ നില്പാൻ നാണിച്ചിങ്ങു ഭംഗി പോരാഞ്ഞു.”

2. “നല്ലതെല്ലാവർക്കും നല്ലും മല്ലവൈരിതന്നെപ്പോലെ
ചൊല്ലെഴുന്ന നാടുമെല്ലാം പാലിക്കും വീര!
മുല്ലബാണൻ തന്നോടൊക്കുമല്ലോ ചൊല്ലാം മെയ്
വിലാസം
വെല്ലുമല്ലോ വൈരിവീരർ പോരിനെത്തുമ്പോൾ
... ..

ഉള്ളവണ്ണം ചൊല്ലുവാൻ മറ്റില്ല; ചൊല്ലാർന്നിഗ്ഗണങ്ങ-
ളുള്ള മർത്യൻ ദേവനാരായണരേയുള്ളു.
... ..

നീലമോലവർണ്ണൻ തന്റെ ബാലലീല കാൺമാനേറ്റം
ലോല! മറ്റുമോരോ നന്മ തേടിടും വീര!
വൈരികൾതൻ ചിത്തതാരിൽപ്പാരം പേടി നല്ലും ദേവ-
നാരായണ ഭ്രമൗ വാണീടനേകം നാൾ നീ.”

വിയോഗതാപം

1. “കമലങ്ങൾ കനലെന്നാൾ കളഭം മേൽ വിഷമെന്നാൾ
കയിൽ കൂകുന്നതു ശൂലം ചെവിയിലെന്നാൾ;
കളർമതി ചൊരിയുന്നു പൊരികനൽ മെയ്യിലെന്നാൾ
കലയാന മലയത്തെന്നലുമിതെന്നാൾ;
പിഴകൂടാത്തരുണിയെക്കലചെയ്യുന്നതുമയ്യോ!
വഴിയല്ലെന്നതുമിപ്പോൾപ്പൊളിയിതെന്നാൾ;
ഉറങ്ങുമ്പോളുടൻ കാണാം തിരുമേനിയതുമയ്യോ!
തരമല്ലേ വരുന്നില്ലിന്നറക്കമെന്നാൾ.
... ..

മരണം മേൽ വരുംമുൻപേ ശിവനേ! ദേവനാരായണൻ
തിരുവുള്ളത്തിലേറ്റുവാനാരുമില്ലെന്നാൾ.”

2. “അടമഴ ചീർത്തു മാരി ചൊരിഞ്ഞ കോട മുഴത്തു കാറ്റ-
ങ്ങുടലിലടിച്ചു പാടയുലച്ചു മുടിന കൂരിരുട്ടും;
ഇടിനിടിനെന്നു വെട്ടുമിടിയ്ക്കിടിയ്ക്കി മിന്നും മിന്നൽ-
ക്കൊടികളുമാടും മൈലുകൾ മാറപ്പോർവിളതേടും വണ്ടും
അടവികൾ നീളെ നിലവിളികൊണ്ടു ചുഴലമടക്കമെന്നാൾ
മടുമലർവാണനോടുടൽനേരാം ദേവനാരായണവീരൻ
മണിയറതന്നിൽ നല്ലണിമെത്തമേലണഞ്ഞൻ പിലെന്റെ
തടമുല ചേർത്തു ചുട്ടു കളഞ്ഞു പുല്ലുമോ ദൈവമേ ഹാ!

താഴെക്കാണുന്ന ഗാനം ദേവനാരായണപരമല്ല:

“പട്ടിൽ വീരവാളി നല്ല; പങ്കജത്താർ പൂവിൽ നല്ല;
ഭാരതത്തിലെതിർത്ത മന്നരിലർജ്ജുനൻ നല്ല;
ഭംഗിക്കുംഗജനേറെ നല്ല; ഭക്തരെപ്പഴിയായ്ക്കു നല്ല;
പാരിച്ചീടിന കാരുണ്യത്തിനു കാർവർണ്ണൻ നല്ല;
കഷ്ടരോടണയായ്ക്കു നല്ല; ഭക്തരെപ്പഴിയായ്ക്കു നല്ല;
കാടു മാനിനു മീനിനാഴി നീരിലേ നല്ല;
വെട്ടുവാൻ കൈവാളു നല്ല; ബന്ധവെക്കളയായ്ക്കു നല്ല;
വേരറക്കൊലചെയ്തതിൽ ശ്രീരാഘവൻ നല്ല.”

‘പാരിരേഴും കീർത്തിപേരാം’ എന്ന പാട്ടിൽനിന്നു നതോ
ന്നതയിൽ പണ്ടുതന്നെ ഗാനാത്മകങ്ങളായ ലഘുകൃ
തികളുണ്ടായിരുന്നു എന്നും ഒൻപതാം ശതകത്തിന്റെ
ഒടുവിൽ ആവിർഭവിച്ച വ്യാസാവതാരവും കിരാതവുമ
ല്ല ആദ്യത്തെ വഞ്ചിപ്പാട്ടുകളെന്നും കാണാവുന്നതാണ്.
‘പട്ടിൽ വീരവാളി നല്ല’ എന്ന പാട്ടു നതോന്നത ശ്ലഥബ
ന്ധമായിരുന്ന ഒരു കാലത്തു വിരചിതമാണെന്നു തോ
ന്നുന്നു. നതോന്നതയിൽ അക്കാലത്തു രചിച്ച ചില വാ
തിൽതുറപ്പാട്ടുകളും കാണാനുണ്ട്.

“ഏണനേത്രേ മതി! മതി! കേണ ചൊന്ന വചനങ്ങൾ
പ്രാണനാഥനിതാ വന്നു തുറക്ക വാതൽ.
ഏവനെന്റെ മണിയറ പൂവതിന്നു വിളിച്ചതു
തേവരാണ മണിവാതിൽ തുറക്കയില്ല.
ഐഹികമായുള്ള സൗഖ്യമോഹമുണ്ടിജ്ജനത്തിന്നു
സാഹസങ്ങൾ നിനയാതെ തുറക്ക വാതൽ.
ഐയമേറ്റുനടക്കുന്ന കയ്യനെനപോലെ നീയും
പയ്യെ വന്നു വിളിച്ചാൽ ഞാൻ തുറക്കയില്ല.
അക്കനമത്തരുണനുമക്കയൽക്കണ്ണിയുമായി-
ട്ടർക്കബിംബമുദിപ്പോളമുറങ്ങിവിീണം.
ഇക്കനമിപ്പാട്ടിനർത്ഥമൊക്കെ നന്നായറിഞ്ഞോരേ-
ത്തിക്കരിക്കയില്ലയാരും തുറക്കും വാതൽ”

എന്നീ ഇൗരസികൾ അവയിൽ ഒന്നിൽനിന്നു പകർത്തു
ന്നതാണ്.

38 മാർഗ്ഗംകളിപ്പാട്ട്

പാടുന്ന രീതി

പണ്ടു സുറിയാനി ക്രിസ്ത്യാനികളുടെ ഇടയിൽ വളരെ പ്രചാരത്തിലിരുന്ന ഒരു ഗാനമാണ് മാർഗ്ഗംകളിപ്പാട്ട്. ക്ഷിണനായസുറിയാനിക്കാരുടെ വിവാഹോത്സവത്തിന് അതു സമീപകാലംവരെ ഒഴിച്ചുകൂടാത്ത ഒരു ചടങ്ങായിരുന്നതായി അറിയുന്നു. ക്രിസ്തുവിന്റെ സൂചകമായി ഒരു നിലവിളക്കു രംഗത്തിന്റെ മദ്ധ്യത്തിൽ വച്ച് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യരായി അപ്പോസ്തലന്മാരുടെ സ്ഥാനത്തു പന്ത്രണ്ടു പുരുഷന്മാർ വാളും പരിചയും ധരിച്ചു തലയിൽ മയിൽപ്പീലി തിരുകി ആ വിളക്കിനു ചുറ്റും വട്ടത്തിൽ ചുവടു വച്ചും കൈകൊണ്ടു ചില ആംഗ്യങ്ങൾ കാണിച്ചും ഈ പാട്ടു പാടുകയും ഒടുവിൽ മംഗളം പാടി ചടങ്ങു അവസാനിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സംഘങ്ങളുടെ ഒരു നകരണമാണ് മാർഗ്ഗംകളി എന്നതിനു സംശയമില്ല. സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ കായികശക്തിക്കും മാനസിക വിനോദത്തിനും മതഭക്തിക്കും പ്രസ്തുത ഗാനം പ്രയോജകീ ഭവിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതിനു പക്ഷാന്തരമുണ്ടാകുവാനും മാർഗ്ഗമില്ല.

ആരംഭം

മാർഗ്ഗംകളിപ്പാട്ട് ആരംഭിക്കുന്നതു താഴെക്കാണുന്ന വിധത്തിലാണ്:

“മെയ്തണിന്ത പീലിയും മയിൽമേൽ തോന്റും മേനിയും
പിടിത്ത ദണ്ഡും കയ്യും മെയ്യുമെന്നേന്തേയ്ക്കും വാഴ്കവേ,
വാഴ്ക വാഴ്ക നമ്മുടെ പരിഷയെല്ലാം ഭൂമിയിൽ
വഴിക്കുറായ് നടക്കവേണ്ടിവന്തവരോ നാമെല്ലാം.
അഴിവുകാലം വന്നടുത്തു അലയുന്ന നിൻമക്കളെ
അഴിയാവണ്ണം കാത്തരുൾവാൻ കഴിവുപേശുക
മാർത്തോമ്മൻ
മലമേൽനിന്നു വേദ്യനമ്പു ചാർത്തിമാറിയെന്നപോൽ
മയിൽമേലേറിനിന്ന നില കാണവേണം പന്തലിൽ
പട്ടുടൻപണിപ്പട്ടവ പവിഴമുത്തുമാലയും
അലങ്കരിത്ത പന്തലിൽ വന്നതകവേണം മാർത്തോമ്മൻ.”

ഇതിവൃത്തം

മാർത്തോമ്മാശ്ലീഹായുടെ ചരിത്രമാണ്, പ്രതിപാദ്യവിഷയം. ആകെ ഭിന്നവൃത്തങ്ങളിലായി പതിനാലു പാദങ്ങളും നാനൂറ്റിൽച്ചിലാനും വരികളുമുണ്ട്. പാലസ്തീനാനാട്ടിൽ ‘ആദിയേമുൻപു ശലോമോൻ ചമച്ച ആലയം ഭാഷയിൽ’ ഉള്ള ഒരു സൗധം ചോഴരാജാവായ ‘ഗൊണ്ഡോഫോറസ്’ സ്വപ്നത്തിൽ കാണുകയും അത്തരത്തിൽ ഒരു സൗധം തന്റെ രാജധാനിയിൽ പണി കഴിപ്പിക്കുന്നതിനു വേണ്ട തച്ചന്മാരെ അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടു വരുവാൻ ഹാവാൻ എന്ന ഒരു വണിക്കിനെ നിയോഗിക്കുകയും ചെയ്തു. ഹാവാൻ കപ്പൽ കയറി മഹോസാപട്ടണത്തിലെത്തിയപ്പോൾ ക്രിസ്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു മാർത്തോമ്മയെ ഒരു തച്ചനെന്ന നിലയിൽ ആ വർത്തകനെ ഏല്പിക്കുകയും മാർത്തോമ്മാ ആദ്യം ഹാവാനോടു കൂടി പോകുവാൻ വിസമ്മതിച്ചു എങ്കിലും ഒടുവിൽ തന്റെ ഗുരുനാഥന്റെ “നീനോടുകൂടെ ഞാനുണ്ടു കൂട്ടു നീ പോകും നാടതിലെല്ലാം... നിൻനിനവെല്ലാമെൻ നിനവല്ലോ നീ യുറയ്യാകലം വേണ്ട” എന്നും മറ്റുമുള്ള അരുളപ്പാടു കേട്ടു ആശ്വസ്തനായി ചോഴരാജ്യത്തേയ്ക്കു പോകുകയും ചെയ്തു. അവിടെ ഗോണ്ഡോഫോറസിന്റെ പ്രീതിക്കു പാത്രീഭവിച്ച് തദ്വാരാ ലഭിച്ച ധനവുംകൊണ്ടു ക്രിസ്തുമതപ്രചാരത്തിനായി മ്ലാക്കാ (മലാക്ക) ചീനം (ചൈന) മുതലായ ദേശങ്ങളിൽ ‘മാർഗ്ഗമറിയിക്കുകയും’ ചെയ്തു.

“ ... .. വീണ്ടും പുറപ്പെട്ടു കേരളനാടെന്നു കേട്ടു
കാരണമായുള്ള കേൾവികളോടൊത്തുകൂടിയൊരുമിച്ചു
ചെന്നു
ഇടുങ്ങേളാരാ മാലിയാവുംകരെ ചെന്നവിടത്തിരുന്ന
ഊരാളരോടറിയിച്ചിതു മാർഗ്ഗവും കേട്ടവരായതിലായി
ഇങ്ങനെ മാർഗ്ഗമറിയിച്ചതിൻശേഷം തീർത്തു കരിശതു
കൊല്ലം
നിരണവും കോക്കമംഗലം കോട്ടക്കായൽ മലപ്രദേശമായ
ചായൽ
പാലുരും പിന്നെ രാജാവിന്നിരിപ്പിടം
കൊടുങ്ങല്ലൂരെന്നിവയേഴും”

എന്നു കവി പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ഗൊണ്ഡോഫോറസ് മാർത്തോമ്മയെ ബന്ധനത്തിൽ വയ്ക്കുന്നതും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ചില അമാനുഷപ്രവൃത്തികൾ കണ്ടു അവിടെനിന്നു മോചിപ്പിക്കുന്നതും മറ്റും കവി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. മൈലാപ്പൂരിൽ ചിന്നമലയിലെ കാളീക്ഷേത്രത്തിലെ അർച്ചകന്മാർ മാർത്തോമ്മയെ ശുലംകൊണ്ടു കുത്തിക്കൊല്ലുന്നതോടുകൂടി കഥ അവസാനിക്കുന്നു. ‘മാർഗ്ഗം’ എന്നാൽ ക്രിസ്തുമാർഗ്ഗം അഥവാ ക്രിസ്തുമതം എന്നർത്ഥം. മാർത്തോമ്മായുടെ ക്രിസ്തുമാർഗ്ഗപ്രചാരണത്തെ അധികരിച്ചുള്ള ഒരു പാട്ടു അഭിനയത്തോടുകൂടി പാടുന്നതിനു തക്കവണ്ണം കവി രചിച്ചതിനാൽ ഈ കൃതിക്കു മാർഗ്ഗം കളിപ്പാട്ടെന്നു പേരുണ്ടായി.

പാട്ടിൽ ഒരു ഭാഗം

മാർത്തോമ്മാ ചോഴരാജാവിനോടു സ്വർഗ്ഗസൗധത്തെ വർണ്ണിച്ചു കേൾപ്പിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലുള്ള ചില വരികളാണ് താഴെ ചേർക്കുന്നത്.

“ചിത്രം ചിത്രങ്ങളെത്ര മനോഹരം ആയതിലുണ്ടല്ലോ
കാണാൻ
ചിന്തതെളിയുംപടിയുള്ള വാതിൽകൾ
മുത്തോടു വൈരം പതിച്ചു.
അൻപരിലൻപനിരിക്കുമക്കോയിക്ക-
ലൊൻപതു തട്ടുകളുണ്ട്.
അന്തിയൊരിക്കലുമില്ലേയക്കോയിക്കൽ-
ച്ചെന്നിടകൂട്ടുന്നവർക്ക്
മൃത്യുവഴിയായി മർത്യരതിൽച്ചെന്നാ-
ലത്തലില്ലാ മഹാഭാഗ്യം.
ആദിത്യരശ്മിയും നാണിക്കമാറതിൽ
മാണിക്കമായോരു ദീപം.
അതിനൊരു മന്ദമൊരിക്കലുമില്ലവേ
നീയറി ചോഴായിതെല്ലാം.”

കവിയും കാലവും

മാർത്തോമ്മാശ്ലീഹായേസ്സംബന്ധിച്ച ചില പാട്ടുകൾ സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികൾ പാടിവന്നതായി മഹെഡ്, ഗോവയാ എന്നീ പാശ്ചാത്യചരിത്രകാരന്മാർ യഥാക്രമം ക്രി. പി. 1588-ലും 1599-ലും രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഗോവയാ അവർ ഒരു കളിക്ക് ഉപയോഗപ്പെടുത്തി വന്ന പാട്ടിനെപ്പറ്റി പറയുന്നു. പോർത്തുഗീസുകാരുടെ ആഗമനത്തിനു മുൻപും സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികൾക്കു മാർത്തോമ്മായെപ്പറ്റി ചില പാട്ടുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നിരിക്കണം. മാർഗ്ഗം കളിപ്പാട്ടു അവയിൽ ഒന്നാണോ എന്നു നിശ്ചയമില്ല. കുരിശു, അഞ്ചുക്കൾ (മാലാഹാമാർ) എന്നീ പോർത്തുഗീസുവാക്കുകൾ ഇന്നു നടപ്പുള്ള പാട്ടിൽ കാണാനുണ്ട്; എന്നാൽ അതുകൊണ്ടു മാത്രം ഇത് അവർ വന്നതിനുമേലുണ്ടായതാണ് എന്നു ഖണ്ഡിച്ചു പറയാവുന്നതല്ല. പാട്ടിൽ അവ പിന്നീടു കടന്നുകൂടിയെന്നും വരാവുന്നതാണ്. ‘മെയ്തണിന്ത പീലിയും’ ഇത്യദി പീരികപോലെ ഭാഷയ്ക്ക് ഇതരഭാഗങ്ങളിൽ പ്രാചീനത കാണുന്നില്ല. ക്രി. പി.1600-നും 1700-നും മധ്യേ ജീവിച്ചിരുന്ന കല്ലൂർശേരി വെട്ടിക്കുന്നേൽ ഇട്ടിത്തൊമ്മൻ കത്തനാരാണ് ഇതിന്റെ കർത്താവ് എന്ന് ഒരു ഐതിഹ്യമുണ്ട്. അദ്ദേഹം പക്ഷേ ഇതിന്റെ പരിഷ്കർത്താവല്ലെന്നു വരുവാനും പാടില്ലായ്മയില്ല. ക്രി. പി. 1797-ലെ ഒരു പതിപ്പിൽ “ഇക്കാലങ്ങളോരായിരത്തേഴുനൂറ്റുമുപ്പതുരണ്ടിൽ, ഇരാറിലിരട്ടു നാമം പാടിയ തിങ്ങളിലാടി” എന്നൊരു കുറിപ്പുണ്ടെങ്കിലും അതു ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ നിർമ്മാണകാലത്തെ നിർദ്ദേശിക്കുന്നതായി തീർച്ചപ്പെടുത്തുവാൻ തരമില്ല. അത്രമാത്രം അർവ്വാചിനമല്ല ഈ പാട്ട്. ആകെക്കൂടി ‘മെയ്തണിന്ത’ എന്ന പീരിക പോർത്തുഗീസുകാരുടെ വരവിനു മുൻപുള്ളതും ശേഷം ഭാഗങ്ങൾ കൊല്ലം എട്ടാം ശതവർഷത്തിൽ ഇട്ടിത്തൊമ്മൻകത്തനാർ പുതുക്കിയെഴുതിയതുമെന്നെന്നു സങ്കൽപിക്കുന്നതു സമീചിനമായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു.

റമ്പാന്റെ പാട്ട്

തൊമ്മാശ്ലീഹായുടെ ചരിത്രത്തെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന മറ്റൊരു ഗാനമാണ് റമ്പാന്റെ പാട്ട്. ഈ കൃതി മാർത്തോമ്മായാൽ മതപരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ട നിരണത്തുകാരൻ മാളിയേയ്ക്കൽ തോമ്മാറമ്പാൻ രചിച്ചതാണെന്നും അദ്ദേഹത്തിന്റെ വംശത്തിൽ നാലുത്തൊട്ടാം തലമുറക്കാരനായ മറ്റൊരു തോമ്മാറമ്പാൻ ക്രി. പി. 1601-ൽ സംക്ഷേപിച്ചെഴുതിയതാണെന്നും ആ പാട്ടിൽ തന്നെ പ്രസ്താവനയുണ്ട്.

“ഒരായിരമോടറുനൂറ്റൊന്നാം
കർക്കടകം മൂന്നാം ദിവസം
ആരാധനയോടിവയെല്ലാതും
അറിവാൻ ദൈവം കൃപചെയ്തു”

എന്ന വരികൾ നോക്കുക. ഇപ്പോൾ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന പാട്ടിനെപ്പറ്റി നമുക്കു നിരൂപണം ചെയ്താൽ മതിയാകുന്നതാണല്ലോ. അതു കൊല്ലം 776-ആണ്ടിടയ്ക്കു രചിച്ചതാണെന്നു സങ്കല്പിക്കുന്നതിൽ ആക്ഷേപമില്ല. ചില വരികൾ താഴെച്ചേർക്കുന്നു:

“സാക്ഷാൽ ദൈവം മുഖൊരുവൻതാ-
നരുൾമാർഗ്ഗത്തിൽ ഗുരുവരനാകിയ
മാമകനാമകനാം മാർത്തോമ്മാ
പെരുമാൾ ചോഴന്റോളായുള്ളോ-
രാവാനോടും സഹിതംകൂടി
അറബിയിൽ കപ്പൽ കരേറി
മാലയ്കരെ വന്നെത്തിയതു്.
... ..
ഒരു മാസത്തിന്നിടയിൽത്തിരികേ
കേരളനാട്ടിൽത്താൻ വരുവാൻ
തിരുവഞ്ചിക്കുളത്തരചൻമരുമക-
നാദേശത്തിൽച്ചെന്നെത്തി,
തുക്കാൽ മുത്തിയപേക്ഷ കഴിച്ചു;
കപ്പൽയാത്രയുമവർ ചെയ്തു.”

സുറിയാനിക്രിസ്ത്യാനികളുടെ കല്യാണപ്പാട്ടുകളേയും പള്ളിപ്പാട്ടുകളേയുംപറ്റി ഞാൻ പതിനൊന്നാമധ്യായത്തിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. പോർത്തുഗീസുകാർ കേരളത്തിൽ വന്ന കാലത്തു അവരുടെ ഇടയിൽ പല പഴയ പാട്ടുകൾ പ്രചാരത്തിൽ ഇരുന്നിരിക്കണം. അവ മിക്കവാറും കാലാന്തരത്തിൽ അസ്തമിതങ്ങളായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു.

39 പാക്കനാർ തൊള്ളായിരം

ജേക്കബ്ബ് ഫെനിഷ്യോ എന്ന ഒരു പോർത്തുഗീസ് ഗ്രന്ഥകാരൻ കൊച്ചി, പുറക്കാട് എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉദ്ദേശം 760-ആണ്ടുമുതൽ പാതിരിയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം 808-ൽ കൊച്ചിയിൽ വെച്ചു മരിച്ചു. അദ്ദേഹം പോർത്തുഗീസുഭാഷയിൽ (Livroda Seitados Indios Orientalis) “ലിവ്രോദ സൈതാദോസ് ഇൻഡിയോസ് ഓറിയന്റാലിസ്” എന്ന പേരിൽ കേരളത്തെപ്പറ്റി ഒരു കൃതി രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. അത് എട്ടു പുസ്തകങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആ കൃതിയിൽ ലോകസൃഷ്ടി, ശിവൻ, വിഷ്ണു മുതലായ ദേവന്മാരുടെ ചരിത്രം, രാമായണം മഹാഭാരതം എന്നീ ഇതിഹാസങ്ങളുടെ സംഗ്രഹം, അയ്യപ്പന്റെ ഉത്ഭവവും അപദാനങ്ങളും, കേരളത്തിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളേയും ആചാരങ്ങളേയും ഹിന്ദുക്കളുടെ വിശേഷദിവസങ്ങളേയും പറ്റിയുള്ള നിരൂപണം മുതലായി പല വിഷയങ്ങളും അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. ചിലതെല്ലാം കണ്ടും ചിലതെല്ലാം കേട്ടു കേൾവിയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയും അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിക്കുന്നു. ധർമ്മപുത്രർ ചേരമാൻ പെരുമാളായും, ഭീമൻ കുലശേഖരപ്പെരുമാളായും നകുലൻ ചോഴപ്പെരുമാളായും സഹദേവൻ പാണ്ടിപ്പെരുമാളായും കലിയുഗത്തിൽ അവതരിച്ചുവത്രേ. ഫെ്നിഷ്യോ മലയാളം പഠിച്ചിരുന്നു എന്നുള്ളതിന്നു തെളിവുണ്ട്. പാക്കനാർ തൊള്ളായിരം എന്നൊരു ഗ്രന്ഥത്തെ പ്രമാണീകരിച്ച് അദ്ദേഹം അനേകം ഹൈന്ദവചാരങ്ങളെ എതിർക്കുന്നു. ആ പേരിൽ പാക്കനാർ ഒരു ഗ്രന്ഥം രചിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു നാം മറ്റു പ്രകാരത്തിൽ അറിയുന്നില്ല. അതിൽ തൊള്ളായിരം പാട്ടുകൾ ഉൾക്കൊണ്ടിട്ടുണ്ടെന്നാണ് ലത്തീൻഭാഷയിൽ നിർമ്മിതമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവചരിത്രത്തിൽ പറയുന്നത്. രണ്ടു പാട്ടു താഴെ പകർത്തുന്നു:

“കല്ലിലും കാറ്റിലും കാരിരുമ്പു ചെമ്പിലും
 പുല്ലിലും പരപ്പിലും പ്രാണവേദന്തലിലും
 ചൊല്ലിലും ചൊല്ലാതിലും കർമ്മജ്ഞാനം രണ്ടിലും
 എല്ലിലും എല്ലുമ്പിലും ഏകനാണീശ്വരൻ.”

“ഞാനിയെന്നുതാൻ നിനച്ചു നല്ല പുവു ചൂടിനാൻ
 വാനിൽനിന്നു വന്ന വെള്ളം വാനിലേ ചെലുത്തുവാൻ
 ഊനിലുള്ള എല്ലുകൊണ്ടുയിർത്തുയിർത്തു തേകിനാൻ
 ഞാനിയാകിലങ്ങു പോമല്ലയാകിലിങ്ങുതേ.”

ഈ പാട്ടുകളിലെ ഭാഷാരീതി നോക്കിയാൽ പ്രസ്തുതഗ്രന്ഥം ഫെ്നിഷ്യോ കേരളത്തിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കാലത്തു പാക്കനാരുടേതാണെന്നു പറഞ്ഞ് ആരോ എഴുതി ഹിന്ദുമതവണ്ഡനത്തിനായി അദ്ദേഹത്തെ ഏല്പിച്ചു പോലെയാണ് തോന്നുന്നത്. കവിതയ്ക്കു പറയത്തക്ക ഗുണമൊന്നുമില്ലെങ്കിലും അനുവാചകന്മാരുടെ കൌതുകത്തിനുവേണ്ടി അതിലെ ചില വരികൾ ഇവിടെ പകർത്തിയെന്നേയുള്ളൂ. ഫെ്നിഷ്യോ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള പങ്ക്തികളിൽ കൂടുതലായി ഒരു ഭാഗവും ലഭിച്ചിട്ടില്ല.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക് ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്ന് ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2 ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

- 20. സംസ്കൃതസാഹിത്യം
- 21. ജ്യോതിഷത്തിന്റെ അഭിവൃദ്ധി
- 22. ഭാഷാസാഹിത്യം
- 23. മണിപ്രവാള സാഹിത്യം: ഭാഷാചമ്പുക്കൾ
- 24. മണിപ്രവാളസാഹിത്യം (തുടർച്ച)
- 25. മണിപ്രവാളസാഹിത്യം (തുടർച്ച)
- 26. ഭാഷ-ഗദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ
- 27. സംസ്കൃതസാഹിത്യം
- 28. സംസ്കൃതസാഹിത്യം (തുടർച്ച)
- 29. മണിപ്രവാള സാഹിത്യം
- 30. തൃശ്ശൂർതൃത്തച്ഛൻ
- 31. ഭാഷാസാഹിത്യം (പദ്യം)
- 32. ഭാഷാഗദ്യം

വെബ് പതിപ്പ് കണ്ണികൾ

- 1. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 1
- 2. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 2
- 3. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 3
- 4. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 4
- 5. ഉള്ളൂർ: കേരളസാഹിത്യചരിത്രം ഭാഗം 5